

STUDIE K PROVĚŘENÍ MOŽNOSTÍ UMÍSTĚOVÁNÍ VÝROBY ELEKTŘINY Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE V NEZASTAVĚNÉM ÚZEMÍ SPRÁVNÍHO OBVODU MĚSTA KADANĚ

TEXTOVÁ ČÁST

Datum: 09/2023

Zadal:

Město Kadaň

Mírové náměstí 1, 432 01 Kadaň

Zpracoval:

Ing. Lubor Smejtek

Krajinný ekolog a projektant ÚSES (A.3.1) ČKA: 05 181

Cerhýnky 102, 280 02 Cerhenice

e-mail: lubor.smejtek@seznam.cz

tel.: +420 728 535 746

Vedení a autorizace:

Ing. arch. Jaroslav C. Novák CSc.

Urbanista a architekt; Držitel autorizace (A.0) ČKA: 00 479

Schodová 310/8, 150 00 Praha, Košíře

e-mail: jcn@golfarch.cz

tel.: +420 737 246 380

Odborná spolupráce:

Mgr. Iva Smejtková

Krajinná ekoložka, specialistka ŽP a GIS

Ing. Jakub Černý

Krajinný inženýr, specialista ŽP a GIS, dron

Konzultace:

Ing. arch. Ivan Kaplan

Urbanista a architekt; Držitel autorizace (A.0) ČKA: 00 576

Obsah

Seznam obrázků	4
1. ÚVOD	7
1.1 PROBLEMATIKA	8
1.2 PRÁVNÍ A ODBORNÁ VÝCHODISKA	8
1.2.1 Evropská legislativa – Nařízení Rady (EU) 2022/2057	8
1.2.2 Lex OZE	10
1.2.3 Stavební zákon.....	10
1.2.4 Charakter území	10
1.2.5 Cílová kvalita krajiny (krajiny a krajinné okrsky)	11
1.2.6 Krajinný ráz (místa a oblasti krajinného rázu)	15
2. ANALYTICKÁ ČÁST	17
2.1 ZHODNOCENÍ A POPIS PRIMÁRNÍ STRUKTURY KRAJINY	17
2.1.1 Geologie.....	17
2.1.2 Pedologie	17
2.1.3 Geomorfologie.....	19
2.1.4 Vodstvo.....	19
2.1.5 Klima	19
2.1.6 Biogeografie.....	21
2.1.7 Potenciální vegetace	21
2.2 ZHODNOCENÍ A POPIS SEKUNDÁRNÍ STRUKTURY KRAJINY	23
2.3 ZHODNOCENÍ A POPIS TERCÍÁRNÍ STRUKTURY KRAJINY	25
2.4 ANALÝZA ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE	26
2.4.1 ZÚR ve vztahu k umístování FVE do krajiny.....	27
2.4.2 ÚP Kadaně ve vztahu k umístování FVE do krajiny.....	27
2.5 ANALÝZA ZÁKONNÝCH LIMITŮ A OMEZENÍ	31
2.5.1 Ochrana přírody a krajiny	31
2.5.2 Ochrana ZPF a PUPFL.....	34
2.5.3 Památková péče	36
2.5.4 Ochranná pásma DTI	38
2.6 ANALÝZA STÁVAJÍCÍCH, POVOLENÝCH A ROZPRACOVANÝCH FVE	40
3. NÁVRHOVÁ ČÁST	43
3.1 METODICKÉ PŘÍSTUPY K ŘEŠENÍ PROBLEMATIKY	43
3.2 PRINCIPY HODNOCENÍ A KATEGORIZACE ÚZEMÍ	44
3.2.1 Územní limity.....	44
3.2.2 Území s ochranou hodnot krajinného rázu	46

3.2.3 Analýza viditelnosti záměrů, zóny viditelnosti	50
3.2.4 Ochranné pásmo vizuálního vlivu záměru na ZCHÚ nebo památky.....	52
3.2.5 Princip kumulace staveb.....	55
3.3 CÍLOVÉ CHARAKTERISTIKY A KVALITY KRAJINY.....	57
3.3.1 Vlastní krajiny	57
3.3.2 Krajinné okrsky	59
3.4 ZJIŠTĚNÁ HLAVNÍ OHROŽENÍ, RIZIKA A PROBLÉMY V ÚZEMÍ.....	62
3.4.1 FVE problematické pro biotu, přírodní hodnoty, ZPF a PUPFL.....	62
3.4.2 FVE problematické pro ochranu rázovitosti krajiny, panoramat a estetických (přírodních i kulturních) hodnot.....	63
3.4.3 FVE problematické z hlediska potenciálních konfliktů s koridory DTI.....	63
3.5 RÁMCOVÉ REGULATIVY A DOPORUČENÍ PRO ZMĚNU ÚPD A NAVAZUJÍCÍ ŘÍZENÍ.....	64
3.5.1 Doporučení pro změny ÚPD	64
3.5.2 Doporučení pro povolovací řízení	64
4. ZÁVĚR.....	66
5. POUŽITÉ ZDROJE	67
6. PŘÍLOHY	68
6.1 VÝKRESY A SCHÉMATA	68
6.1 DATA.....	68
6.1 FOTODOKUMENTACE	68

Seznam obrázků

Obr. 1- Schéma vymezení řešeného území	7
Obr. 2- Schéma krajinných celků ze ZÚR	15
Obr. 3- Schéma MKR a ObKR dle ÚAP (LÖW a spol.).....	16
Obr. 4- Schéma geologického členění	18
Obr. 5- Schéma pedologického členění.....	18
Obr. 6- Schéma geomorfologických okrsků.....	19
Obr. 7- Schéma vodních toků	20
Obr. 8- Schéma klimatických oblastí (Quitt).....	20
Obr. 9- Schéma biogeografického členění	21
Obr. 10- Schéma geobotanické mapy	22
Obr. 11- Schéma potenciální přirozené vegetace	22
Obr. 12- Schéma KVES 2022	24
Obr. 13- ÚP Kadaně - Hlavní výkres.....	26
Obr. 14- Schéma FVE dle návrhu změny ÚP č.8	28
Obr. 15- Schéma zastavitelného území pro FVE změna ÚP č.8.....	29
Obr. 16- Návrh regulativů plochy VE včetně regulativů; změna ÚP č.8	30
Obr. 17- Schéma vybraných jevů OPK	34

Obr. 18- Schéma pozemků I. a II. TO ZPF	35
Obr. 19- Schéma ZPF a PUPFL	36
Obr. 20- Schéma limitů – Památková péče	38
Obr. 21 – ÚP Kadaně – výkres členění území	40
Obr. 22- Schéma známých záměrů na budování FVE.....	41
Obr. 23- Schéma vhodnosti umístění FVE	45
Obr. 23- Schéma vhodnosti umístění FVE a krajinné okrsky.....	45
Obr. 23- Schéma hodnoty MKR dle ÚAP (LÖW a spol.).....	48
Obr. 23- Schéma jevů KR dle ÚAP (LÖW a spol.).....	49
Obr. 23- Schéma okruhu viditelnosti.....	51
Obr. 24- Krajinná dominanta Úhošť (dron)	54
Obr. 24- Pohled na Kadaň z Úhoště.....	54
Obr. 24- Pohled na Kadaň od Prostředního vrchu (dron)	55
Obr. 24- Pohled z radniční věže na Zlatý a Bystřický kopec	55
Obr. 24- Schéma kumulovaných záměrů FVE.....	56
Obr. 24- Schéma KO a vhodnost FVE.....	61

Seznam zkratek

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
BPEJ	bonitovaná půdně ekologická jednotka
DTI	dopravní a technická infrastruktura
EVL	evropsky významná lokalita
HPJ	hlavní půdní jednotka
JPRL	jednotky prostorového rozdělení lesa
KPÚ	komplexní pozemkové úpravy
MB	mapování biotopů
MZCHÚ	maloplošné zvláště chráněné území
NDOP	nálezová databáze ochrany přírody
ORP	obec s rozšířenou působností
PLO	přírodní lesní oblast
PP	přírodní památka
PR	přírodní rezervace
PSZ	plán společných zařízení (KPÚ)
PUPFL	pozemek určený k plnění funkcí lesa
SCHÚ	smluvně chráněné území
SLT	soubor lesních typů
STG	skupina typu geobiocénů
ÚP	územní plán
ÚPD	územně plánovací dokumentace
ÚSES	územní systém ekologické stability
VKP	významný krajinný prvek
rVKP	registrovaný významný krajinný prvek
VS	vegetační stupeň
VÚLHM	výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti
ZCHÚ	zvláště chráněné území
ZPF	zemědělský půdní fond
ZÚR	zásady územního rozvoje

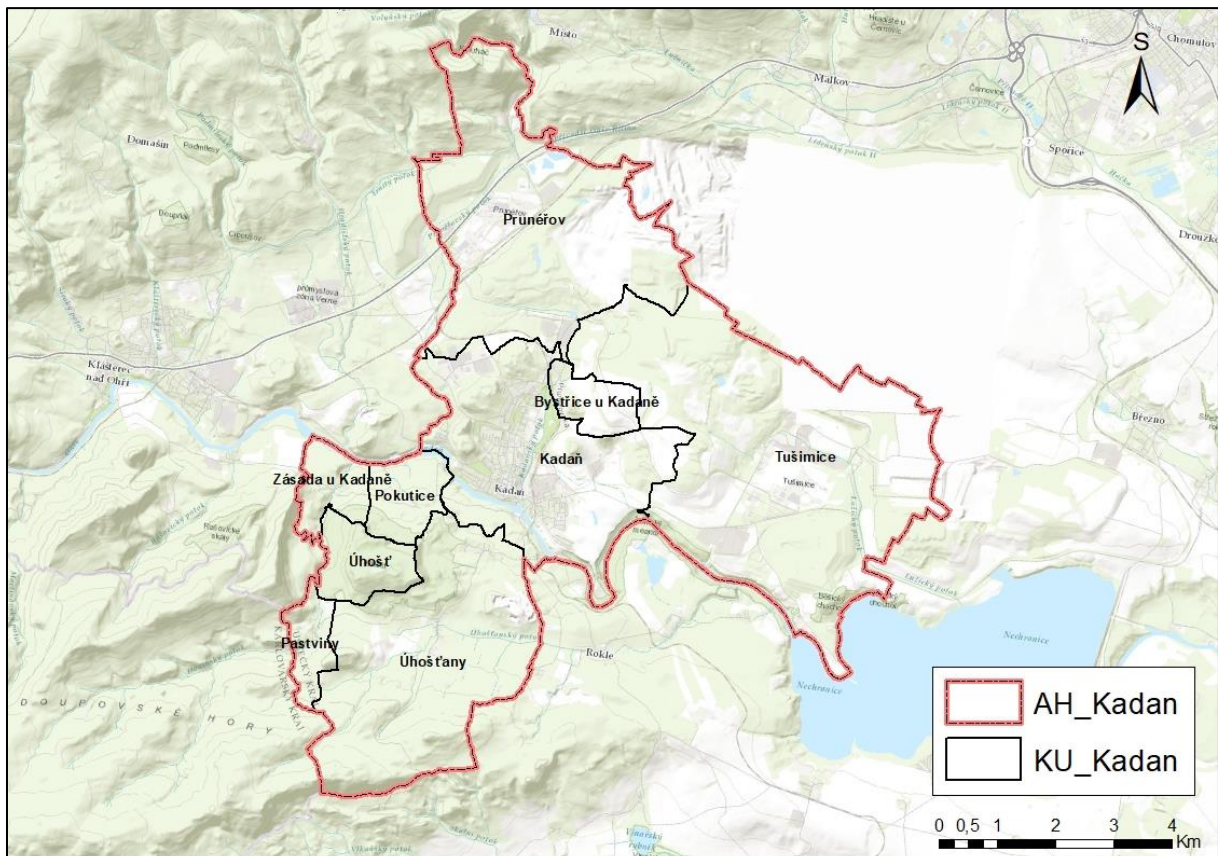
1. ÚVOD

Předmětem této studie je prověření možností umístování výroben elektřiny z obnovitelných zdrojů energie (dále také jen „OZE“) se zaměřením na problematiku fotovoltaických elektráren (dále také jen „FVE“) v nezastavěném území správního obvodu města Kadaně, které zahrnuje celé katastrální území Prunéřov, Bystřice u Kadaně, Kadaň, Tušimice, Úhošťany, Pastviny, Úhošť, Zásada u Kadaně, Pokutice (dále také jen „správní obvod Kadaně“).

Tato studie byla zpracována na základě objednávky a smlouvy o dílo s Městem Kadaň, se sídlem Mírové náměstí 1, 432 01 Kadaň. Zpracování bylo vyžádáno příslušným orgánem územního plánování obce s rozšířenou působností Kadaň.

Záměrem studie je navržení, prověření a posouzení možností řešení umístování výroben elektřiny z obnovitelných zdrojů energie v nezastavěném území správního obvodu města Kadaně ve vztahu k charakteru území ve smyslu §19a zák. č. 183/2006 Sb., v platném znění (dále též „stavební zákon“) a kvalitou vystavěného prostředí (dle Politiky architektury a stavební kultury České republiky – aktuální znění), které mohou významně ovlivňovat nebo podmiňovat využití a uspořádání území nebo jejich vybraných částí.

Studie bude sloužit jako podklad pro plánovací činnost v rámci pořizování změn územního plánu Kadaně a pro rozhodovací činnost orgánu územního plánování.

Obr. 1- Schéma vymezení řešeného území

1.1 PROBLEMATIKA

Cílem studie je provést komplexní analýzu a vyhodnocení území správního obvodu Kadaně z hlediska možnosti umístování výroben elektřiny z obnovitelných zdrojů energie. Jedná se tedy o prověření a pojmenování stávajících omezení pro umístění OZE, které vyplývají ze stávající legislativy a charakteru území.

Obsahem této studie je posouzení jednotlivých území správního obvodu Kadaně a odůvodnění z hlediska veřejného zájmu pro zřizování a provozování těchto výroben elektřiny v řešeném území a odůvodnění případného jiného převažujícího veřejného zájmu nad tímto veřejným zájmem v území. Studie se dále zabývá vztahem stanovení cílových charakteristik a kvalit krajiny ve vztahu k řešené problematice.

Jako výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, na které se tato studie v souladu se zadáním zaměřuje, jsou záměry FVE. Problematika větrných elektráren (dále také jen "VTE") a jejich umístování v řešeném území není v současné chvíli prioritní, a to jak vzhledem ke stávající „poptávce investorů“, tak charakteru (potenciálu) řešeného území. Případná problematika VTE může být řešena navazující studií.

V rámci studie je problematika umístování FVE do nezastavěného území řešena s ohledem na zachování a ochranu veřejných zájmů daných převážně právními předpisy na úseku:

- **územního plánování** (stavební zákon); zachování charakteru území ve smyslu cílových charakteristik a kvalit krajiny, ochrana civilizačních hodnot krajiny.
- **ochrany přírody a krajiny** (zákon č. 114/1992 Sb., v platném znění, dále také jen „zákon o ochraně přírody“); limity ochrany přírody a zachování přírodně-estetických hodnot krajiny.
- **ochrany památkové péče** (zákon č. 20/1987 Sb., v platném znění, dále také jen „zákon o památkové péči“); limity památkové péče a zachování kulturně-historických hodnot krajiny.

Tato studie navazuje na metodický návod *Vyhodnocení možností umístění větrných a fotovoltaických elektráren z hlediska ochrany přírody a krajiny* (Ministerstvo životního prostředí, aktualizace 2018).

1.2 PRÁVNÍ A ODBORNÁ VÝCHODISKA

Tato kapitola shrnuje základní legislativu právní východiska, která se k problematice vztahují k době zpracování této studie. Upozorňujeme, že se jedná o živé téma, a tedy je nutné vždy vycházet z aktuálně platné právní úpravy. Jelikož se jedná o téma nové, je dále možné (a více než pravděpodobné), že časem dojde k upřesněním a výkladům postupů správních orgánů, či výkladům reprezentativních paragrafů judikáty správních soudů. Doporučujeme tedy danou problematiku (legislativu) dále podrobně sledovat.

1.2.1 Evropská legislativa – Nařízení Rady (EU) 2022/2057

Dne 29. prosince 2022 bylo vyhlášeno v Úředním věstníku Evropské unie nařízení Rady (EU) 2022/2577 ze dne 22. prosince 2022, kterým se stanoví rámec pro urychlení zavádění energie z obnovitelných zdrojů (dále také jen „Nařízení“). Nařízení vstoupilo v platnost prvním dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie a použije se po dobu 18 měsíců od svého vstupu v platnost. Nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech. (Metodické sdělení MMR)

Nařízení zavádí po **přechodné období 18 měsíců** některé úlevy pro přípravu obnovitelných zdrojů energie, zejména pro jejich povolování, přičemž se předpokládá, že v průběhu tohoto přechodného

období bude dokončena a vstoupí v platnost novela směrnice Evropského parlamentu a Rady 2018/2001 (tzv. směrnice RED II), která kodifikuje úlevy obdobného charakteru systematictější a trvalým způsobem a bude muset být promítnuta do právního systému jednotlivých členských států. (Metodické sdělení MMR)

Čl. 3 Nařízení zní:

Článek 3

Převažující veřejný zájem

*1. **Plánování, výstavba a provoz zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů a jejich připojení k soustavě a související soustava samotná a skladovací zařízení se považují za projekty v převažujícím veřejném zájmu, které slouží veřejnému zdraví a bezpečnosti, při vyvažování právních zájmů v jednotlivých případech pro účely čl. 6 odst. 4 a čl. 16 odst. 1 písm. c) směrnice Rady 92/43/EHS, čl. 4 odst. 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES a čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES. Členské státy mohou použití těchto ustanovení omezit na určité části svého území, jakož i na určité typy technologií nebo na projekty určitých technických vlastností, v souladu s prioritami stanovenými v jejich integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu.***

*2. **Členské státy zajistí přinejmenším u projektů, které jsou uznány za projekty převažujícího veřejného zájmu, aby byla v rámci postupu plánování a povolování při vyvažování právních zájmů v jednotlivých případech upřednostněna výstavba a provoz zařízení a instalací na výrobu energie z obnovitelných zdrojů a rozvoj související síťové infrastruktury. Pokud jde o ochranu druhů, předchozí věta se použije pouze tehdy, jsou-li přijata vhodná opatření na ochranu druhů přispívající k zachování nebo obnově populací druhů v příznivém stavu z hlediska ochrany a jsou-li pro tento účel k dispozici dostatečné finanční zdroje a oblasti, a v odpovídajícím rozsahu.***

Toto nařízení v konstataci veřejného zájmu má vztah převážně ke směrnici na úseku ochrany přírody a životního prostředí, konkrétně pak směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (tzv. směrnice o stanovištích), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES (tzv. Rámcová směrnice o vodách) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES (tzv. směrnice o ptácích).

Požadavek čl. 3 odst. 2 věty první Nařízení na zajištění, aby přinejmenším u projektů, které jsou uznány za projekty převažujícího veřejného zájmu, byla v rámci postupu plánování při vyvažování právních zájmů v jednotlivých případech upřednostněna výstavba a provoz zařízení a instalací na výrobu energie z obnovitelných zdrojů a rozvoj související síťové infrastruktury, bude tedy v oblasti územního plánování naplněn tím, že bude-li v souladu s příslušnými ustanoveními stavebního zákona a dalších právních předpisů při pořizování politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace zpracováváno vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace na udržitelný rozvoj území, jehož součástí bude též posouzení vlivu na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast, a bude-li splněn předpoklad uvedený v čl. 3 odst. 2 větě druhé Nařízení, bude se při zpracování vyhodnocení vlivu na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast vycházet z toho, že případné projekty zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů a jejich připojení k soustavě a související soustava samotná a skladovací zařízení, jakož i plochy a koridory potřebné pro jejich umístění, jsou v převažujícím veřejném zájmu a slouží veřejnému zdraví a bezpečnosti. (Metodické sdělení MMR)

1.2.2 Lex OZE

Dne 24. ledna 2023 nabyl účinnosti zákon č. 19/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (dále také jen „energetický zákon“), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Kromě energetického zákona, zákona o podporovaných zdrojích energie a zákona o hospodaření energií změnil tento zákon též **stavební zákon**.

1.2.3 Stavební zákon

Výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů energie jsou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. m) stavebního zákona **veřejnou technickou infrastrukturou zřizovanou nebo užívanou ve veřejném zájmu**, přičemž dle § 2 odst. 2 písm. a) bodu 18. **energetického zákona** jsou ve veřejném zájmu zřizovány a provozovány výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů energie o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 1 MW a více. Výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů energie o celkovém instalovaném elektrickém výkonu do 1 MW se za veřejnou technickou infrastrukturu nepovažují, pokud je tak nevymezí územně plánovací dokumentace.

Doplněním výčtu staveb veřejné technické infrastruktury se zároveň rozšiřuje okruh oprávněných investorů (viz § 23a stavebního zákona), kteří získali možnost zapsání do seznamu oprávněných investorů a (i bez případného zapsání do seznamu) získali právo k podání námitek vůči územně plánovací dokumentaci i právo k podání návrhu na aktualizaci zásad územního rozvoje z důvodu rozvoje veřejné technické infrastruktury a návrhu na pořízení územního plánu nebo jeho změny. (Metodické sdělení MMR)

1.2.4 Charakter území

Tento pojem definuje v § 19a stávající platný stavební zákon a přebírá ho i zákon č. 283/2021 Sb. (dále také jen „nový stavební zákon“) v § 41 následovně:

Charakter území se určuje zejména podle funkčního využití, struktury a typu zástavby, uspořádání veřejných prostranství, dalších prvků prostorového uspořádání a urbanistických, architektonických, estetických, kulturních a přírodních hodnot území, včetně jejich vzájemných vztahů a vazeb, a to především vymezením v územně plánovací dokumentaci.

Předmětná definice konkretizuje na základě jakých kritérií, má být charakter území určován. **Primárně je třeba vycházet z územně plánovací dokumentace.** Pokud se územně plánovací dokumentace nevěnuje v potřebné míře jednotlivým vyjmenovaným aspektům, je třeba je zhodnotit v rámci posouzení souladu záměru s cíli a úkoly územního plánování. V případě funkčního využití území je třeba brát v úvahu zejména navrhované využití území dle územního plánu (v rámci plochy s rozdílným způsobem využití, ve které je navrženo záměr umístit), doplňkově lze přihlídnout i ke stávajícímu využití území. Při stanovení hodnot území je třeba vycházet zejména z územně analytických podkladů. Při posuzování záměrů lze využít i územní studii krajiny, pokud je pro dotčené území pořízena a data o této územní studii jsou vložena v evidenci územně plánovací činnosti. (Metodické sdělení MMR)

Charakter území nelze ztotožňovat s krajinným rázem. Že jde o dvě odlišné věci vyplývá jednoznačně z těch ustanovení zatím neúčinného, ale platného nového stavebního zákona, ve kterých jsou charakter území a krajinný ráz výslovně kladeny vedle sebe (viz § 85 odst. 1 nového stavebního zákona a čl. I. odst. 1 přílohy č. 8 nového stavebního zákona). Přinejmenším teoreticky tedy mohou nastat případy,

kdy určitý záměr bude akceptovatelný z hlediska ochrany krajinného rázu, ale nebude v souladu s charakterem území (nebo naopak). (Metodické sdělení MMR)

1.2.5 Cílová kvalita krajiny (krajiny a krajinné okrsky)

Tato kapitola byla zpracována jako přehled používaných termínů (a problematik) ve vztahu k posuzování krajiny a jejich cílových kvalit. Jedná se o citaci z aktualizovaných materiálů MMR pro potřeby zadávání a zpracování územních studií krajiny (dále také jen „USK“). Dály byly využity informace z aktuálně platných Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje po aktualizaci 1.,2., 3. a 4 (dále také jen „ZÚR“).

Krajina

Dle Úmluvy Rady Evropy o krajině: *Krajina znamená část území, tak jak je vnímána lidmi, jejíž charakter je výsledkem činnosti a vzájemného působení přírodních a/nebo lidských faktorů.*

Dle zákona o ochraně přírody a krajiny: *Krajina je část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořená souborem funkčně propojených ekosystémů a civilizačními prvky.*

Obě uvedené definice implicitně předpokládají, že také lidská sídla jsou součástí krajiny, a stejným způsobem chápe vztah sídel a krajiny i tento metodický pokyn. V případě, kdy z nějakého důvodu je potřebné mluvit pouze o části krajiny (resp. území) bez sídel, používáme výraz „volná krajina,“ případně používáme výraz „nezastavěné území“ – v tom smyslu, jak definuje nezastavěné území stavební zákon, resp. nový stavební zákon.

Nezastavěné území

Dle § 2 odst. 1 písm. f) stavebního zákona: *Pozemky nezahrnuté do zastavěného území nebo do zastavitelné plochy.* Obdobně dle § 12 písm. j) nového stavebního zákona: *Území nezahrnuté do zastavěného území nebo do zastavitelné plochy.*

Krajinný okrsek

Krajinný okrsek je základní skladebná relativně homogenní část krajiny, která se od sousedních krajinných okrsků odlišuje svými přírodními, popř. jinými charakteristikami a způsobem využití.

Jakožto skladebná část krajiny je krajinný okrsek nižší skladebnou jednotkou krajin ze ZÚR, čehož lze dosáhnout respektováním hranic krajin vymezených v ZÚR, návrhem na změnu hranic krajin v ZÚR podle přesněji vymezených krajinných okrsků v územních studiích krajiny, nebo kombinací obou uvedených metod.

V řešeném území ORP Kadaň nebyla zpracována územní studie krajiny (ÚSK) a tedy nebyly podrobněji vypracovány (delimitovány) krajinné okrsky. Ve vztahu k předmětu studie byly tyto okrsky rámcově navrženy pouze na území správního obvodu Kadaně (viz Kap. 3).

Cílová kvalita krajiny

Úmluva Rady Evropy o krajině popisuje cílovou kvalitu krajiny takto: *Cílová kvalita krajiny znamená vyjádření požadavků a přání lidí na charakter prostředí, v němž žijí, formulované pro danou krajinu kompetentními veřejnými orgány.*

Stanovení cílových kvalit krajiny bylo na úrovni kraje vymezeno v rámci Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje po aktualizaci 1.,2., 3. a 4.

Na základě členění vytvořeného v gesci MŽP ČR „Typologie české krajiny“ (2005), příslušnosti k velkoplošným zvláště chráněným územím (národní park, chráněné krajinné oblasti) a se zohledněním charakteristických rysů specifických krajin je území Ústeckého kraje rozčleněno do celkem **17 unikátních krajinných celků (KC):**

- KC NP České Švýcarsko (1)
- KC CHKO Labské pískovce (2)
- KC CHKO Lužické hory (3)
- KC CHKO Kokořínsko (4)
- KC CHKO České středohoří – Milešovské a Verneřické středohoří (5a)
- KC CHKO České středohoří – Lounské středohoří (5b)
- KC České středohoří – Milešovské středohoří (6a)
- KC České středohoří – Lounské středohoří (6b)
- KC Krušné hory – náhorní plošiny (7a)
- **KC Krušné hory – svahy, vrcholy a hluboká údolí (7b)**
- **KC Doupovské hory (8)**
- KC Jesenická pahorkatina (9)
- KC Džbán (10)
- KC Ralská pahorkatina (11)
- KC Šluknovská pahorkatina (12)
- **KC Severočeské nížiny a pánve (13)**
- **KC Severočeská devastovaná a souvisle urbanizovaná území (14)**

V rámci řešeného území správního obvodu Kadaně se nachází čtyři z výše uvedených krajinných celků, které jsou **označeny tučně**. Pro krajinné celky byly v ZÚR stanoveny cílové kvality krajiny. Komentář k jednotlivým krajinným celkům je rozdělen na definici cílových kvalit krajiny a formulaci dílčích kroků, které směřují k jejich naplnění.

KC KRUŠNÉ HORY – SVAHY, VRCHOLY A HLUBOKÁ ÚDOLÍ (7B)

Charakteristika stavu krajiny:

- krajina výrazných zalesněných svahů, vrcholů a hlubokých údolí, zejména ve strmém souvislém jižně orientovaném svahu místy se zachovalým přirozeným lesem, ve vrcholových polohách rovněž se zemědělsky využívanými pozemky, s menšími sídly s řadou dochovaných prvků typické krušnohorské architektury.

Cílové kvality krajiny:

- krajina vysokých přírodních, krajinných, estetických a kulturních hodnot,
- krajina rekreačně využívaná.

Dílčí kroky naplňování cílových kvalit krajiny:

- a) ve vybraných částech krajinného celku preferovat ekologicky zaměřené lesní hospodářství a extenzivní zemědělství pro zachování krajinného rázu a posílení biologické diversity krajinného celku,
- b) využít potenciálu území přiměřeným rozvojem cestovního ruchu, turistiky, rekreace i sídelních a vhodných výrobních funkcí,
- c) udržet a přiměřeně rozvíjet osídlení v horách, při respektování principů trvalé udržitelnosti a preference ochrany přírody a krajiny, diferencovaně dle významu konkrétní lokality v rámci krajinného celku,

- d) pokračovat v nápravě škod způsobených v minulosti ekologickou katastrofou lesních porostů, likvidací tradičních forem hospodaření (též v souvislosti s vysídlením původního obyvatelstva),
- e) individuálně posuzovat všechny záměry, které by krajinný ráz mohly negativně ovlivnit, s ohledem na potřebu uchování vysoké hodnoty krajinného rázu s harmonickým zastoupením složek přírodních a kulturních,
- f) zamezit ohrožení naplnění cílových charakteristik krajinného celku v důsledku masivního tlaku na umísťování vertikálních staveb (velkých větrných elektráren), jejich komplexů a doprovodných staveb v nezastavěném území.

KC DOUPOVSKÉ HORY (8)

Charakteristika stavu krajiny:

- krajina vulkanického původu – stratovulkán s výraznými vrcholy i hlubokými údolími na obvodu, s rozsáhlými plochami přirozeného lesa, odlesněnými plochami za účelem zemědělského využívání i plochami přirozeného bezlesí skal, s malými sídly s koncentrovanou zástavbou.

Cílové kvality krajiny:

- krajina venkovská vysokých přírodních, krajinných a estetických hodnot.

Dílčí kroky naplňování cílových kvalit krajiny:

- a) stabilizovat obyvatelstvo ve stávajících sídlech zejména podporou trvale udržitelných forem zemědělství, drobné výroby, cestovního ruchu, turistiky a rekreace,
- b) individuálně posuzovat všechny záměry, které by krajinný ráz mohly negativně ovlivnit, s ohledem na potřebu uchování vysoké hodnoty krajinného rázu s harmonickým zastoupením složek přírodních a kulturních,
- c) zohlednit územní důsledky polohy krajinného celku při hranici vojenského újezdu Hradiště (mimo území Ústeckého kraje) a v jeho ochranném pásmu (neprůchodnost vojenského prostoru, kulisa téměř nedotčené krajiny, územní důsledky provozních nároků vojenského újezdu a jiné).

KC SEVEROČESKÉ NÍŽINY A PÁNVE (13)

Charakteristika stavu krajiny:

- krajina nížin, širokých niv velkých vodních toků (Labe, Ohře) a severočeských pánví, lokálně s kužely (kupami) třetihorních vulkanitů, převážně intenzivně zemědělsky využívaná, se strukturou menších a středních sídel, často vysokých urbanistických a architektonických hodnot.

Cílové kvality krajiny:

- krajina lokálně s vysokými přírodními, krajinnými a estetickými hodnotami (nivy řek, vulkanity),
- krajina venkovská i městská,
- krajina s optimálními půdními a klimatickými podmínkami pro zemědělství,
- krajina obnovených tradičních a dále rozvíjených krajinných hodnot.

Dílčí kroky naplňování cílových kvalit krajiny:

- a) respektovat zemědělství jako určující krajinný znak krajinného celku, lokálně s typickým tradičním zaměřením (chmelařství, vinařství, ovocnářství, zelinářství),

- b) napravovat narušení krajinných hodnot způsobené velkoplošným zemědělským hospodařením, prioritně realizovat nápravná opatření směřující k obnově ekologické rovnováhy (ÚSES),
- c) napravovat či zmírňovat narušení krajiny lokálně postižené zejména velkoplošnou těžbou štěrkopísků, vápenců či umístěním rozsáhlých rozvojových zón ve volné krajině, těžbu nerostných surovin koordinovat s rekultivacemi, tak aby se postupně snižovalo zatížení území těžebními aktivitami,
- d) stabilizovat venkovské osídlení významné pro naplňování cílových charakteristik krajiny,
- e) uvážlivě rozvíjet výrobní funkce tak, aby nedocházelo k negativním změnám přírodního a krajinného prostředí,
- f) individuálně posuzovat navrhované změny využití území a zamezovat takovým změnám, které by krajinný ráz mohly poškozovat.

KC SEVEROČESKÁ DEVASTOVANÁ A SOUVISLE URBANIZOVANÁ ÚZEMÍ (14)

Charakteristika stavu krajiny:

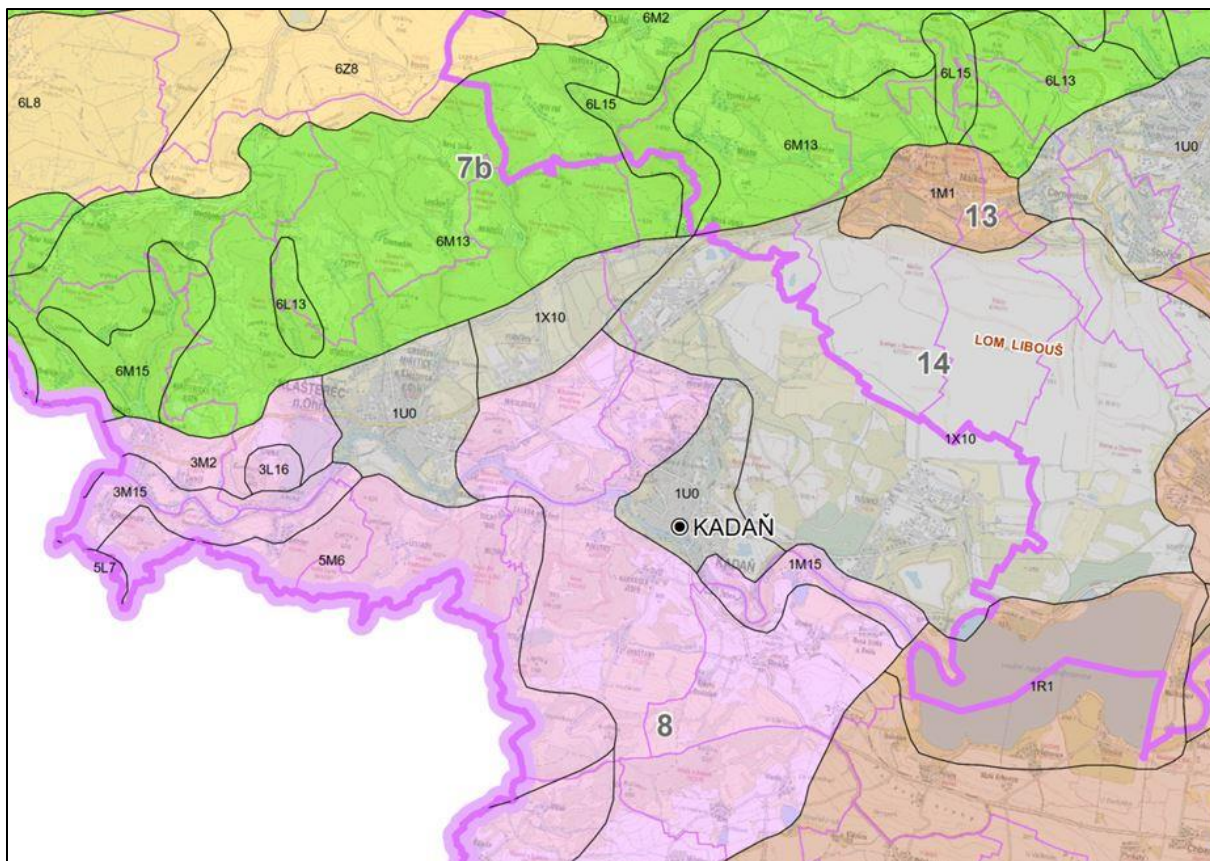
- krajina severočeských podkrušnohorských sníženin – pánví, lokálně s izolovanými vrcholy třetihorních vulkanitů, s navazující krajinou souvisle urbanizovaných ploch sídel a průmyslových areálů,
- krajina v závislosti na probíhajících rekultivačních a revitalizačních opatřeních postupně začleňovaná do krajinného celku Severočeských nížin a pánví, jejíž současný územní rozsah vyvolaný antropogenními zásahy je pokládán za maximální.

Cílové kvality krajiny:

- krajina směřující k obnově ekologické rovnováhy a vytvoření nové krajinné struktury po devastaci velkoplošnou povrchovou těžbou hnědého uhlí a překročení mezí únosnosti území energetickou a průmyslovou výrobou,

Dílčí kroky naplňování cílových kvalit krajiny:

- a) prioritně respektovat veškeré dílčí přírodní, krajinné či estetické hodnoty – jednotlivé lokality vulkanických vrchů, lokality městských parků a zámeckých zahrad, rekultivované, revitalizované i spontánně se obnovující části krajiny,
- b) respektovat územně ekologické limity těžby hnědého uhlí, stanovené v usneseních vlády ČR č. 331/1991, č. 444/1991 a č. 827/2015, jako nepřekročitelné hranice, za nimiž nesmí být území narušeno povrchovou těžbou ani výsypkovým hospodářstvím,
- c) postupně realizovat rekultivační a revitalizační opatření v území s ukončenou těžbou hnědého uhlí v časově co možná nejkratším časovém horizontu, cílové znaky a cílovou strukturu krajinného celku odvozovat zejména od řešení rozsáhlých rekultivovaných a revitalizovaných ploch po těžbě hnědého uhlí s výrazným uplatněním vodních ploch,
- d) realizovat nápravná opatření směřující k celkové obnově ekologické rovnováhy (ÚSES) a vytvoření nové krajinné struktury, k obnově přirozeného vodního režimu provádět revitalizaci vodních toků dočasně přeložených nebo jinak upravených v důsledku těžby surovin a energetické a průmyslové výroby.

Obr. 2- Schéma krajinných celků ze ZÚR

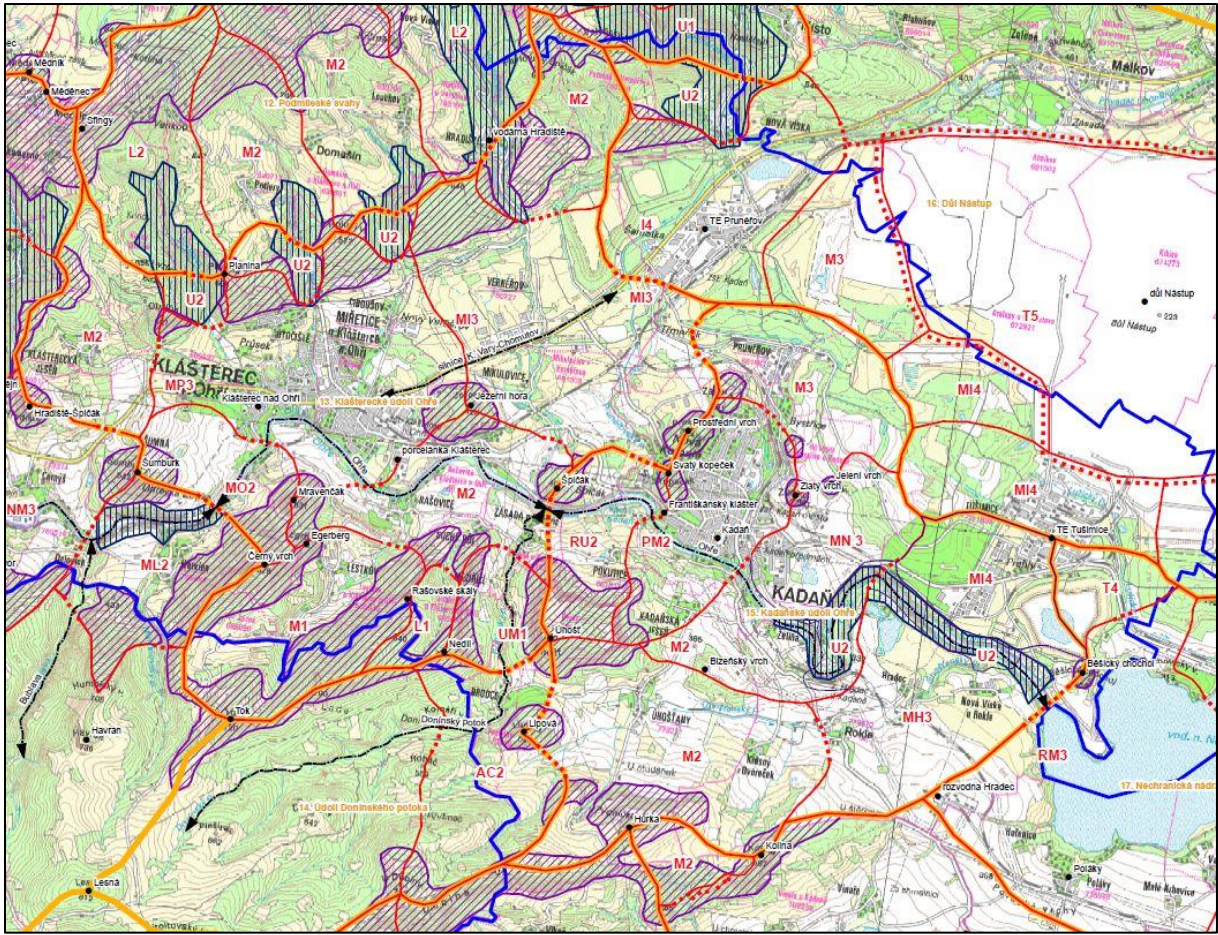
1.2.6 Krajinný ráz (místa a oblasti krajinného rázu)

Dle zákona o ochraně přírody a krajiny se krajinným rázem se rozumí zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti. Krajinný ráz je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu.

Oblast krajinného rázu (dále také jen „ObKR“) je krajinný celek s podobnou přírodní, kulturní a historickou charakteristikou, který se výrazně liší od jiného celku ve všech charakteristikách či v některé z nich a který zahrnuje více míst krajinného rázu. Je vymezena hranicí, kterou může být vizuální horizont, přírodní nebo umělé prvky nebo jiné rozhraní měnících se charakteristik.

Místo krajinného rázu (dále také jen „MKR“) je část krajiny homogenní z hlediska přírodních, kulturních a historických charakteristik a výskytu estetických a přírodních hodnot, které odlišují místo krajinného rázu od jiných míst krajinného rázu. Může se jednat o vizuálně vymezený krajinný prostor nebo o území vnímatelné díky své výrazné charakterové odlišnosti.

V řešeném území ORP Kadaň byly zpracovány jevy 17 a 18 územně analytických podkladů podle tehdy platné legislativy společností Low a spol. s.r.o. v roce 2014. JEV 17 - „Oblast krajinného rázu a její charakteristika“; JEV 18 - „Místo krajinného rázu a jeho charakteristika“.

Obr. 3- Schéma MKR a ObKR dle ÚAP (LÖW a spol.)

2. ANALYTICKÁ ČÁST

Jedná se pouze o základní informace o řešeném území vycházející z dostupných podkladů, které dávající přehled o základních hodnotách, charakteru a utváření řešené části krajiny na základě teorie krajinných struktur.

Systém tří krajinných struktur je obecně rozšířeným konceptem v krajinné ekologii. Dle tohoto pojetí tvoří primární strukturu krajiny její přírodní složky, sekundární strukturu antropogenní funkční systémy (sídla, průmysl, doprava apod.), terciární strukturu člověkem zaváděné nehmotné vztahy v krajině (např. správní či zájmově-ochranné vymezení určitých území nebo záměrně utvářená kompozice krajiny). Primární struktura se řídí přírodními zákonitostmi a vztahy a tvoří nutný rámec pro existenci obou dalších struktur. Sekundární struktura uspokojuje hmotné potřeby člověka. Terciární struktura zprostředkuje vztah obyvatel ke krajině. (MMR 2023)

2.1 ZHODNOCENÍ A POPIS PRIMÁRNÍ STRUKTURY KRAJINY

Za prvotní strukturu krajiny jako geosystému považujeme soubor těch prvků krajiny a jejich vztahy, které tvoří původní a trvalý základ pro ostatní struktury. Materiální a strukturální podstatu fungování prvků prvotní struktury krajiny člověk zatím měnil nejméně. Zařazujeme sem abiotické prvky geosystému jako geologický podklad a substrát, půdy, reliéf, vodstvo, ovzduší. Podle původnosti sem patří i původní vegetace, která se však v našich podmínkách prakticky nevyskytuje. Proto je nahrazena potenciální přirozenou vegetací, která však není reálnou hmotnou složkou krajiny (Miklós, Izakovičová, 1997).

2.1.1 Geologie

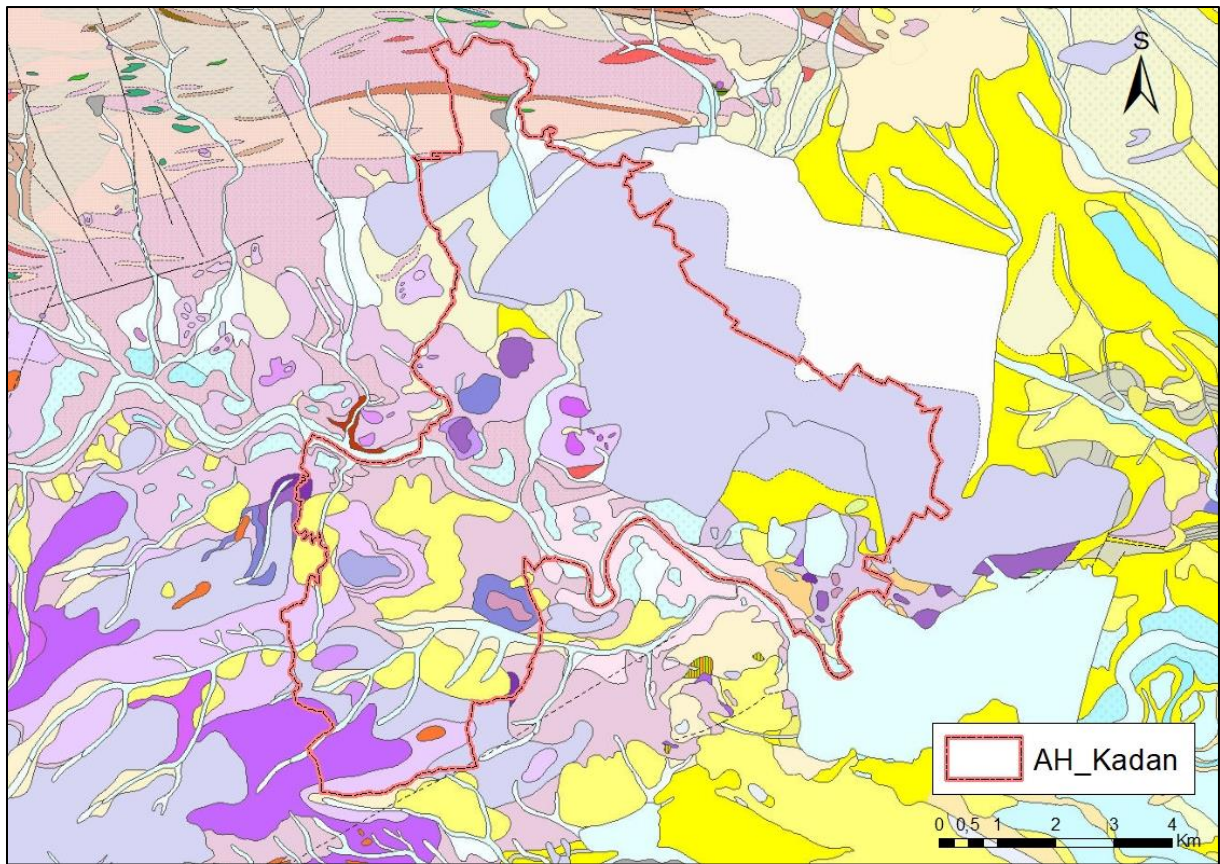
Geologické členění řešeného území je součástí Českého masivu silně ovlivněno těžbou hnědého uhlí a následnými výsypkami. Jižně od řeky Ohře a kolem města Kadaně (až k Běšickému chocholu) se projevují vulkanické horniny (tefrit, bazalt atp.) Doupovských hor s kvarténními sedimenty spraší a sprašových hlín. Severní část území zasahuje do krušnohorského-smrčinského krystalinika (metamorfované svory, pararuly a ortoruly) s kvarterními pokryvy štěrků, písků a jílu. V údolních nivách řek a původních potoků nacházíme nezpevněné nivní sedimenty.

Podrobněji viz: <https://mapy.geology.cz/geocr50/>

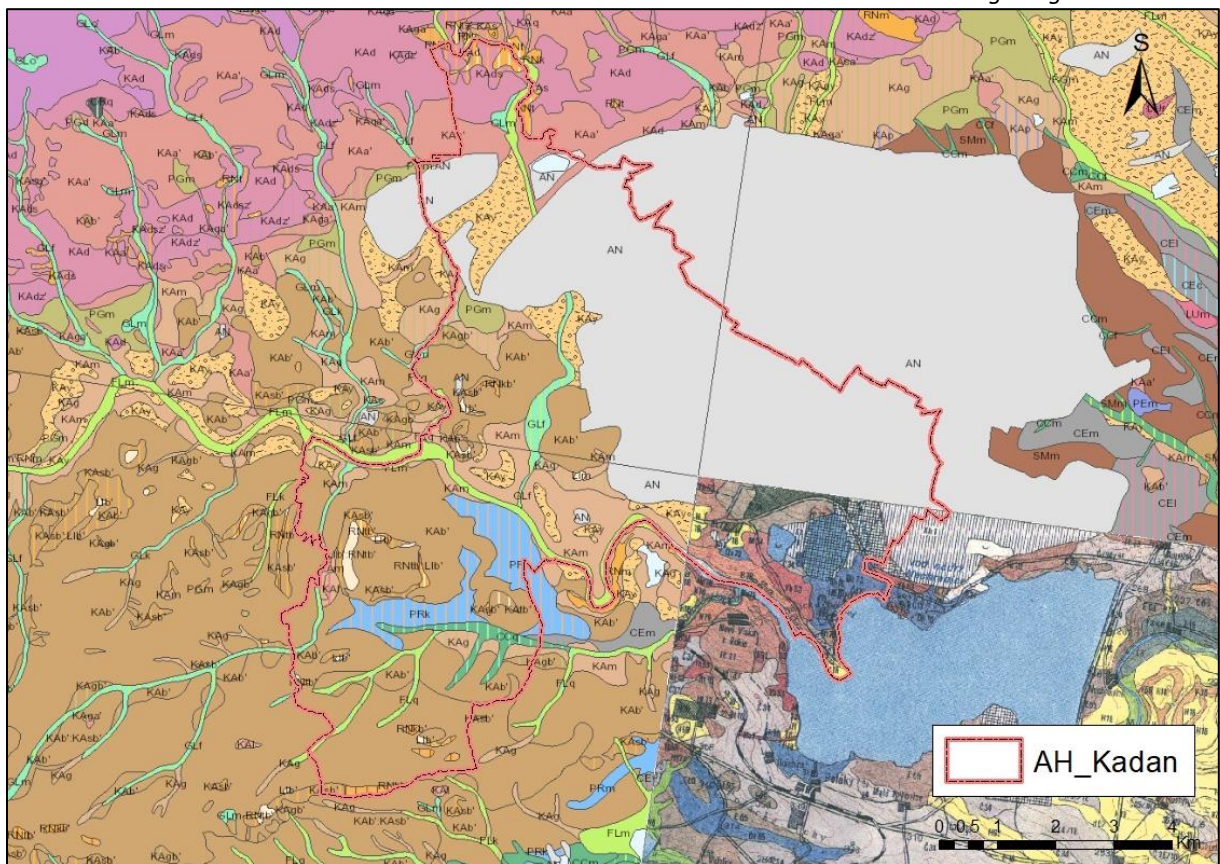
2.1.2 Pedologie

Z hlediska půdních typů je řešené území silně ovlivněno těžbou hnědého uhlí a následnými výsypkami. Jedná se tedy o antropozemě v různém stavu rekultivace (na zemědělskou půdu či půdu lesní), případně holé substráty výsypek a hlušiny. Na zachovalých plochách území jsou převažujícím půdním typem původní lesní půdy – kambizemě. Dále se ve sníženině u Úhošťan nacházejí kambické pararendziny a v ose toku glejové černice. Nivní půdy v údolí Ohře a pruněvského potoka jsou reprezentovány modálními fluvizeměmi.

Podrobněji viz: <https://mapy.geology.cz/pudy/>

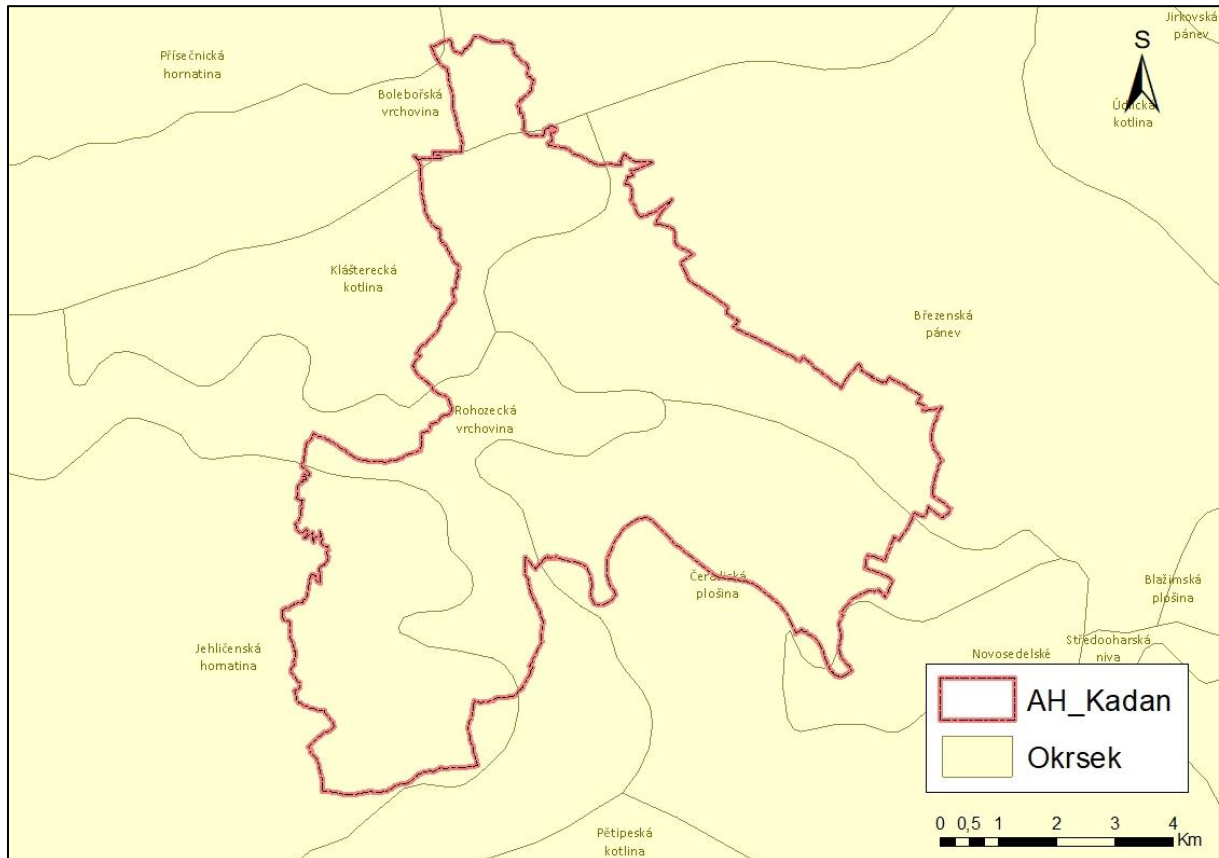
Obr. 4- Schéma geologického členění

Obr. 5- Schéma pedologického členění

2.1.3 Geomorfologie

Z geomorfologického hlediska spadá řešené území do Krušnohorské soustavy, podsoustavy Krušnohorská hornatina a Podkrušnohorská podsoustava. Z geomorfologických celků řešené území spadá do Krušných hor, Doupovských hor a Mostecké pánve. Geomorfologické okrsky jsou viditelné na následujícím schématu.

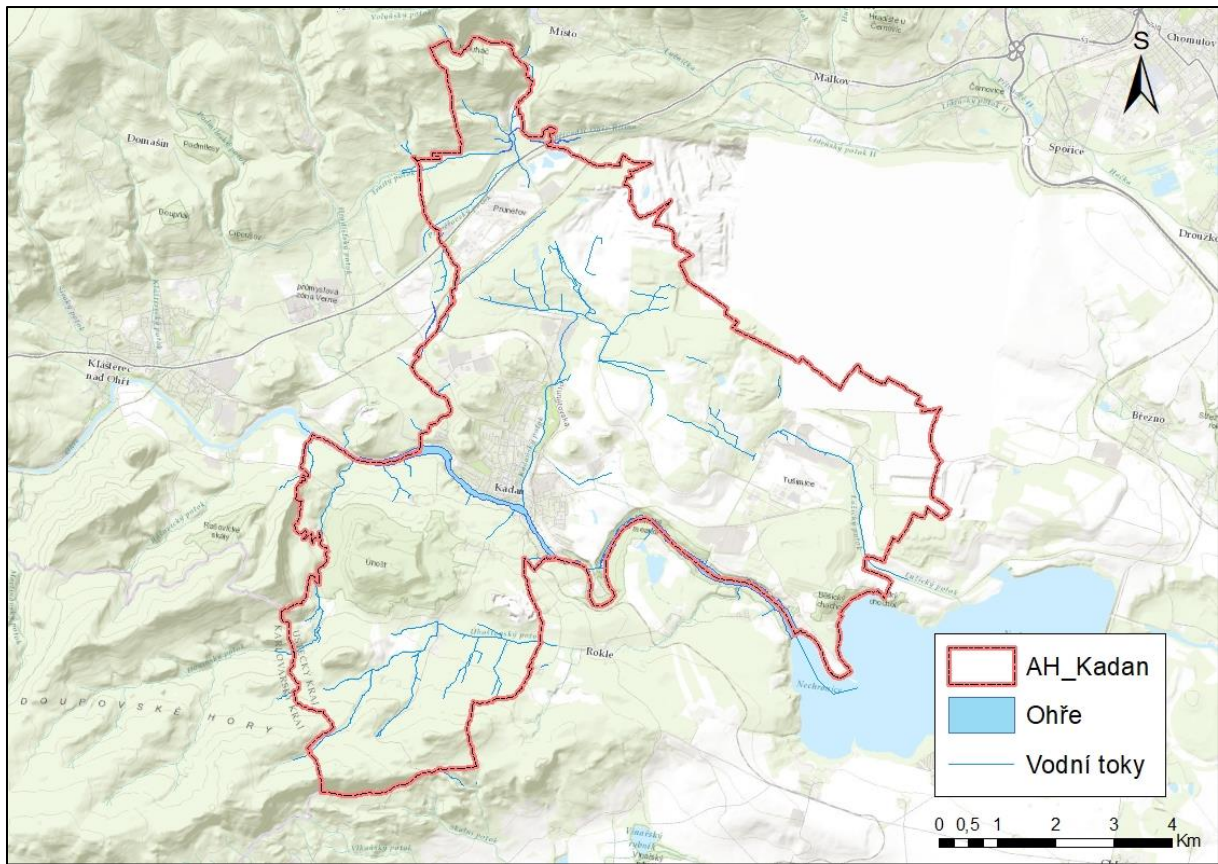
Obr. 6- Schéma geomorfologických okrsků

2.1.4 Vodstvo

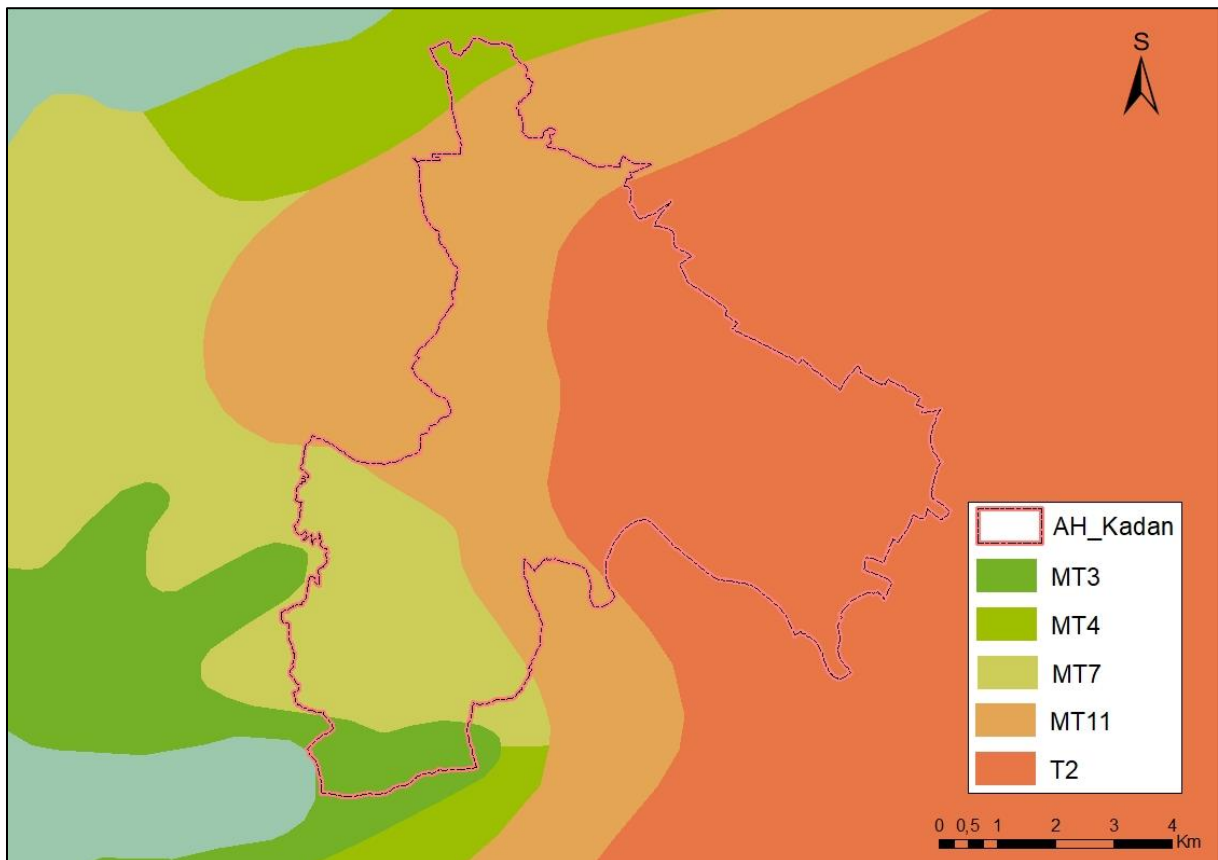
V řešeném území je ústředním vodním tokem řeka Ohře, která vstupuje od západu a na východě řešeného území napájí Nechanickou vodní nádrž (přehradu). Dalšími vodními toky jsou Prunéřovský a Kadaňský potok (levostranný přítok) a Úhošťanský potok jako pravostranný přítok Ohře. Většina hydrologické sítě severně od Ohře byla významně narušena těžební činností a jedná se tedy o upravené či zcela znovu modulované vodní toky.

2.1.5 Klima

Klimatické oblasti - rozdělení území ČR na klimatické oblasti vychází z klimatologických dat období let 1901 - 1950 a 1926 - 1950 (QUITT, E. Klimatické oblasti Československa. Studia geographica. 1971, [roč.] 16, s. 1-73.). Řešené území spadá do teplé a mírně teplé oblasti dle následujícího schématu.

Obr. 7- Schéma vodních toků

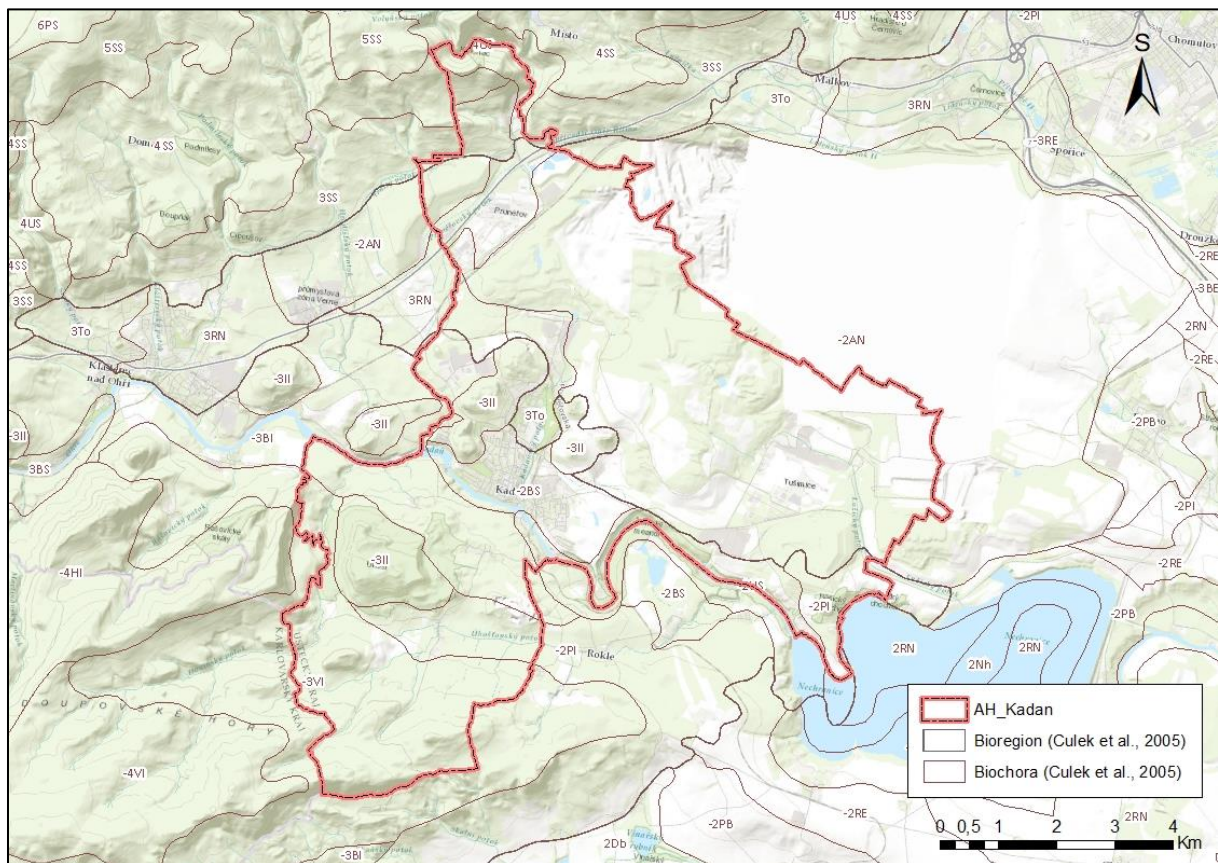
Obr. 8- Schéma klimatických oblastí (Quitt)

2.1.6 Biogeografie

Z hlediska biogeografického hlediska se řešené území nachází v Hercynské podprovinci a zasahuje do tří bioregionů: 1.1. Mostecký, 1.13 Doupovský a okrajově pak 1.59 Krušnohorský.

Biochorami v řešeném území jsou pak:

- 2AN Antropogenní reliéf v suché oblasti 2. v.s.
- 2PI Pahorkatiny na bazických neovulkanitech v suché oblasti 2. v.s.
- 2BS Erodované plošiny na kyselých metamorf. v suché oblasti 2. v.s.
- 3VI Vrchoviny na bazických neovulkanitech v suché oblasti 3. v.s.
- 3II Izolované vrchy na bazických neovulkanit. v suché oblasti 3. v.s.
- 3BI Erodované plošiny na bazických neovulkanitech 3. v.s.
- 3RN Plošiny na zahliněných píscích 3. v.s.
- 3To Podmáčené roviny na kyselých sedimentech 3. v.s
- 4SS Svahy na kyselých metamorfitech 4. v.s.

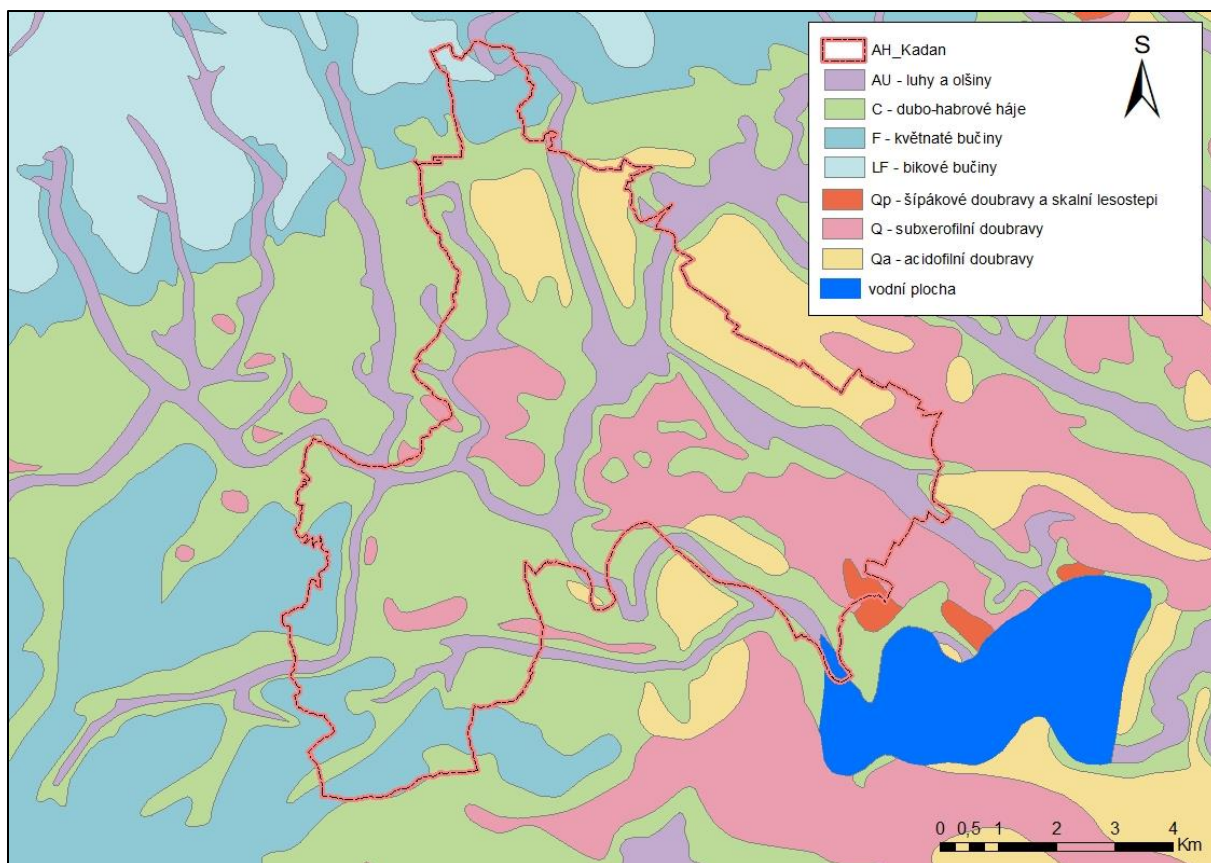

Obr. 9- Schéma biogeografického členění

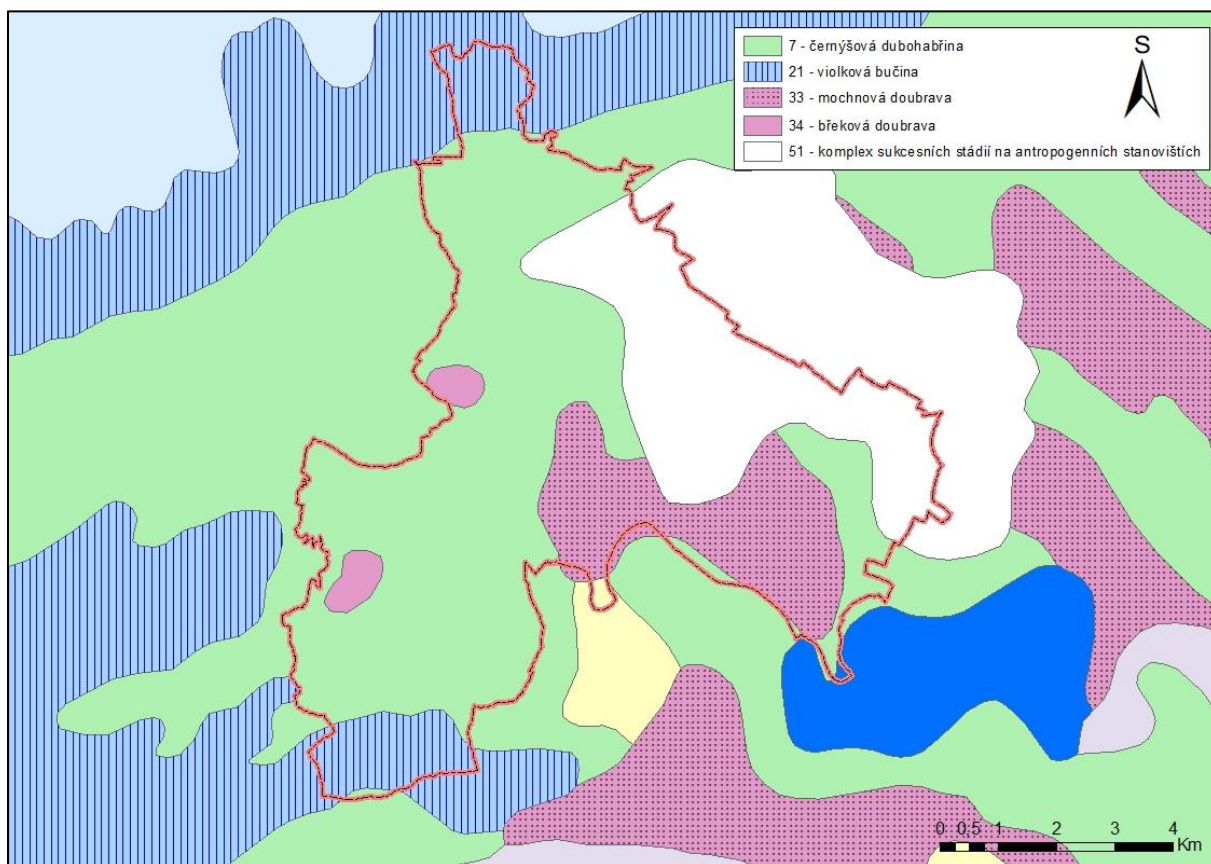
2.1.7 Potenciální vegetace

Z hlediska geobotanické rekonstrukční mapy (Mikyška et al., 1968) by se na řešeném území nejvíce rozprostíraly dubo-habrové háje protkané nivami luhů a olšiny. Doprovodně pak na lokálních sopečných výchozech subxerofilní doubravy, respektive acidofilní doubravy na metamorfitech. Horské svahy by pak pokrývala přirozená květnatá bučina.

Z hlediska mapy potenciální přirozené vegetace (Neuhaselová et al., 1997) by se na řešeném území nejvíce rozprostírala Černýšová dubohabřina, lokálně pak prvky doubrav: Břeková a Mochnová doubrava. Svahy Krušných a Doupovských hor pak Violková bučina. Důlní prostory jsou klasifikovány jako Komplex sukcesních stádií na antropogenních stanovištích (oblasti povrchové těžby aj.).

Obr. 10- Schéma geobotanické mapy

Obr. 11- Schéma potenciální přirozené vegetace

2.2 ZHODNOCENÍ A POPIS SEKUNDÁRNÍ STRUKTURY KRAJINY

Druhotná struktura krajiny zahrnuje rozmanitý soubor těch hmotných prvků krajiny, které v současné době vyplňují zemský povrch. Sekundární strukturu krajiny (někdy též označovanou jako současná struktura krajiny) tvoří soubory člověkem ovlivněných přirozených a člověkem částečně anebo zcela pozměněných dynamických systémů, stejně jako nově vytvořené umělé prvky. Z hlediska obsahu jsou to antropicko – biotické komplexy. Při výzkumu a plánech můžeme analýzu druhotné struktury krajiny členit na výzkum reálné vegetace (lesy, travní porosty, vodní a močálová vegetace), biotopy živočichů (zoologická složka prvků), využití země (zejména zemědělská část krajiny) a technicko – urbanistické struktury (technická díla v krajině). V rámci této struktury krajiny hovoříme o „land use“ (Miklós, Izakovičová, 1997).

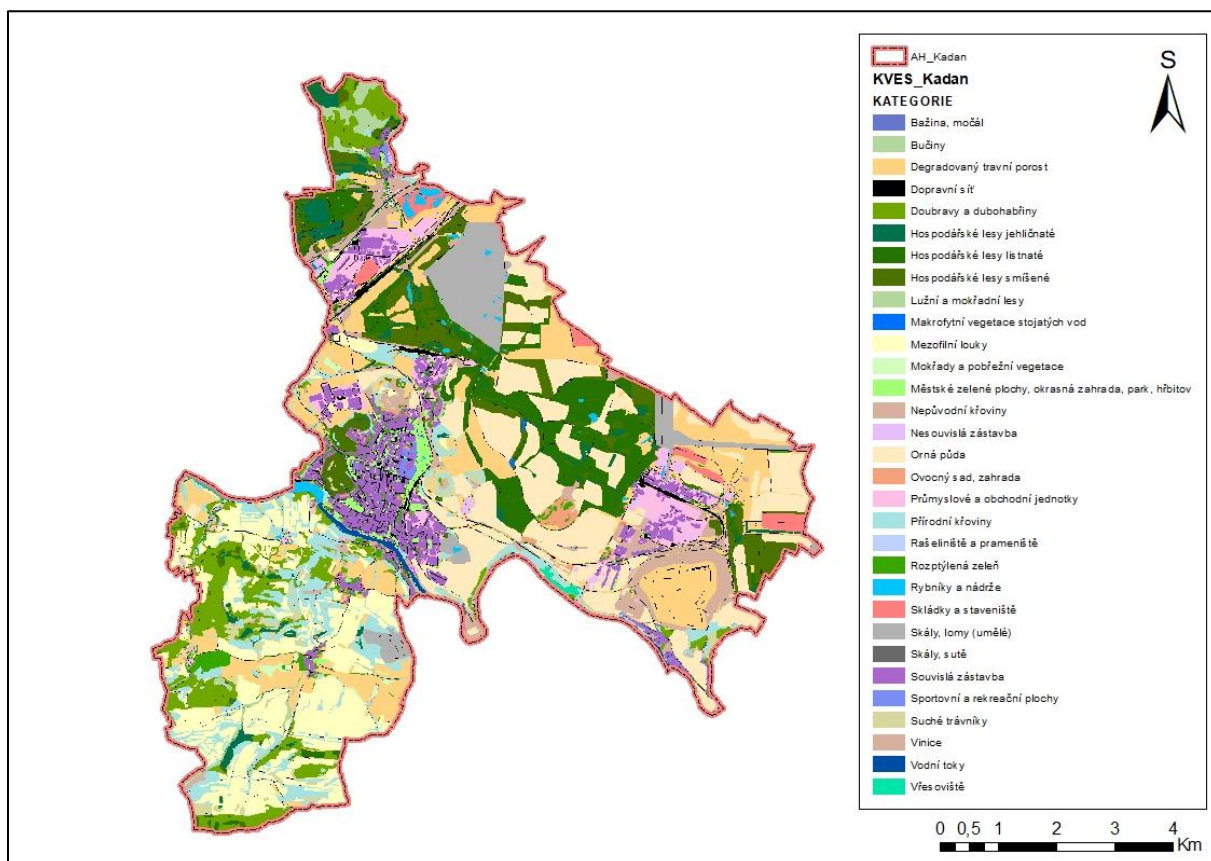
Společně s „land use“ bývá do sekundární struktury krajiny zahrnut i významově blízký, avšak nikoliv shodný pojem „land cover“. Zatímco „land cover“ představuje fyzický krajinný pokryv (je nejčastěji zkoumán analýzou satelitních snímků), „land use“ popisuje, jak lidé území využívají (ze satelitních snímků nelze určit).

Nejpodrobnější členění území z hlediska krajinného pokryvu odpovídající měřítku zpracovávané analýzy krajiny nám poskytuje **Konsolidovaná vrstva ekosystémů ČR** (dále také jen KVES). Krajinný pokryv dělí území ČR do 40 kategorií. Sestaveno za podpory Integrovaného projektu LIFE pro soustavu Natura 2000 v České republice, LIFE-IP: N2K Revisited (LIFE17 IPE/CZ/000005). Dana aktualizace KVES 2022 navazují na předchozí verze 2013 a 2021. Copyright: © AOPK ČR 2022/© CzechGlobe 2022, s využitím vlastních dat a dat ZABAGED (© ČÚZK 2022), Corine Land Cover 2018 (© EEA 2022), Urban Atlas 2018 (© EEA 2022), LPIS (© SZIF 2022), ÚHÚL (© ÚHÚL 2022). KVES tak umožňuje rozlišení přírodních biotopů od antropogenních (umělých) typů ekosystémů v rozlišení vhodném pro hodnocení ekosystémových služeb. KVES 2022 obsahuje 40 základních kategorií ekosystémů ve čtyřech hierarchických úrovních a šesti širších typech ekosystémů. Mapovací zrna se blíží detailu rozlišitelnému člověkem při terénním mapování.

V následující tabulce můžeme vidět rozložení krajinného pokryvu v rámci řešeného území:

KATEGORIE	POČET PRVKŮ	ROZLOHA _HA
Bažina, močál	3	1,55
Bučiny	13	39,93
Degradovaný travní porost	444	928,02
Dopravní síť	37	188,00
Doubravy a dubohabřiny	139	437,29
Hospodářské lesy jehličnaté	120	124,50
Hospodářské lesy listnaté	199	478,64
Hospodářské lesy smíšené	339	430,77
Lužní a mokřadní lesy	152	78,29
Makrofytní vegetace stojatých vod	12	3,50
Městské zelené plochy, okrasná zahrada, park, hřbitov	365	79,06
Mezofilní louky	185	735,40
Mokřady a pobřežní vegetace	23	18,28
Nepůvodní křoviny	393	319,49
Nesouvislá zástavba	198	45,16
Orná půda	103	935,57

Ovocný sad, zahrada	256	47,69
Průmyslové a obchodní jednotky	283	179,66
Přírodní křoviny	322	422,39
Rašeliniště a prameniště	1	0,01
Rozptýlená zeleň	686	101,77
Rybníky a nádrže	72	51,99
Skály, lomy (umělé)	19	300,43
Skály, sutě	32	2,68
Skládky a staveniště	19	75,70
Souvislá zástavba	713	382,20
Sportovní a rekreační plochy	64	17,27
Suché trávníky	114	75,03
Vinice	1	0,37
Vodní toky	35	53,79
Vřesoviště	2	7,94

Obr. 12- Schéma KVES 2022

Podrobněji viz:

<https://aopkcr.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=ee190990a1be4ac685d5f7c69c637ae4>

2.3 ZHODNOCENÍ A POPIS TERCIÁRNÍ STRUKTURY KRAJINY

Terciární strukturu krajiny (často je nazývána pojmem socioekonomická struktura krajiny) tvoří prvky a prostorové subsystémy socioekonomické sféry. Je to soubor nehmotných prvků a jevů charakteru zájmů, projevů a důsledků činností společnosti a jednotlivých odvětví v krajině, které jsou krajině-ekologicky relevantní, tj. vážou se na hmotné prvky prvotní a druhotné struktury krajiny, mají prostorový projev (jsou v prostoru mapovatelné). Tyto prvky považujeme za socioekonomické jevy (SEJ) v krajině. Nehmotný charakter SEJ, umožňuje jejich prostorový překryv (Miklós, Izakovičová, 1997). SEJ se mohou členit následovně:

- 1) SEJ, které se vážou na vybrané prvky prvotní struktury krajiny, které jsou chápány jako přírodní zdroje, jejich ochranná pásma, chráněné plochy, jejich účel využívání, nebo jejich kvalita.
- 2) SEJ, které se váží na konkrétní hmotné objekty druhotné struktury krajiny jako jejich ochranné, bezpečnostní nebo hygienické zóny.
- 3) SEJ, které se váží na specifické prostorové struktury a mozaiky prvků prvotní i druhotné struktury krajiny, legislativně vymezené jako různá chráněná území a funkční zóny.
- 4) SEJ, které se váží na území jako takové, jedná se především o administrativní hranice.
- 5) SEJ, které se váží na deteriorizaci krajiny, na znečištění životního prostředí a jeho zdroje. Jsou to zóny znečištění, zóny zvýšené radiace prostředí, zóny kontaminace horninového prostředí, hlukové zóny.
- 6) SEJ, které vyžadují budoucí požadavky společnosti na krajinu jako regionální a územní plány a projekty, odvětvové programy a plány na využití krajiny. Podle vlivu SEJ na krajinu je dělíme do dvou protikladných skupin:

6.1) Zájmy ochrany přírody, přírodních, kulturně-historických a socioekonomických zdrojů. Tuto skupinu hodnotíme z ekologického hlediska pozitivně. SEJ této skupiny mají charakter prostorovo-ochranných limitů a omezení.

6.2) Zájmy rozvoje jednotlivých výrobních odvětví. Tyto aktivity jsou sice nevyhnutelné pro rozvoj společnosti, ale v každém případě znamenají určitý zásah do přírodního prostředí a z ekologického hlediska je posuzujeme jako negativní.

Samotná data o terciární struktuře krajiny můžeme čerpat ze zpracovaných územně analytických podkladů a územně plánovací dokumentace Kadaně (respektive ZÚR Ústeckého kraje), limitů státní správy ochrany přírody a krajiny, památkové péče a dalších orgánů státní správy, statistických údajů ČSÚ, ČUZK atp.

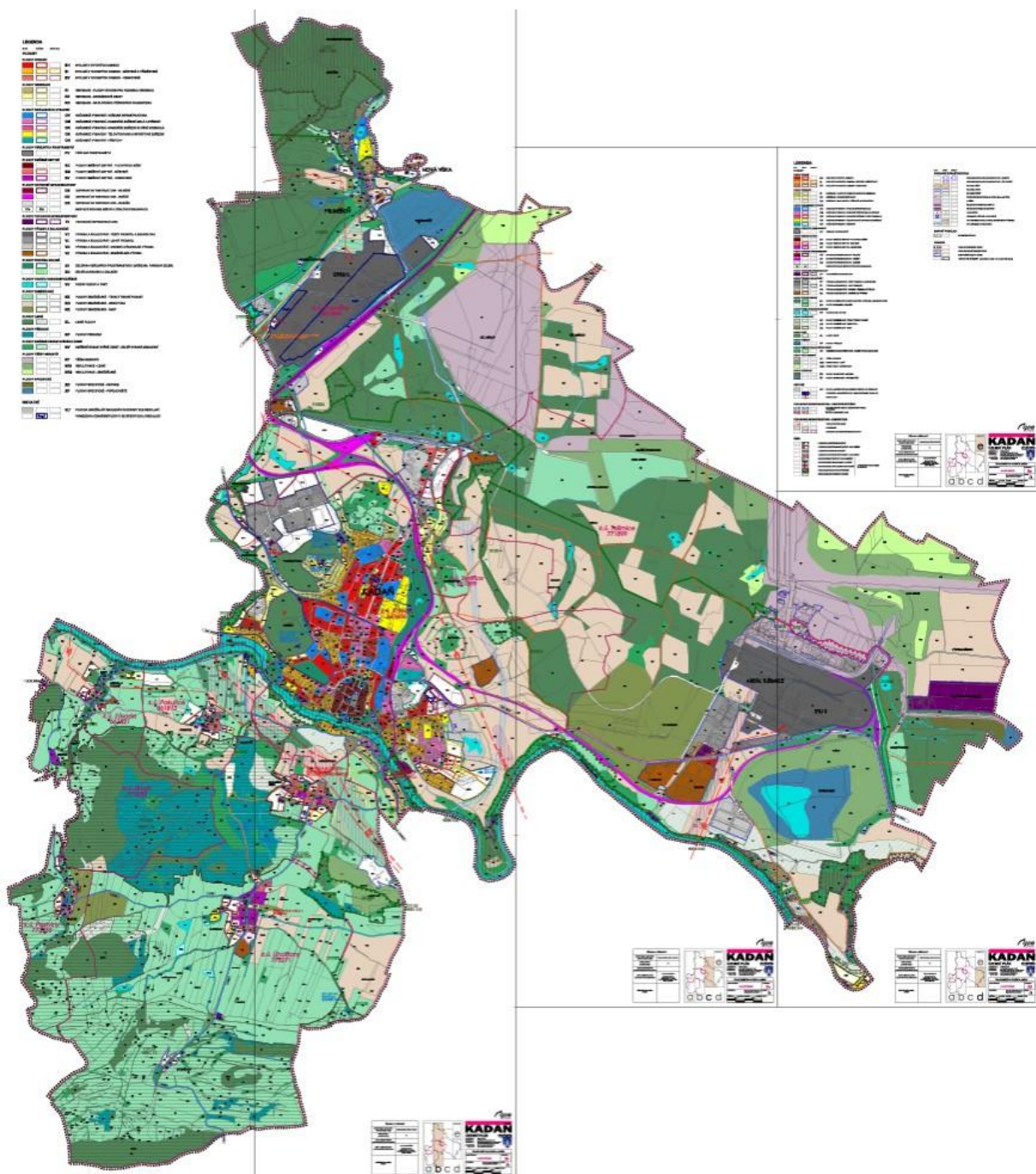
Socioekonomickou strukturu krajiny asi nejlépe popisuje proces územního plánování, který musí vyvážit všechny výše citované SEJ v rámci tří pilířů trvale udržitelného rozvoje – ekologický (environmentální), sociální a ekonomický.

Tato struktura krajiny je hlavním předmětem této studie, tedy bude dále podrobně rozebrána v následujících kapitolách ve vztahu k umístování OZE (FVE) v nezastavěném území krajiny Kadaně.

2.4 ANALÝZA ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

VŠEOBECNĚ

Aktuálně platné znění po vydání 9. změny územního plánu (zahrnující změny č. 1,2,3,4,5,6,7,9), pořídil MÚ Kadaň – odbor reg. rozvoje, úz. plánování a památkové péče u zpracovatele Ing. arch. Ivan Kaplan - AGORA STUDIO v XII/2022 s účinností od 17. 1. 2023.

Obr. 13- ÚP Kadaně - Hlavní výkres

PROBLEMATIKA FVE

V současnosti je stejným autorským kolektivem zpracovávána 8. změna územního plánu. Veřejné projednání návrhu se uskutečnilo dne 28. 8. 2023. **8. změna územního plánu řeší vymezení zastavitelných ploch pro fotovoltaické elektrárny** na investorem vybraných místech v rámci území Kadaně. Jedná se o plochy umístěné zejména v plochách bývalé těžby, nebo jejich doprovodných zařízení (odkaliště apod.), případně na rekultivovaných plochách.

2.4.1 ZÚR ve vztahu k umisťování FVE do krajiny

VŠEOBECNĚ

Zásady územního rozvoje Ústeckého kraje byly vydány Zastupitelstvem Ústeckého kraje dne 5. 10. 2011 jako opatření obecné povahy, které nabylo účinnosti 20. 10. 2011. Poslední schválená aktualizace (č. 4) nabylo účinnosti 4. 2. 2023, nyní je tedy v platnosti 1., 2., 3. a 4. Aktualizace ZÚR.

PROBLEMATIKA FVE

Pro zajištění udržitelného rozvoje území, dosažení cílů a úkolů územního plánování a zvýšení atraktivity kraje jsou stanoveny v ZÚR ÚK **priority územního plánování** Ústeckého kraje všeobecně. **V základních prioritách** se hovoří pouze obecně o nutnosti vytváření „vyváženého vztahu mezi třemi pilíři udržitelného rozvoje“. Obdobně část životní prostředí deklaruje pouze obecně potřebu ochrany přírodních hodnot vč. např. migrační prostupnosti krajiny. Mezi **prioritami hospodářského vývoje** je „vytváření podmínek pro transformaci ekonomické struktury“, „nepřipouštění extenzivního rozvoje palivoenergetického komplexu“ a „snižování celkové zátěže území“. Relativně nejbližší dané problematice jsou priority č. 11 (revitalizace brownfieldů), č. 12 (využití územních rezerv ve stávajících průmyslových areálech) a č. 14 (využívání a záborů ZPF). V části **sídelní soustava a rekreace** se mj. zdůrazňuje „podpora rychlého a efektivního postupu rekultivace“. V ostatních kapitolách nelze vztah k otázkám FVE vysledovat ani vzdáleně.

Z výše uvedeného vyplývá, že **problematika a širší souvislosti FVE nejsou v ZÚR řešeny**. To je přitom důležité zejména ve vztahu k umisťování FVE do krajiny. Zpracovatelům ÚPD (územních či regulačních plánů) tím pádem chybí „metodický nástroj“ k posuzování investičních záměrů. Vzhledem k prioritám ZÚR se logicky vynořují otázky typu: **Nejedná se v případě FVE o „extenzivní rozvoj“ energetického komplexu svého druhu? Jde v případě FVE o vhodnou formu „revitalizace“ a „využití územních rezerv“ průmyslových areálů? Jak se vypořádat s ochranou přírodních hodnot vč. zachování migrační prostupnosti krajiny? Jaká je přípustná míra „dočasných (na 30 let)“ záborů ZPF na čerstvě rekultivovaných plochách?**

2.4.2 ÚP Kadaně ve vztahu k umisťování FVE do krajiny

PLATNÝ ÚP KADANĚ

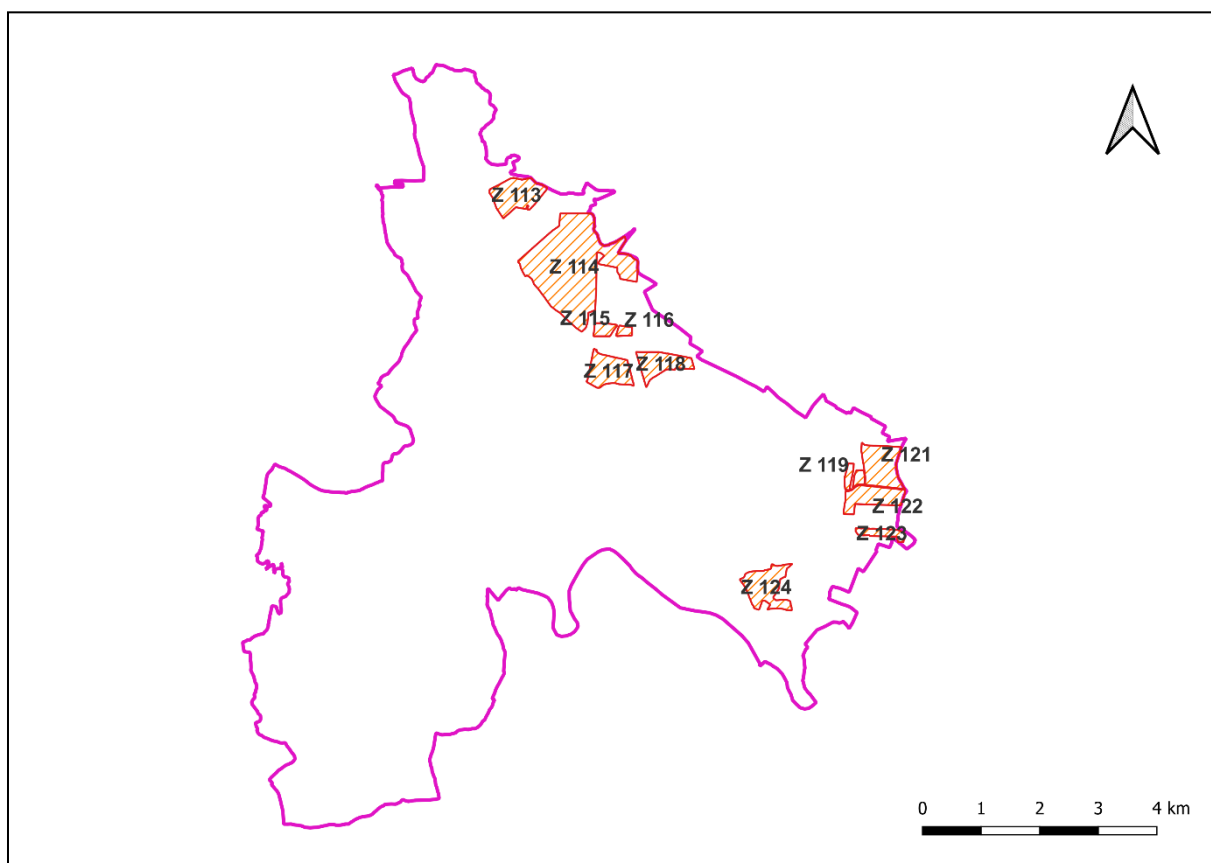
Problematiky FVE se platný ÚP dotýká pouze obecně a navíc jen na jednom místě – v kapitole 4.2.2.4 ALTERNATIVNÍ ZDROJE, kde „Územní plán navrhuje:

- Větrnou energetiku v řešeném území nepřipouštět
- **Fotovoltaické systémy nepřipouštět na zemědělských plochách, na ostatních plochách a objektech ano, vyjma MPR**
- Ostatní systémy (lokální užití tepelných čerpadel a slunečních kolektorů na objektech) lze připouštět, kolektory jen mimo MPR.“

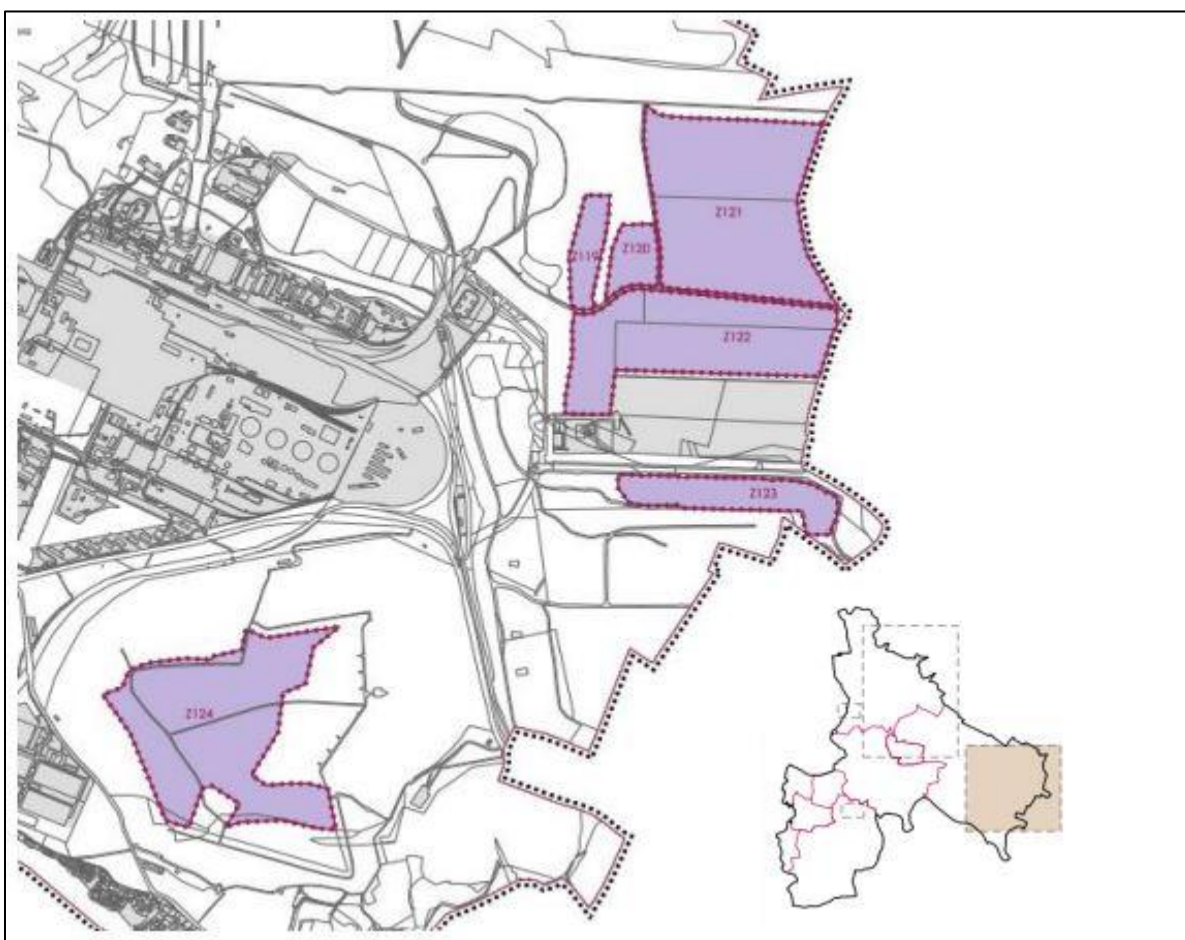
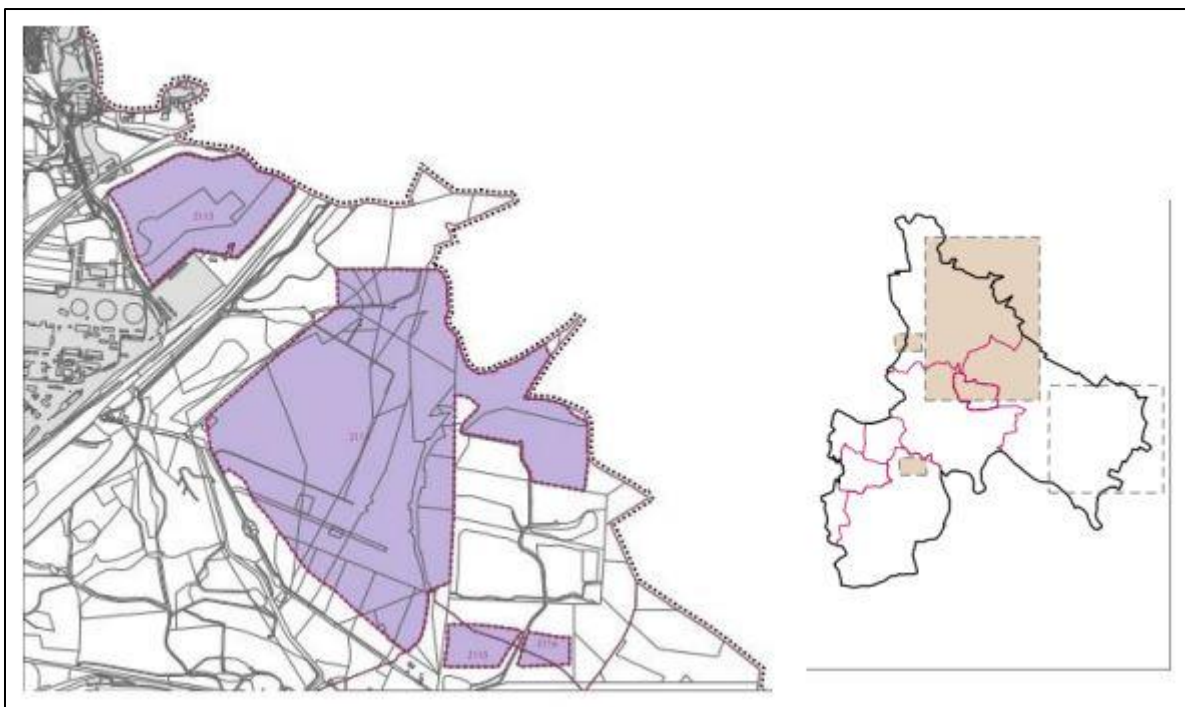
ZMĚNA č. 8 ÚP (ve stadiu návrhu – po veřejném projednání dne 28. 8. 2023)

Projednávaná změna řeší vymezení celkem 13 nových zastavitelných ploch pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů (VE); především pro fotovoltaické elektrárny na investorem vybraných místech v rámci území Kadaně. Jedná se o plochy umístěné zejména v plochách bývalé těžby, nebo jejich doprovodných zařízení (odkaliště apod.). Ve všech třinácti případech je investorem ČEZ, a.s.

Nové zastavitelné plochy		
<i>Číslo plochy</i>	<i>Název k.ú.</i>	<i>Navržené využití</i>
Z113	Pruněřov	VE 1
Z114	Pruněřov	VE 2, VE 3
Z115	Pruněřov, Tušimice	VE 4
Z116	Pruněřov, Tušimice	VE 5
Z117	Tušimice	VE 6
Z118	Tušimice	VE 7
Z119	Tušimice	VE 8
Z120	Tušimice	VE 9
Z121	Tušimice	VE 10
Z122	Tušimice	VE 11
Z123	Tušimice	VE 12
Z124	Tušimice	VE 13

Obr. 14- Schéma FVE dle návrhu změny ÚP č.8

Obr. 15- Schéma zastavitelného území pro FVE změna ÚP č.8

VE	výroba energie z obnovitelných zdrojů	
Plochy pro fotovoltaickou energetiku		
<p>HLAVNÍ VYUŽITÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> · plochy, stavby a zařízení fotovoltaické energetiky <p>PŘÍPUSTNÉ VYUŽITÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> · stavby a zařízení provozního zázemí vč. bateriového úložiště el. energie · související dopravní a technická infrastruktura · stavby a zařízení k údržbě a ochraně areálů · zemědělská činnost bez staveb · plochy probíhající rekultivace <p>PODMÍNEČNĚ PŘÍPUSTNÉ VYUŽITÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Využití ploch v ASA1 (dle ZÚR) je přípustné pouze na plochách, kde již proběhla rekultivace · Využití plochy VE Z114 (VE 2 a VE 3) je podmíněno zajištěním průchodnosti územím pro pěší, cyklistickou dopravu a obsluhu území účelovými komunikacemi a jeho propustností pro drobnou zvěř · Stavby v ploše ASA1 (dle ZÚR) nebudou realizovány na lesních a vodních rekultivacích <p>NEPŘÍPUSTNÉ VYUŽITÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> · větrná energetika 	<p>PODMÍNKY PROSTOROVÉHO USPOŘÁDÁNÍ:</p> <p>případné oplocení bude umožňovat prostupnost pro menší druhy obratlovců a hrabavé ptactvo</p>	
	<p>MAX. VÝŠKA (m)</p> <p>9</p>	<p>MIN. % ZELENĚ</p> <p>15</p>

Obr. 16- Návrh regulativů plochy VE včetně regulativů; změna ÚP č.8

2.5 ANALÝZA ZÁKONNÝCH LIMITŮ A OMEZENÍ

Omezení umístování stavebních záměrů do krajiny je obecně dáno zákonnými limity, které pro naše účely shrnujeme do následujících kategorií. V rámci řešeného území se nachází celá škála limitujících jevů pro umístění FVE.

2.5.1 Ochrana přírody a krajiny

PŘÍRODNÍ PARKY (PřP)

- Zřizovány primárně pro ochranu krajinného rázu v místech koncentrovaných přírodně-estetických hodnot.
- Do řešeného území okrajově zasahuje **přírodní park Údolí Pruněřovského potoka**.
- Realizace FVE zcela nevhodná a v rozporu s veřejným zájmem na ochranu krajinného rázu.

VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY (VKP)

- Významnými krajinnými prvky ze zákona jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Dále jsou jimi jiné části krajiny, které orgán ochrany přírody zaregistruje.
- V řešeném území se nachází všechny druhy VKP ze zákona. Dále jsou zde registrovány následující VKP: Zlatý vrch, Bystřický vrch u Kadaně, Zadní vrch, Jelení vrch u Kadaně, Dubina, Loděnice, Střelnice u Kadaňské Jeseně, Vřesoviště u Lomazic, Alej u Františkánského kláštera, Františkánský klášter a přilehlé okolí, Vstavače u Pastvin,
- Realizace FVE zcela nevhodná a v rozporu s veřejným zájmem na ochranu krajinného rázu a zachování ekologicko-stabilizačních funkcí VKP. Často v překryvu se zvláštní ochranou přírody (ZCHÚ, biotopy ZCHO)

ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY (ÚSES)

- Územní systém ekologické stability krajiny je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní, regionální a nadregionální ÚSES.
- V řešeném území se nachází všechny hierarchie ÚSES, které jsou závazně vymezeny v platné územně plánovací dokumentaci. Je nutné zajistit minimální, ideálně však „optimální“ prostorové parametry jednotlivých skladebných prvků ÚSES tak, aby plnily svou ekostabilizační roli a funkci pro podporu a udržení biodiverzity krajiny.
- Realizace FVE zcela nevhodná a v rozporu s veřejným zájmem na zachování a tvorbu ÚSES. Ochrana systému ekologické stability je povinností všech vlastníků a uživatelů pozemků tvořících jeho základ; jeho vytváření je veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát.

ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ (ZCHÚ)

- Území přírodovědecky či esteticky velmi významná nebo jedinečná lze vyhlásit za zvláště chráněná; přitom se stanoví podmínky jejich ochrany. V řešeném území se nachází ZCHÚ kategorie přírodní památka (PP), přírodní rezervace (PR) a národní přírodní rezervace (NPR).
- **PP Kokrháč, PP Želinský meandr, PP Svatý kopeček u Kadaně; PR Běšický chochol; NPR Úhošť.**

- Realizace FVE zcela nevhodná a v rozporu s veřejným zájmem na ochraně přírody a krajiny, který byl deklarován vyhlášením ZCHÚ. Nevhodná je také realizace v rámci ochranných pásem ZCHÚ.

LOKALITY NATURA 2000

- Lokality systému Natura 2000 dělíme na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Jedná se o lokality s významem pro celou EU, sloužící k zajištění udržení příznivého stavu evropských stanovišť nebo stanovišť evropsky významných druhů, respektive pro ochranu z hlediska výskytu, stavu a početnosti populací vybraných druhů ptáků vyskytujících se na území České republiky a stanovených právními předpisy Evropských společenství.
- V řešeném území se nachází **EVL Kokrháš-Hasištejn, EVL Běšický chochol, EVL Želinský meandr, EVL Doupovské hory** a přímo sousedí s **EVL Hradiště**.
- V řešeném území se nachází **PO Doupovské hory** a přímo sousedí s **PO Nádrž vodního díla Nechanice**.
- Realizace FVE zcela nevhodná a v rozporu s veřejným zájmem na ochraně přírody a krajiny, který byl deklarován vyhlášením EVL a PO, ochrana je dána na evropské úrovni. Jakékoliv zásahy formou realizace FVE by museli projít posouzením ve smyslu § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny (tzv. Naturové hodnocení). Umístění velkoplošných záměrů FVE na území EVL či PO se zdá jako nerealistické a to i za podmínky platnosti nařízení Rady (EU) 2022/2577 ze dne 22. prosince 2022 (viz kapitola 1.2.1), jelikož lze zcela jistě najít i jiné plochy (území) bez této územní ochrany.

BIOTOPY ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ (ZCHD)

- Biotop je soubor veškerých neživých a živých činitelů, které ve vzájemném působení vytvářejí životní prostředí určitého jedince, druhu, populace, společenstva. Biotop je takové místní prostředí, které splňuje nároky charakteristické pro druhy rostlin a živočichů.
- Biotopy ZCHD mohou být jak běžnou krajinou, tak cennými jedinečnými biotopy s unikátními podmínkami pro jejich existenci. Stejně tak výskyt ZCHD neznámá automaticky nemožnost realizace FVE, je však nutné s ohledem a umístování těchto staveb do krajiny preferovat místa s minimálními předpoklady jejich výskytu. Realizace FVE je vhodné posoudit v rámci přírodovědného průzkumu, který je součástí autorizovaného hodnocení ve smyslu § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny (tzv. H67).
- V řešeném území je dále evidována celá řada ZCHD viz odkaz na nálezovou databázi AOPK ČR: <https://portal.nature.cz/nd/>
- V řešeném území se nachází celkem 15 evidovaných lokalit výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem (jev ÚAP A036a). Realizace FVE je v místech výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem zcela nevhodná a v rozporu s veřejným zájmem na ochraně přírody a krajiny, který byl deklarován jejich zařazením do tohoto seznamu (záchranné programy AOPK ČR atp.).

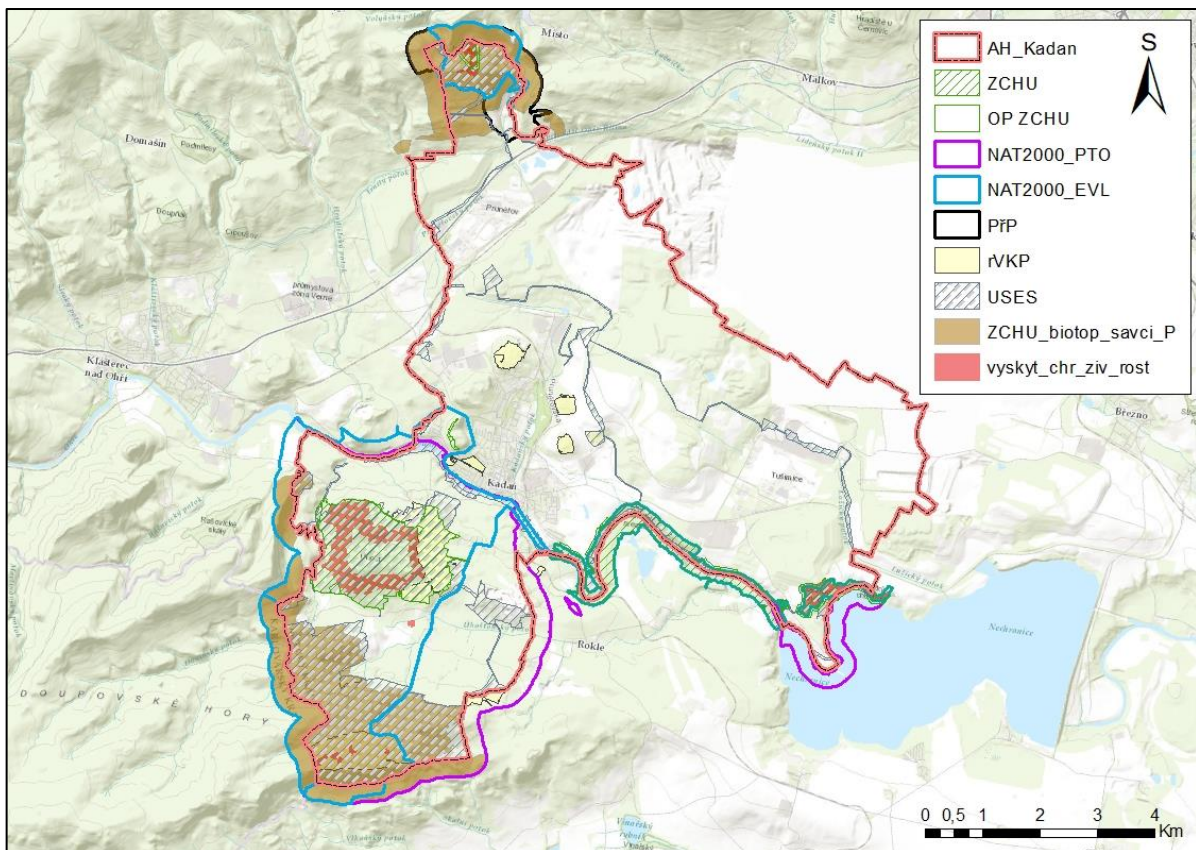
FID	TAXON_CES	TAXON_LAT
0	kavyl tenkolistý	<i>Stipa tirsia</i>
1	kozinec bezlodyžný	<i>Astragalus exscapus</i>
2	koniklec otevřený	<i>Pulsatilla patens</i>
3	koniklec otevřený	<i>Pulsatilla patens</i>
4	kavyl tenkolistý	<i>Stipa tirsia</i>

5	koniklec otevřený	<i>Pulsatilla patens</i>
6	mochna durynská	<i>Potentilla thuringiaca</i>
7	jitrocel přímořský brvitý	<i>Plantago maritima subsp. ciliata</i>
8	kozinec bezlodyžný	<i>Astragalus exscapus</i>
9	koniklec otevřený	<i>Pulsatilla patens</i>
10	koniklec otevřený	<i>Pulsatilla patens</i>
11	medvědice lékařská	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>
12	kavyl Smirnovův	<i>Stipa smirnovii</i>
13	hvozdík sivý	<i>Dianthus gratianopolitanus</i>
14	hrachor panonský	<i>Lathyrus pannonicus</i>

MIGRAČNÍ KORIDORY (BIOTOPY ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ VELKÝCH SAVCŮ)

- Jedná se o jev ÚAP A036b „Biotop vybraných druhů velkých savců“ poskytovaný AOPK ČR navazující na dlouhodobé hodnocení propustnosti bariér v krajině a míru krajinné konektivity včetně provázání na biotopové nároky velkých savců. Do habitatových modelů byly zařazeny druhy rys ostrovid, vlk obecný, medvěd hnědý a los evropský. Výsledkem je vrstva, která se dělí na kategorie jádrových území a migračních koridorů. Dále také vymezuje kritická místa, která naruší konektivitu předmětných lokalit a je na ně nutné brát zvýšený ohled a v rámci územně plánovací činnosti zajistit jejich ochranu proti zastavění či vytvoření jiných bariér. Předmětná vrstva má za cíl vymezit a uchránit dostatečný prostor pro trvalou existenci vybraných druhů savců na území ČR, přičemž lze očekávat i přínos pro další druhy živočichů (systém tzv. deštníkového druhu) i pro celkové fungování ekosystémů.
- Do řešeného území zasahuje pouze okrajově **jádrové území Krušné hory** v místě severní výspy v k.ú. Pruněrov a na jihovýchodě zalesněná oblast navazující na vojenský újezd Hradiště **jádrové území VVP Hradiště**.
- Realizace FVE je v místech v biotopu vybraných druhů velkých savců zcela nevhodná a v rozporu s veřejným zájmem na ochraně přírody a krajiny, který je spatřován v udržení jádrových území a koridorů s co nejmenší mírou antropogenní fragmentace.

Obr. 17- Schéma vybraných jevů OPK

2.5.2 Ochrana ZPF a PUPFL

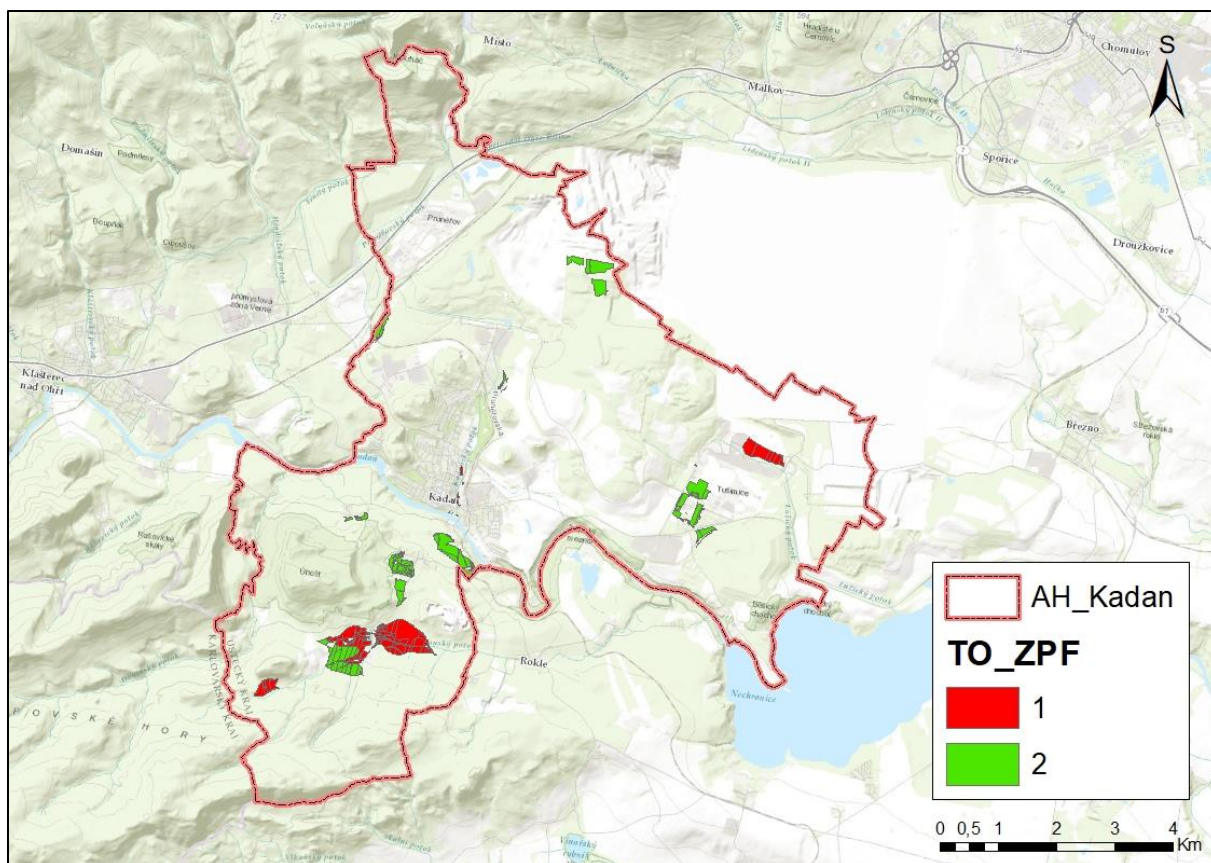
ZPF

Zemědělský půdní fond tvoří pozemky zemědělsky obhospodařované, to je orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty a půda, která byla a má být dále zemědělsky obhospodařována, ale dočasně obdělávána není. V řešeném území jsou zastoupeny následující zemědělské pozemky:

DRUH POZEMKU	POČET POZEMKŮ	VÝMĚRA (HA)
orná půda	1071	1261,1
vinice	6	2,3
zahrada	1711	91,6
ovocný sad	105	133,9
trvalý travní porost	1340	1271,3

Z hlediska ochrany ZPF je důležité chránit přednostně kvalitní produkční půdy, které jsou z hlediska zemědělství nejvíce ceněné. Jedná se o pozemky ZPF zařazené do I. a II. třídy ochrany dle jejich zařazení do BPEJ. V řešeném území jsou půdy I. a II. třídy ochrany (dále také jen „TO“) relativně vzácné. Pokud provedeme podrobnější analýzu a zaměříme se pouze na zemědělské pozemky, tak se dostaneme na následující čísla:

TO ZPF	POČET POZEMKŮ	VÝMĚRA (HA)
I.	161	81,3
II.	183	99,7

Obr. 18- Schéma pozemků I. a II. TO ZPF

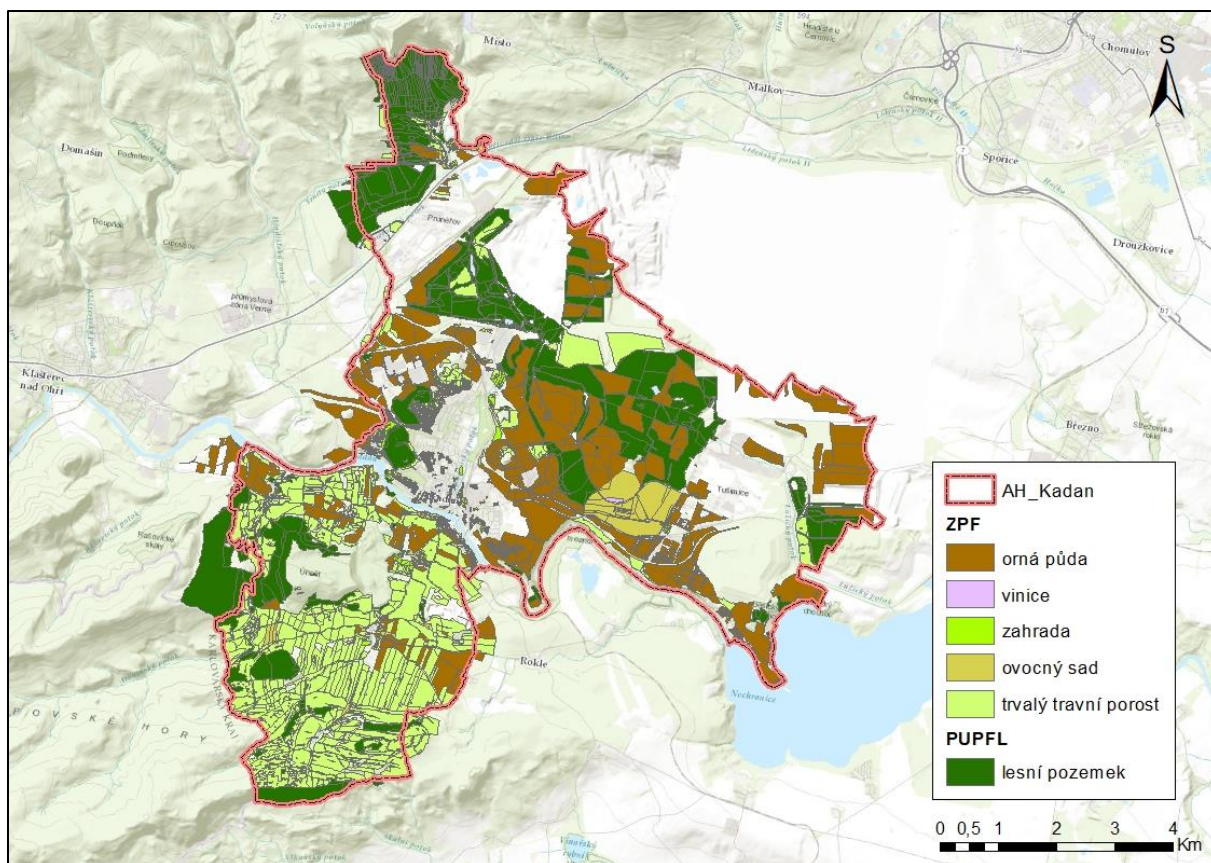
Půdy I. a II. třídy ochrany jsou dle platných právních předpisů řazeny k půdám s nadprůměrnou produkční schopností a lze je vyjímat pouze ve výjimečných případech (např. liniové stavby zásadního významu, záměry související s obnovou ekologické stability krajiny atp.), **kdy veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany půdy**. Vzhledem k charakteru řešeného území, kde jsou tyto půdy zastoupeny zcela okrajově (**I. TO: 1,2%; II. TO: 1,5% správního území Kadaně**), se těmto pozemkům lze jednoduše vyhnout, a tedy je zde velmi těžké hledat převažující veřejný zájem na výstavbu OZE (FVE) v právě na těchto půdách.

PUPFL

Pozemek určený k plnění funkcí lesa je pozemek, který je vedený v katastru nemovitostí jako lesní. Roste na něm tedy les a je primárně určený k produkci dřeva. Okrajově se zde mohou nacházet lesní cesty, bezlesí či drobné stavby. Podrobněji viz lesní zákon.

V řešeném území se PUPFL vyskytuje na celkem 1278 ha a to celkem na 871 lesních pozemcích (ke dni stavu katastru nemovitostí 06/2023). V lesním fondu je tedy celkem 19 % území správního obvodu Kadaně.

Pozemky PUPFL jsou pod ochranou lesního zákona a jejich dotčení plošnými záměry FVE je zcela nereálné a proti smyslu lesního zákona a zákona o ochraně přírody a krajiny. **Účelem lesního zákona je stanovit předpoklady pro zachování lesa, péči o les a obnovu lesa jako národního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku životního prostředí, pro plnění všech jeho funkcí a pro podporu trvale udržitelného hospodaření v něm.** Na lesních pozemcích zcela jednoznačně převažuje veřejný zájem na ochraně lesa.

Obr. 19- Schéma ZPF a PUPFL

2.5.3 Památková péče

MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ REZERVACE (MPR)

- Historické jádro města Kadaně bylo **prohlášeno za památkovou rezervaci výnosem Ministerstva kultury České socialistické republiky č. 15 868/78 dne 10. 5. 1978**. Účelem prohlášení historického jádra města Kadaně za památkovou rezervaci je zabezpečit zvýšenou ochranu tomuto vynikajícímu středověkému sídelnímu celku mimořádných hodnot urbanistických, architektonických a umělecko–historických. V bohaté prostorové a hmotové skladbě se uplatňují opevnění s hradem, budova radnice s charakteristickou věží, soubory církevních a městských staveb i obě, původně rovněž opevněná předměstí, která tvoří nezbytnou podnož vlastnímu jádru uvnitř hradeb.
- **Rozsah památkové rezervace v Kadaně je vymezen hranicí**, kterou na jižní straně tvoří řeka Ohře. Na západě probíhá od čp. 686 ulicí Lázeňskou, po vnějším obvodu parcel západní fronty domů Nerudovy ulice a pod novostavbou hotelu „Zelený strom“ k městské bráně. Na severu pokračuje hranice ulicí Komenského do Partyzánské* a hlavní okružní komunikací po východní straně historického jádra zpět k Ohři. Do rezervace je zahrnut hřbitovní kostel sv. Anny a klášter sv. Alžběty s kostelem.
- **Území MPR leží na jižním okraji sídelního útvaru**, mimo jeho demografický střed. Přesto si podrželo funkci městského centra s umístěním obchodů, služeb a administrativy.
- Mimo území městské památkové rezervace byl do městského programu regenerace zařazen františkánský klášter s kostelem Čtrnácti svatých Pomocníků jako nedílná historická součást města a území, které ho spojuje s MPR – Smetanovy sady s křížovou cestou.

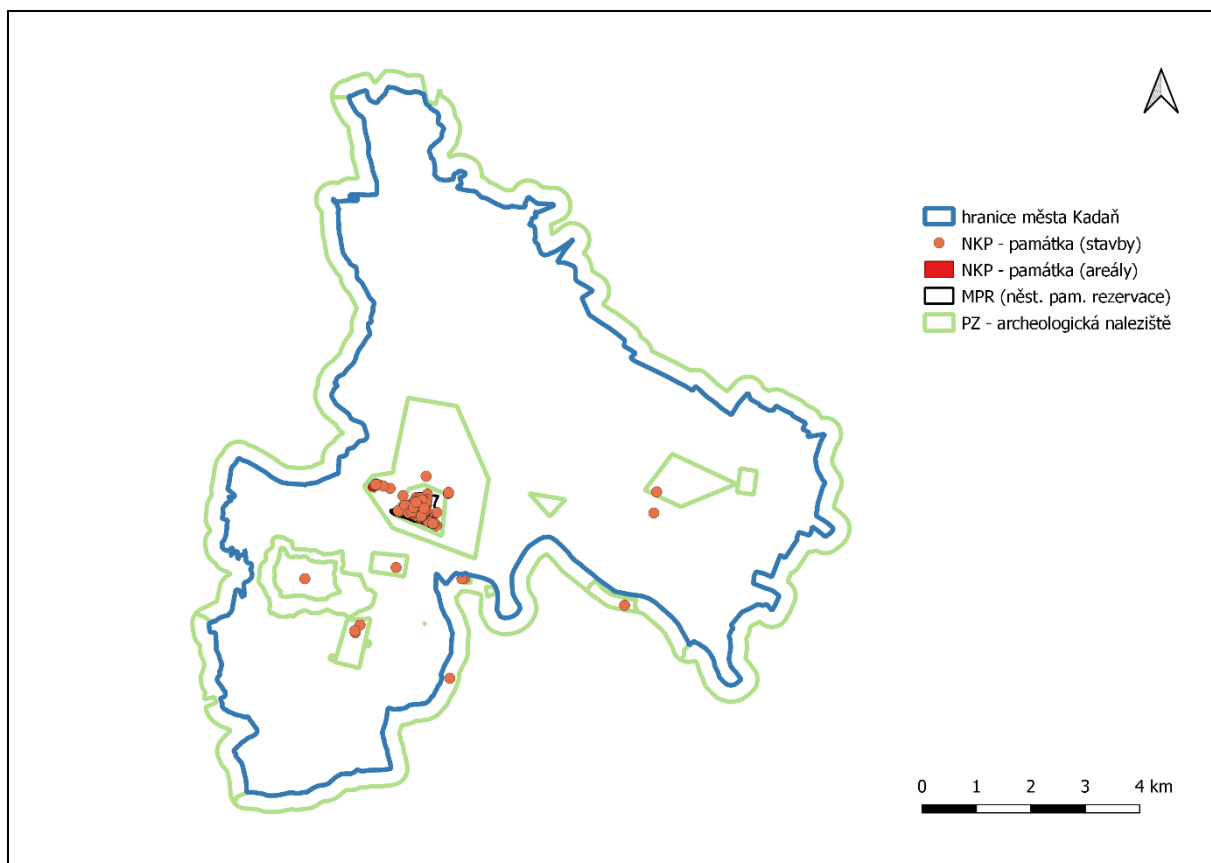
- Aktuálně platným dokumentem je **Městský program regenerace Městské památkové rezervace Kadaň** – strategie regeneračních záměrů na území Městské památkové rezervace Kadaň (MPR) v časovém horizontu 2019–2025, schválený zastupitelstvem města Kadaň dne 27. 9. 2018 usnesením č. 146/2018.

KULTURNÍ PAMÁTKY

- Poskytovatel jevu, kterým je Národní památkový ústav (NPÚ), eviduje v řešeném území **celkem 140 položek** – z toho 1 nemovitou národní kulturní památku (NNKP) a 139 nemovitých kulturních památek (NKP).
- Nemovitou národní kulturní památkou je **františkánský klášter s kostelem Čtrnácti svatých Pomocníků**, ležící severozápadně od hranice městské památkové rezervace.
- Nemovité kulturní památky jsou z valné části soustředěny **v hranicích městské památkové rezervace – celkem 121 památek**.
- Celkem **18 památek leží mimo území městské památkové rezervace**, převážně jižně od jejich hranic – na pravém břehu řeky Ohře.
- Z celkem 139 položek, zahrnutých do rámce ÚAP, se **4 památky nacházejí těsně za hranicí Kadaně – na území obce Rokle**.

ARCHEOLOGICKÁ NALEZIŠTĚ

- Národní památkový ústav eviduje v řešeném území **celkem 21 položek – archeologických nalezišť**.
- Nadpoloviční **většina z těchto lokalit (celkem 11) patří typově do I. kategorie** (tzv. „prokázaných území“, tj. území s pozitivně prokázanými a dále bezpečně předpokládanými nálezy). Jedná se o pravěké důlní dílo Tušimice, františkánský klášter s kostelem Čtrnácti svatých Pomocníků, středověká a novověká jádra obcí Kadaň a Úhošťany, Hradiště Úhošť, kostel sv. Vavřince a lokality Želina – u Ohře, Kdaňská Jeseň – Blžeňský vrch a Hradec – Hradiště atd.
- **Do II. kategorie (tzv. „předpokládaných území“)** patří celkem **5 lokalit**. Jde o širší centrum Kadaně, navazující na MPR, a dále o středověká a novověká jádra obcí Kdaňská Jeseň a Želina vč. na ně navazujících území.
- **Ve III. kategorii (tzv. „území s možností nálezů“)** jsou **3 lokality** zahrnující prakticky veškeré zbývající území Kadaně
- **Do IV. kategorie (tzv. „vytěžených území“)** patří **2 lokality**: Elektrárna Tušimice a Kadaň Jezerka – poloha Na soudném.

Obr. 20- Schéma limitů – Památková péče

2.5.4 Ochranná pásma DTI

Limity dané koridory dopravní a technické infrastruktury jsou podrobně vyznačeny na příslušných výkresech Č. 4-6 platného ÚP. Jedná se zejm. o následující:

1/ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA

- koridor železniční tratě č. 140 a č. Klášterec n.O.- Ústí n.L. optimalizace ve zpřesněné šíři 50m, sledovanou jako VPS – e9;
- žel. zastávku a plochu přináležející pro její obsluhu v oblasti Kadaň – Bystřice (zast. plocha Z104).

SILNIČNÍ DOPRAVA – silnice I. třídy

- koridor silnice I/13, úsek Chomutov průtah III. stavba – Klášterec n.O. zkapacitnění, o zpřesněné šíři 120 m a čtyřpruhovém provedení, stavba je zařazena a sledována jako VPS – e9;
- plocha pro mimoúrovňovou křižovatku v prostoru křížení silnic I/13 a III/22318 v Prunéřově;

SILNIČNÍ DOPRAVA – silnice II. a III. třídy

- koridor silnice II/224 Kadaň, východní obchvat (propojení Kadaň- Prunéřov) o zpřesněné šíři 60m navíc zahrnující vedle úrovnových křižovatek dvě mimoúrovňové křižovatky s přípojovacími úseky jako koridory o šíři 50m;
- propojovací silnice pro propojení Chomutovská – MÚK Vernéřov;

- územní rezerva koridoru propojení sil. II/224 (Královský vrch) směr Klášterec n.O. o šíři 20m v severozápadním sektoru města a související rekonstrukci kruhové křižovatky v místě napojení průmyslové zóny Královský vrch na minimální poloměr 40 m.

PĚŠÍ DOPRAVA

- v k.ú. Kadaň doplnění chybějícího úseku pěšího propojení od teplárny k průmyslové zóně Prunéřov.

CYKLISTICKÁ DOPRAVA

- cyklostezka nadmístního významu (dle ZUR ÚK): Cyklostezka Ohře.

TURISTICKÉ PĚŠÍ TRASY

- postupné doplňování systému pěších turistických značených cest v širším okolí města o trasy: Kadaň – Zásada u Kadaně podél Ohře a centrem obce k silnici na Rašovice; Zásada u Kadaně – Brodce; Brodce – k naučné stezce Úhošť; Brodce – Úhošťany – Krásný Dvoreček; Kadaň – Kadaňská Jeseň – areál Střelnice – Úhošťany – Zvoníčkov – Kojetín; Kadaň – areál Sempry – Lomazický výběžek – severní břeh Nechanické vodní nádrže – areál Sempry – elektrárna ETU II; Nová Víška – nádraží Prunéřov – Kadaň.

DOPRAVNÍ ZAŘÍZENÍ

- přeložení a podstatné prodloužení objektu dálkové pásové dopravy na severovýchodě od EPRU II až na meziskládku uhlí v areálu ETU – ochranné pásmo 15m.

2/ TECHNICKÉ VYBAVENÍ – ENERGETICKÉ SYSTÉMY

ZÁSOBOVÁNÍ ELEKTRICKOU ENERGIÍ

- realizace nových TS, včetně smyčkového propojení se stávajícími objekty. Jmenovitě se jedná o objekty: TS Strážště, připojena ze stávající TS v ul. Pod svatým kopečkem; TS pro lokality severně a severovýchodně od stávající ČOV Kadaň, poblíž ul. Průmyslová, obě navržené TS budou smyčkově připojeny z TS Polní.

- přeložky stávajícího vedení 22kV v jižní oblasti řešeného území, obce Uhošťany a Zásada u Kadaně;

- zásahy do přenosových soustav VVN: koridor vedení E2 (1.A); koridor E4a – vyvedení el. výkonu Tušimice – Hradec (úz. rezerva R2); koridor E7 – Merkur – Triangle.

- navržená přeložka stávajícího vedení 110 kV v severní oblasti řešeného území. Jmenovitě se jedná o obec Prunéřov.

ZÁSOBOVÁNÍ ZEMNÍM PLYNEM

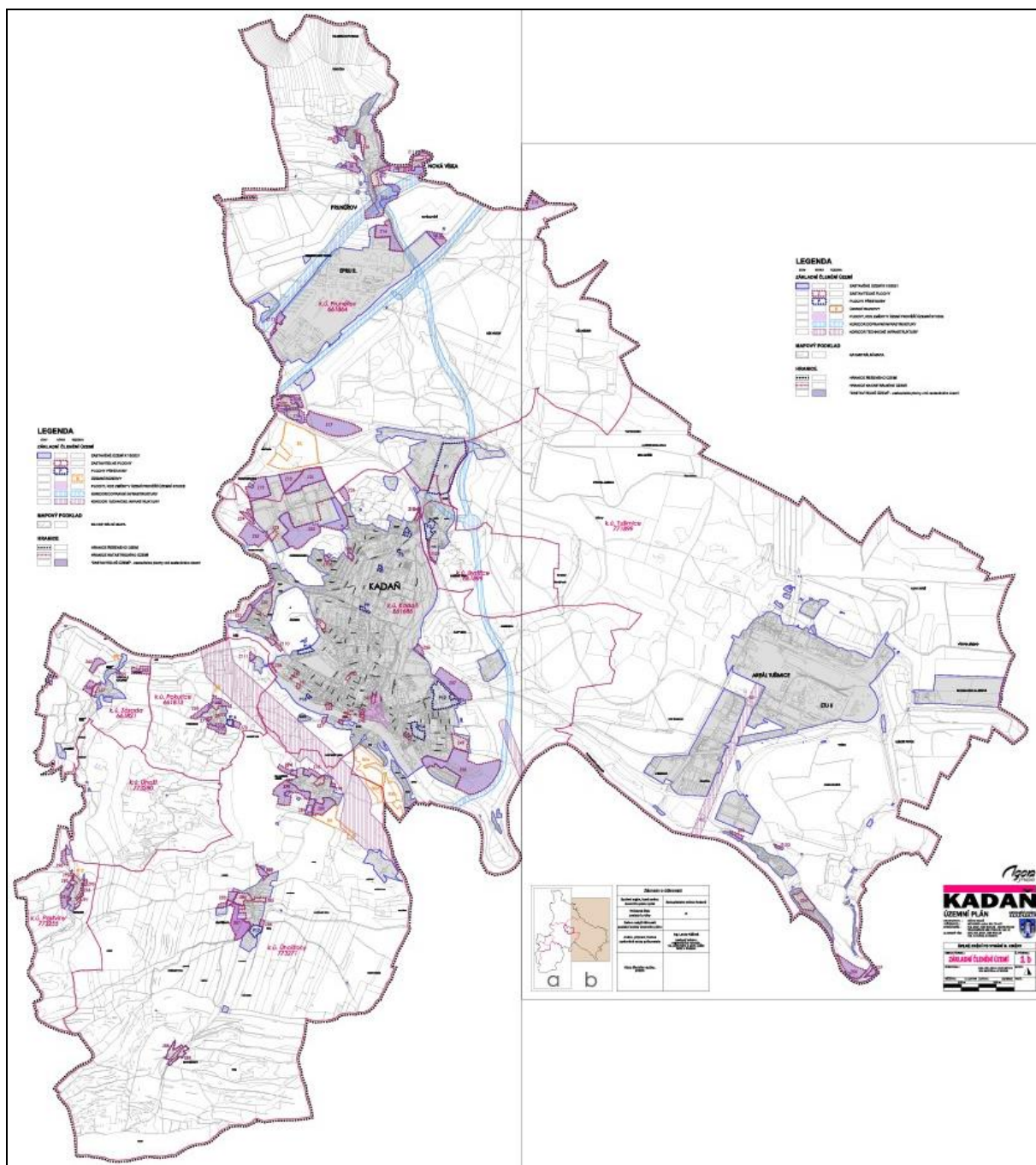
- propojení stávající VTL přípojky ETU II, profil DN200, se stávající VTL přípojkou Kadaně, profil DN150;

- severně od průmyslové zóny Královský vrch zabezpečení zásobování zemním plynem z RS Průmyslová zóna pro plochy VD1 a VD2;

CENTRÁLNÍ ZÁSOBOVÁNÍ TEPLEM

- v rámci primární sítě je v budoucnu předpokládána náhrada potrubí ochlazené vody, DN350, přivaděčem DN400 z elektrárny Prunéřov.

Pro daný účel postačí schéma - *Výkres základního členění území, kde jsou koridory dopravní infrastruktury vyznačeny svislou modrou šrafou, koridory technické infrastruktury svislou fialovou šrafou:*

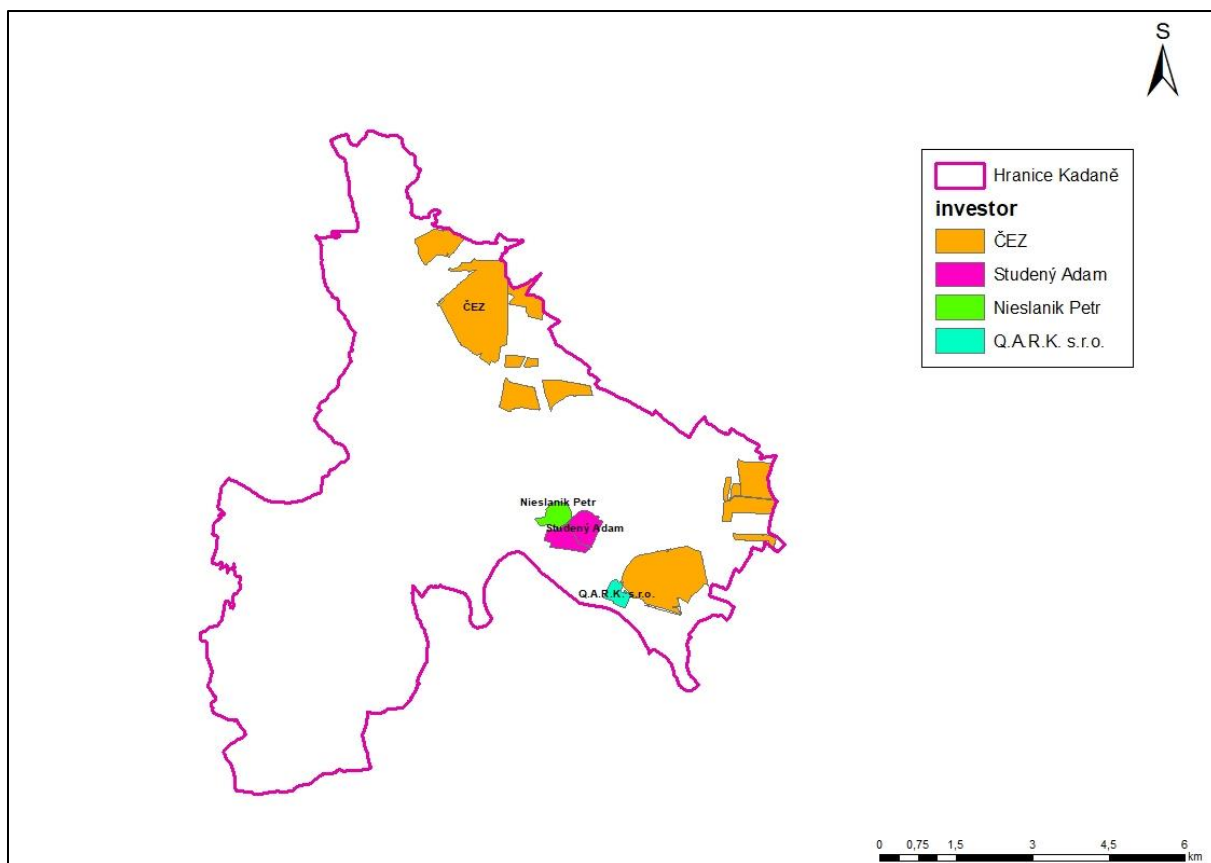

Obr. 21 – ÚP Kadaně – výkres členění území

2.6 ANALÝZA STÁVAJÍCÍCH, POVOLENÝCH A ROZPRACOVANÝCH FVE

V rámci zpracování studie jsme od MÚ Kadaň obdrželi podklady a informace o již povolených či rozpracovaných záměrech na realizaci FVE v rámci nezastavěného území. Jedná se především o plánované realizace „velkých hráčů“, kterými jsou – kromě ČEZ – též následující subjekty: Q.A.R.K. s.r.o., Studený Adam a Nieslanik Petr.

Obr. 22- Schéma známých záměrů na budování FVE

Na záměry spol. ČEZ a.s. se zpracovává změna územního plánu č. 8, která byla komentována výše. V rámci této změny (v době odevzdání studie ve stavu návrhu) byly požadované plochy pro FVE prověřeny a částečně upraveny. Největší změny dostala plocha na Tušimickém popílkovišti (Z124) kde došlo k omezení rozlohy záboru z hlediska biotopu zvláště chráněných druhů živočichů, převážně pak motýlů (okáč metlicový).

Změna UP č. 8 neřeší záměry soukromníků. Tyto plochy budou prověřeny v následujících změnách ÚP případně v systému dle "LEX OZE" po posouzení charakteru území.

Tabulka záměrů FVE dle investorů:

Katastrální území	Název	Investor	Zaměr_ha
Pruněřov	odkaliště Ušák	ČEZ	41,3
Pruněřov	lokalita Severní lom	ČEZ	192,3
Pruněřov	lokalita DNT 6 Merkur	ČEZ	39,6
Tušimice	lokalita Letiště	ČEZ	63,4
Tušimice	lokalita odkaliště Tušimice T	ČEZ	151,5
Tušimice	lokalita DNT 2	ČEZ	10,7
Tušimice	lokalita DNT 3	ČEZ	31,7
Tušimice	lokalita DNT 4	ČEZ	51,1
Tušimice	lokalita na Sahaře	Q.A.R.K. s.r.o.	15,7
Tušimice	lokalita Tušimice sad	Nieslanik Petr	22,7
Tušimice	lokalita Tušimice pole 1	Studený Adam	26,0
Tušimice	lokalita Tušimice pole 2	Studený Adam	30,0

V současné době byly požadovány zábory na areály FVE lokality o souhrnné výměře 676 ha rozdělených celkem mezi čtyři (tři) investory. Absolutní majoritu řešenou již změnou ÚP je energetický polostátní gigant ČEZ a.s. s požadovaným zábořem 581,6 ha (86%). Na ostatní investory pak zbývají požadavky na zábor 94,4 ha (14%).

Požadované zábory celkem navrhuji změnu land use (land cover) na 10% správního území města Kadaně!

Změna je plánována z následujících druhů pozemku dle evidence KN:

Název	Zaměr_ha	Druh pozemku dle KN	Poznámka
odkaliště Ušák	41,3	Vodní plocha	Částečně ještě ostatní plocha
lokalita Severní lom	192,3	Ostatní plocha	Probíhající ukládání výsypek a technická rekultivace
lokalita DNT 6 Merkur	39,6	Orná půda	Západní půdní blok - úhor
lokalita Letiště	63,4	Trvalý travní porost	Východní půdní blok - orná
lokalita odkaliště Tušimice T	151,5	Ostatní plocha	PB obhospodař. jako TTP
lokalita DNT 2	10,7	Orná půda	Ok
lokalita DNT 3	31,7	Orná půda	Ok
lokalita DNT 4	51,1	Orná půda	Ok
lokalita na Sahaře	15,7	Orná půda	Zarostlé plochy
lokalita Tušimice sad	22,7	Ovocný sad	Ok
lokalita Tušimice pole 1	26,0	Ovocný sad	Pole – orná půda
lokalita Tušimice pole 2	30,0	Ovocný sad	Pole – orná půda

3. NÁVRHOVÁ ČÁST

Upozorňujeme, že předkládané limity a zařídění pozemku do následujících kategorií není absolutní, a je vždy potřeba individuálně posoudit každý případ (tzv. kauzální hodnocení). Zpracovatel studie není v této fázi podrobnosti schopen postihnout všechny teoretické možnosti.

Tato studie slouží primárně jako podklad pro změnu územního plánu a jako podklad pro rozhodování orgánu územního plánu ve vztahu k vyhodnocení souladu záměru FVE s charakterem území ve smyslu §19a stavebního zákona.

Dále doporučujeme tento materiál využívat pro potřeby hodnocení vlivu FVE na krajinný ráz ve smyslu § 12 zákona o ochraně přírody (pracovníci orgánu ochrany přírody a autorizované osoby).

3.1 METODICKÉ PŘÍSTUPY K ŘEŠENÍ PROBLEMATIKY

Metodika práce této studie vychází z metodického návodu *Vyhodnocení možností umístění větrných a fotovoltaických elektráren z hlediska ochrany přírody a krajiny* (MŽP, aktualizace 2018), která spočívá v kategorizaci území do barevných zón dle vhodnosti umístění OZE (FVE a VTE). Tato studie se podrobně zabývá pouze problematikou FVE umísťovanou do nezastavěného území.

Pro reálnou použitelnost v procesu územního plánování a v souladu se zadáním studie požadující „...rozběr cílových charakteristik a kvalit krajiny a vyhodnocení míry jejich využitelnosti s ohledem na záměry umístění výroben elektřiny z obnovitelných zdrojů elektřiny...“ byl výše uvedený metodický návod upraven a adaptován na dvouvrstvou podrobnost delimitace limitů a hodnocení území z hlediska vhodnosti umístění FVE. Jedná se o vlastní limitní podrobnost a agregovanou podrobnost odpovídající nově delimitovanému krajinnému členění krajinných okrsků zpřesňující vymezení krajinných celků ze ZÚR.

Metodika této studie je založena na dvouvrstvě schématu (viz níže) využívajícím terminologii a trojbarevnou barevnou škálu výše citované metodiky.

- **Vymezení území nevhodných pro umístování FVE (červená zóna)**
- **Vymezení území spíše nevhodných pro výstavbu FVE (žlutá zóna)**
- **Vymezení území obecně vhodných pro výstavbu FVE (zelená zóna)**

Dvouvrstvé schéma posuzování a hodnocení vhodnosti území pro umístování FVE

- **První vrstva** určující míru vhodnosti, či spíše nevhodnosti, umístování FVE do krajiny je podrobná a je dána kritickými jevy ÚAP, které jsou vázány na limity v území v souladu s metodikou MŽP ještě zpřísněnou o další negativně delimitační jevy.
- **Druhá vrstva** je agregační superpozicí první vrstvy a je prostorově vázána na nově vymezené krajinné okrsky v rámci správního obvodu Kadaně, pro které byly stanoveny podrobnější cílové charakteristiky (kvality) krajiny.

3.2 PRINCIPY HODNOCENÍ A KATEGORIZACE ÚZEMÍ

3.2.1 Územní limity

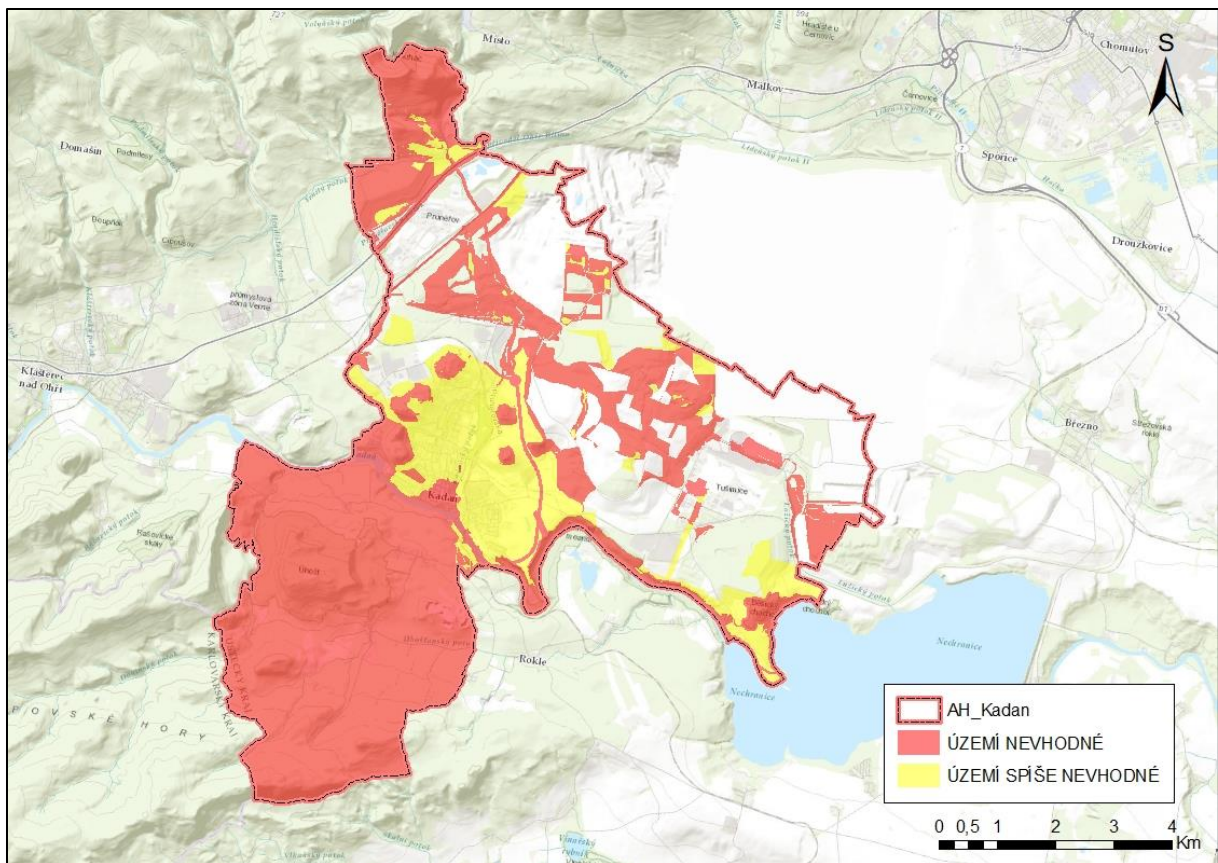
Vytvořeno podle kategorií metodiky (Metodika MŽP 2018) a vlastního expertního úsudku na základě znalosti území. Předmětné jevy ÚAP a další doplňkové jevy popisující hodnoty a limity dotčeného území jsou rozděleny do následujících kategorií.

Území nevhodná pro umístování FVE	Území spíše nevhodná pro umístování FVE
Zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma (ZCHÚ)	Ochranné pásmo vizuálního vlivu záměru na ZCHÚ, památkově chráněná území a kulturní památky
Lokality soustavy NATURA 2000 (EVL, PO)	Území významná pro ochranu ptáků a netopýrů
Registrované významné krajinné prvky (rVKP)	Významné krajinné prvky ze zákona (VKP) mimo les (PUPFL, vodní toky a údolní nivy)
Přírodní parky (PŘP)	Území s ochranou hodnot krajinného rázu
Územní systémy ekologické stability (ÚSES)	Biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců
Půdy I. a II. třídy ochrany ZPF	Místa se zvýšenou koncentrací nebo známým výskytem zvláště chráněných druhů, u kterých by došlo umístěním FVE ke znehodnocení stanoviště
Pozemky určené k plnění funkce lesa (PUPFL)	
Území nevhodná z hlediska ochrany památek ¹⁾ - středověká a novověká jádra Kadaně (MPR) a Úhošťan a na ně navazující území; - území s nemovitými kulturními památkami; - archeologická naleziště I. kategorie	Území nevhodná z hlediska ochrany památek ¹⁾ - území navazující na jádra obcí Kadaňská Jeseň; - archeologická naleziště II. kategorie
Záplavová území ²⁾	
Dopravní a technická infrastruktura ³⁾ - koridory železniční dopravy dle ÚP; - koridory silniční dopravy – silnic I. a II. třídy dle ÚP; - koridor vedení VVN dle ÚP (ZÚR, PÚR)	Plochy a koridory územních rezerv dle ÚP

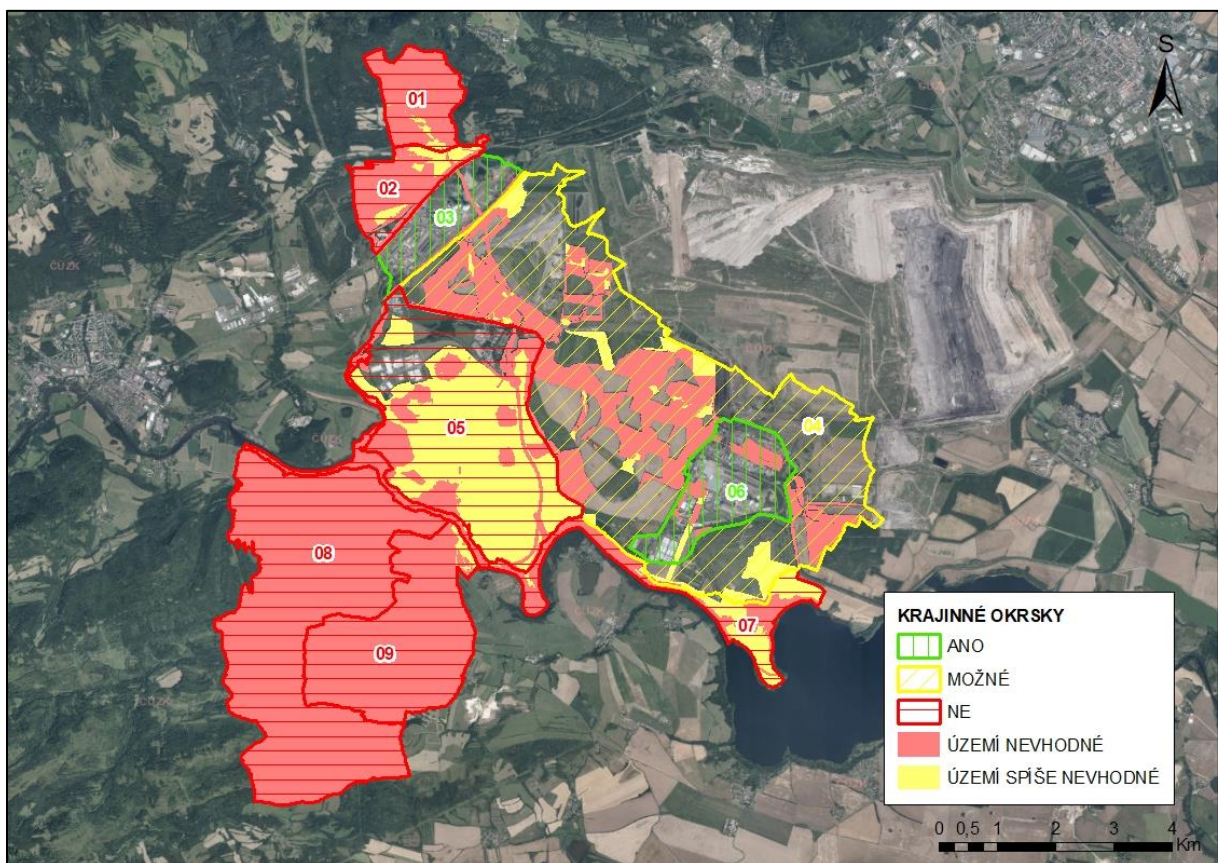
1) Viz limity v kapitole 2.5.3

2) Aktivní zóna a vymezené povodňové pásmo až do Q100.

3) Hlavní koridory DTI vymezené v ÚP.

Obr. 23- Schéma vhodnosti umístění FVE

Obr. 24- Schéma vhodnosti umístění FVE a krajinné okrsky

3.2.2 Území s ochranou hodnot krajinného rázu

V řešeném území ORP Kadaň byly zpracovány jevy 17 a 18 územně analytických podkladů podle tehdy platné legislativy společností Low a spol. s.r.o. v roce 2014. JEV 17 - „Oblast krajinného rázu a její charakteristika“; JEV 18 - „Místo krajinného rázu a jeho charakteristika“.

V uvedené studii byly v rámci vymezených oblastí krajinného rázu zmapovány tzv. krajinné singularity (dále *kurzívou citujeme* z LÖW & spol., s.r.o., 2014):

Krajinné singularity jsou místa v krajině s výjimečným, neopakovaným účinkem, výrazně odlišná od okolní matrice. Zpravidla vytváří ve smyslu zákona krajinné dominanty. Tvoří „figury“ krajinné kompozice stejně, jako matrice tvoří jejich „pozadí“. Singularity se tak zásadním způsobem projevují v kompozičním uspořádání krajiny. Zejména od krajinných os se v praxi odvíjí celá organizace krajinných struktur.

U singularit kulturních (ve smyslu vytvořených lidmi) je důležitý soulad vzhledu a funkce stavby či zařízení, či využití území. Zejména u staveb je nutné si uvědomit, že drtivá většina staveb slouží v sídlech běžným funkcím (bydlení, malá výroba, běžná infrastruktura, atd.), kterým by měla odpovídat i běžná architektonická a urbanistická forma a měly by tedy být součástí krajinné matrice. Pouze stavby s výjimečnou funkcí mohou být prezentovány neobvyklým, výjimečným ztvárněním. Tyto výjimečné stavby na venkově proto vždy byly pouze kostely, zámky (ne jako obydlí, ale jako centrum správy), školy, úřady apod. Až později k nim přibýly i stavby industriální, jejichž technologie vyžadovaly neobvyklá měřítka a tvary, posléze i velkovýrobní zemědělské objekty, dálnice apod. Singularity tedy musí být nositelkami celospolečensky vnímané výjimečnosti a pamětihodnosti.

V případě, že v dané oblasti je singularit stejného typu více než cca 4, přestanou být vnímány jako „figury“ - singularity a stanou se součástí „pozadí“ – matrice, kterou ovšem pozmění. Singularity (i nové) tedy musí být relativně velmi vzácné.

Za singularity s kladnou hodnotou pro krajinný ráz je, ve smyslu základního cíle celé ochrany krajiny – trvalé udržitelnosti jejího využívání, možno považovat typické znaky těch krajinných charakteristik, které trvale udržitelné jsou. Jediným způsobem ověření trvalé udržitelnosti složitých krajinných systémů je přitom průkaz dlouhodobosti existence bez degračních trendů.

Za singularity autor studie považuje tzv. krajinné póly a osy. Z hlediska krajinářského jsou dále významná zaříznutá údolí – tzv. krajinný suterén a pohledové krajinné veduty.

Krajinné póly jsou bodové singularity s výjimečným účinkem, tvořící akcenty v dané krajinné matici. Odvíjejí se od místně koncentrovaných, přitom však výrazně odlišných, částí prostorů. Opět mohou být jak přírodní (izolované tvary georeliéfu, skály či výrazně odlišný vegetační kryt), kulturní (stavební dominanty, náměstí nebo jiné funkčně zvláštní plochy apod.) či historické (stopy historických pólů), často se však jedná o jejich vzájemnou kombinaci. Póly mohou tvořit jak krajinné dominanty, tak výrazná kompoziční ohniska významová.

Krajinné póly v řešeném území:

Z krajinných pólů vrchů je to zejména **Úhošť, Hůrka** (vrch Kobyla, pozn. autora), **Lipová, Svatý kopeček, Prostřední vrch, Zlatý vrch, Jelení vrch**. Z krajinných pólů kulturního a historického charakteru jsou to zejm. **historické jádro Kadaně (včetně Františkánského kláštera)**. Z novodobých krajinných pólů industriálního charakteru jsou to zejména **TE Tušimice, TE Pruněřov a důl Nástup**.

Krajinné osy jsou liniové singularity, které protkávají krajinu a vytvářejí osy krajinné kompozice daného celku. Mohou být charakteru přírodního (vodní toky a údolí, svahové zlomy, ale i biokoridory apod.), kulturního (urbanistické osy) i historického (prostorové stopy minulých linií) a jejich kombinací.

Krajinné osy v řešeném území:

Nejvýznamnější osou přírodního charakteru je v řešeném území **řeka Ohře** (příp. celé její zaříznuté údolí). Za přírodní osy nižšího řádu můžeme považovat **její přítoky**. Krajinné osy kulturního charakteru tvoří **silnice Kadaň – Podbořany** a zejména **Karlovy Vary – Chomutov**, nižšího řádu pak zbývající významnější silnice a cesty, často lemované alejemi dřevin.

Uzavřená ohraničení na horizontech a krajinné veduty jsou pohledově nejexponovanějšími místy a zasluhují proto zvýšenou ochranu v celé své ploše. U vrcholových plošin je nutno brát v potaz, že součástí horizontu je i celá jejich plocha a ne pouze vlastní linie horizontu (objekt postavený kdekoli v prostoru vrcholové plošiny se stane pohledovou součástí horizontu).

Krajinné veduty v řešeném území:

Rozhodujícími krajinnými vedutami v řešeném území jsou **čelní svahy Doupovských a zejm. Krušných hor**. Čelní svah kerného pohoří Krušných hor na severu zcela jednoznačně rámuje pánevní krajinu Podkrušnohoří a v podstatě i celou českou kotlinu. Pouze o něco méně výrazné jsou východní svahy masivu Doupovských hor, vystupující nad Pětipeskou pánev.

Další pro řešené území vymezené krajinné veduty odpovídají 6 vrchům v okolí Kadaně a veduty Úhoště, Lipové a Hůrky (vrch Kobyla)

Některá hluboce a relativně strmě zaříznutá údolí, zejm. na svazích Krušných hor a v údolí řeky Ohře, jsou z nadhledů pohledově skrytá a vytvářejí, tzv. **krajinný suterén**. Tato území vytvářejí specifické soubory míst krajinného rázu, jež jsou vůči okolí pohledově uzavřené, mezi sebou však funkčně a částečně i pohledově spojitě. Často jsou pokryty sledem různorodých biotopů (od skalních výchozů s travinami přes různé typy lesa po údolní nivy).

Krajinný suterén v řešeném území:

Do řešeného území zasahuje krajinný suterén **údolí Ohře** a částečně pak **údolí Prunéřovského potoka**.

Z hlediska hodnocení **míst krajinného rázu** výše uvedená studie expertně vymezila vnitřní krajinářskou hodnotu těchto konvizačních celků.

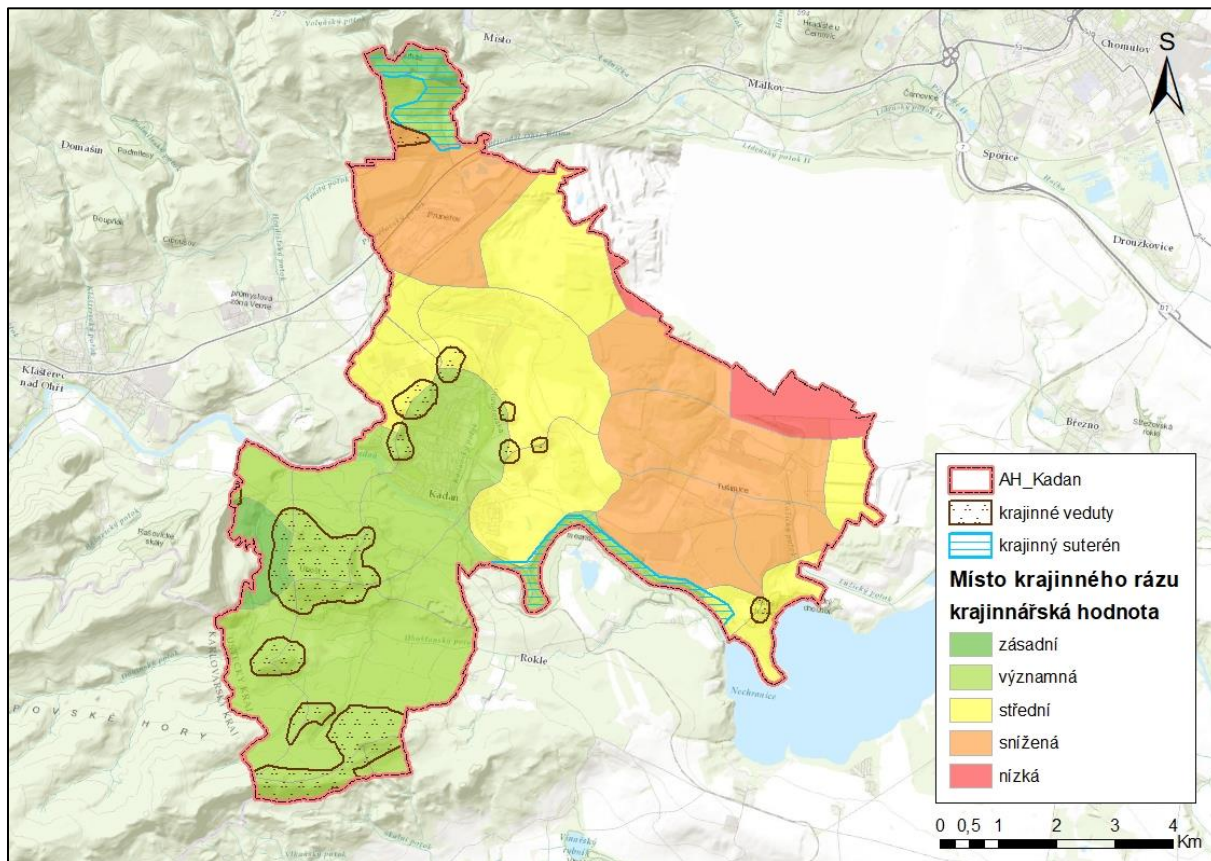
Kvalita vizuálních celků je hodnocena na základě dvou kritérií:

- *homogenost a harmonie uvnitř vymezeného prostoru (velikost jednotlivých ploch, zachovalost tradičních znaků),*
- *estetická hodnota jednotlivých prvků a jejich celkové působení, celkový estetický charakter.*

Krajinářská hodnota míst krajinného rázu je stanovena v těchto stupních:

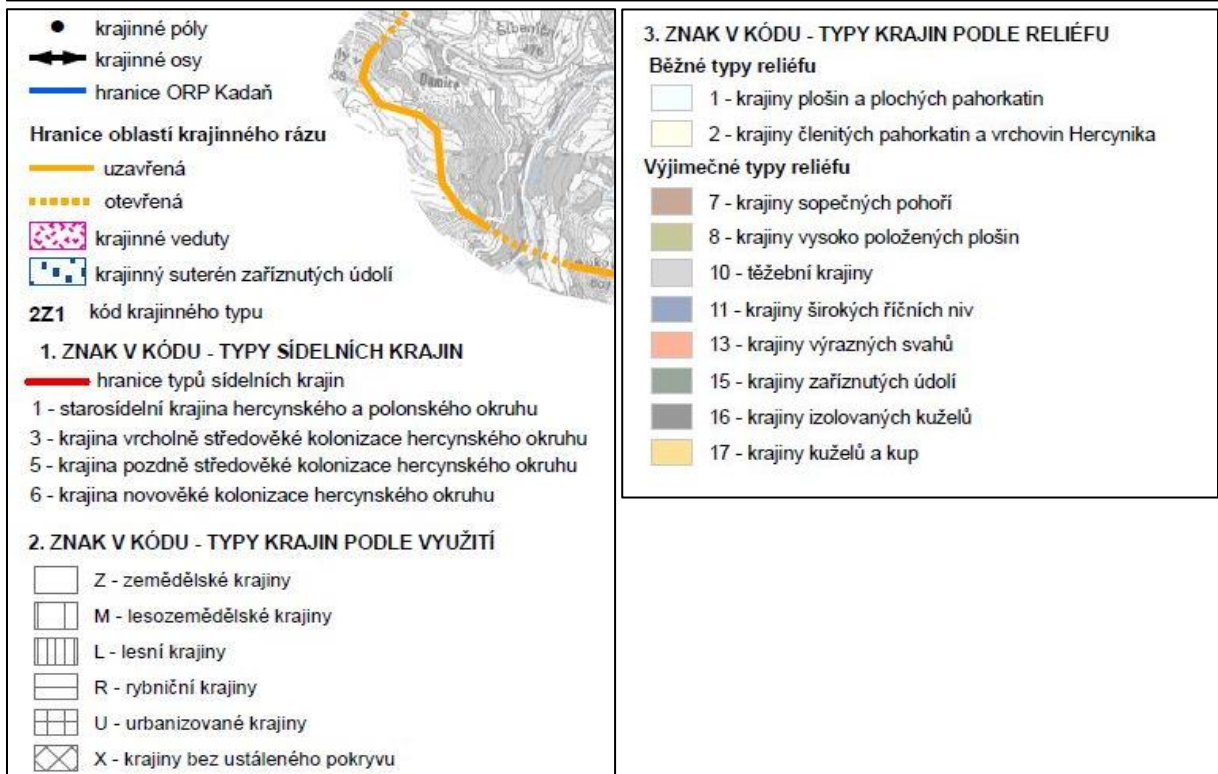
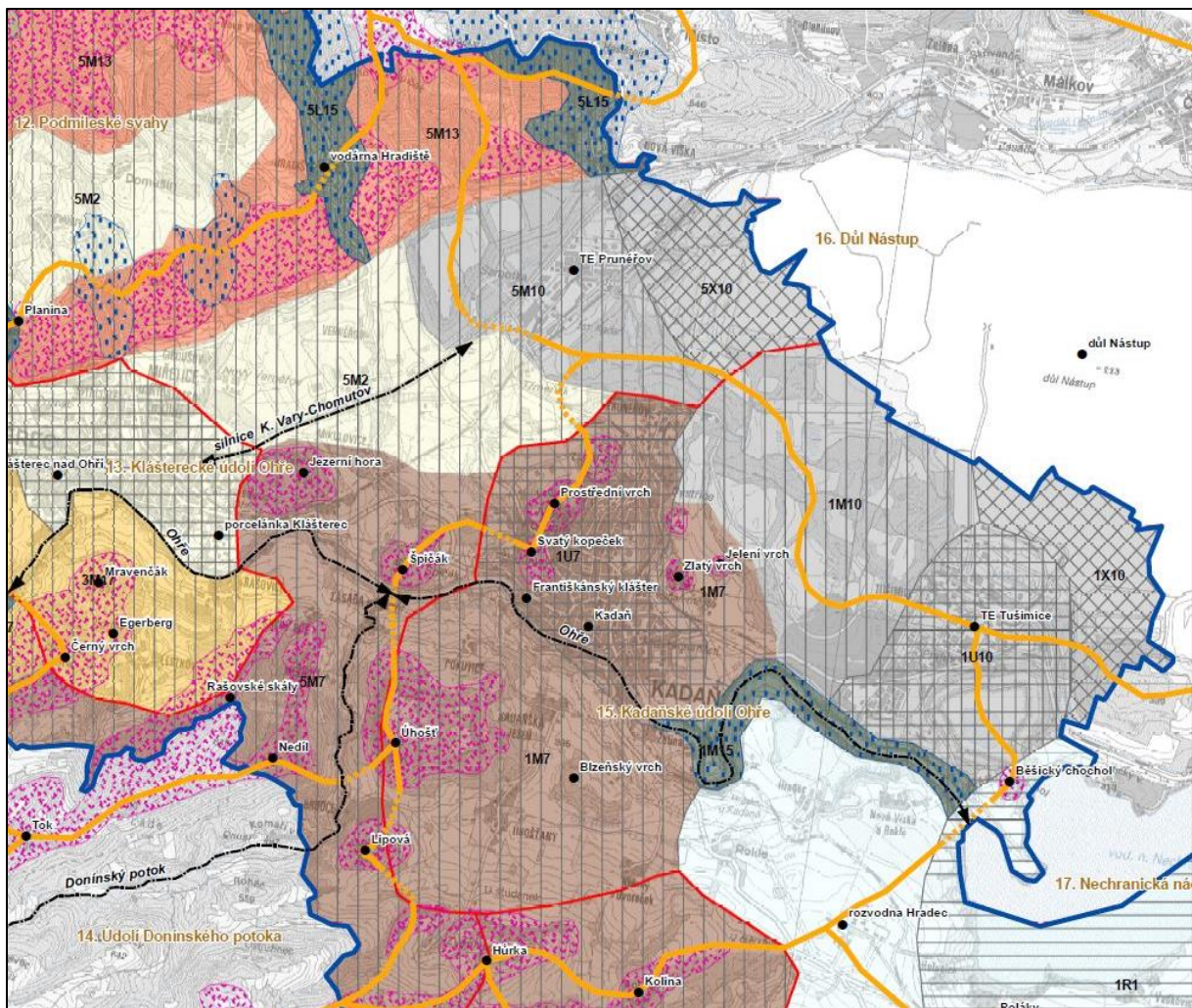
1. **zásadní** - nejhodnotnější celky (historické nenarušené soubory, výjimečné přírodní nebo krajinářské celky, reliktů tradiční kulturní krajiny), **místa prioritní ochrany**,
2. **významná** - hodnotné celky (harmonická městská i kulturní krajina, např. dochovaná vesnická jádra, nenarušená či v zásadě tradičně využívaná krajina), **místa zvýšené ochrany**,

3. **střední** - méně hodnotné celky (převážně homogenní, avšak esteticky středně kvalitní celky, např. kompaktní zástavba, kolektivizovaná krajina s přiměřeně velkými půdními bloky doplněné rozptýlenou zelení), převažující „běžná“ krajina se **základním stupněm ochrany**,
4. **snížená** - nekvalitní a rušivé celky (disharmonie prvků uvnitř celku, významné estetické narušení krajinné kompozice, negativní působení na okolí, rušivé kontrasty – např. holá velkoplošná zemědělská krajina, krajina „zdobená“ industriálními areály) se **sníženým stupněm ochrany**,
5. **nízká** - narušená krajina (významná devastace krajiny) **bez ochrany krajinného rázu**.

Obr. 25- Schéma hodnoty MKR dle ÚAP (LÖW a spol.)

Obr. 26- Schéma jevů KR dle ÚAP (LÖW a spol.)

3.2.3 Analýza viditelnosti záměrů, zóny viditelnosti

Jedním z východisek pro hodnocení možného ovlivnění krajiny/krajinného rázu větrnou nebo fotovoltaickou elektrárnou jsou parametry viditelnosti těchto záměrů. Za tímto účelem jsou zpracovány analýzy viditelnosti, které jsou prováděny nad digitálním modelem terénu a terénním šetřením. Pomocí nich jsou stanoveny tzv. zóny (okruhy) viditelnosti takových záměrů v území. (Metodika MŽP 2018)

Analýzy viditelnosti pro FVE byly metodicky vztaženy k rozloze do 5 ha. U větších rozloh je nutno uvažovat se zvětšením dosahu viditelnosti záměru (Metodika MŽP 2018). V námi řešeném území se jedná o plochy záměrů na FVE o plánované rozloze významně větší a kumulované. Záměry od cca 10 do 190 ha.

Analýzu viditelnosti **zpracuje hodnotitel vlivu záměru na krajinný ráz** v rámci povinnosti vyplývající z **§ 67 zákona č. 114/1992 Sb.**, o ochraně přírody a krajiny. Bez analýzy viditelnosti nelze vliv FVE na krajinný ráz dle § 12 zákona posoudit.

Přehledová tabulka okruhu viditelnosti dle Metodiky MŽP 2018:

Zóna	Poloměr okruhu viditelnosti (km)	Charakteristika zóny
Silná viditelnost	0 – 1,5	Prostor, kdy stavba bude velmi dobře viditelná a rozlišitelná od ostatních prvků krajiny.
Zřetelná viditelnost	1,5 – 3	Okruh bezprostředního působení stavby, okruh potenciální dobré viditelnosti stavby, stavba se uplatňuje v krajinném obrazu zřetelně a jednoznačně. Částečně může být potlačena, nebo její projev ovlivněn či zmírněn jinými převážně většími skladebnými prvky obrazu.
Dobrá viditelnost	3 – 5	Okruh odkud se již stavba nebude tak výrazně uplatňovat v krajinném obrazu, viditelná ale bude, její projev na přímém pohledu bude zmírněn jinými prvky krajinného obrazu.
Slabá viditelnost	5 - 10	Okruh odkud se již stavba příliš neuplatňuje v krajinném obrazu a je jen stěží rozlišitelná v krajině pouhým okem, za ideální viditelnosti může být mírně nápadná.

Poznámka:

Poloměr okruhu viditelnosti je silně závislý na expozici svahu a celkově jeho „průpisu do krajiny“. Dále je dle metodiky vztažen k rozloze záměru FVE 5 ha, což je na současné měřítko záměrů FVE relativně malá rozloha. Z hlediska námi řešeného území (krajinných okrsků; viz kap 3.3.2), kde je potenciál umístění FVE relevantní ve vztahu k limitům charakteru území, je nutné počítat spíše s horními limity řešení viditelnosti.

Okruh dobré viditelnosti navrhujeme využívat při hodnocení záměrů FVE nad 50 ha rozlohy, případně na podlimitních FVE do 50 ha, které sousedí s navazující FVE existující či schválenou do vzdálenosti 1 km.

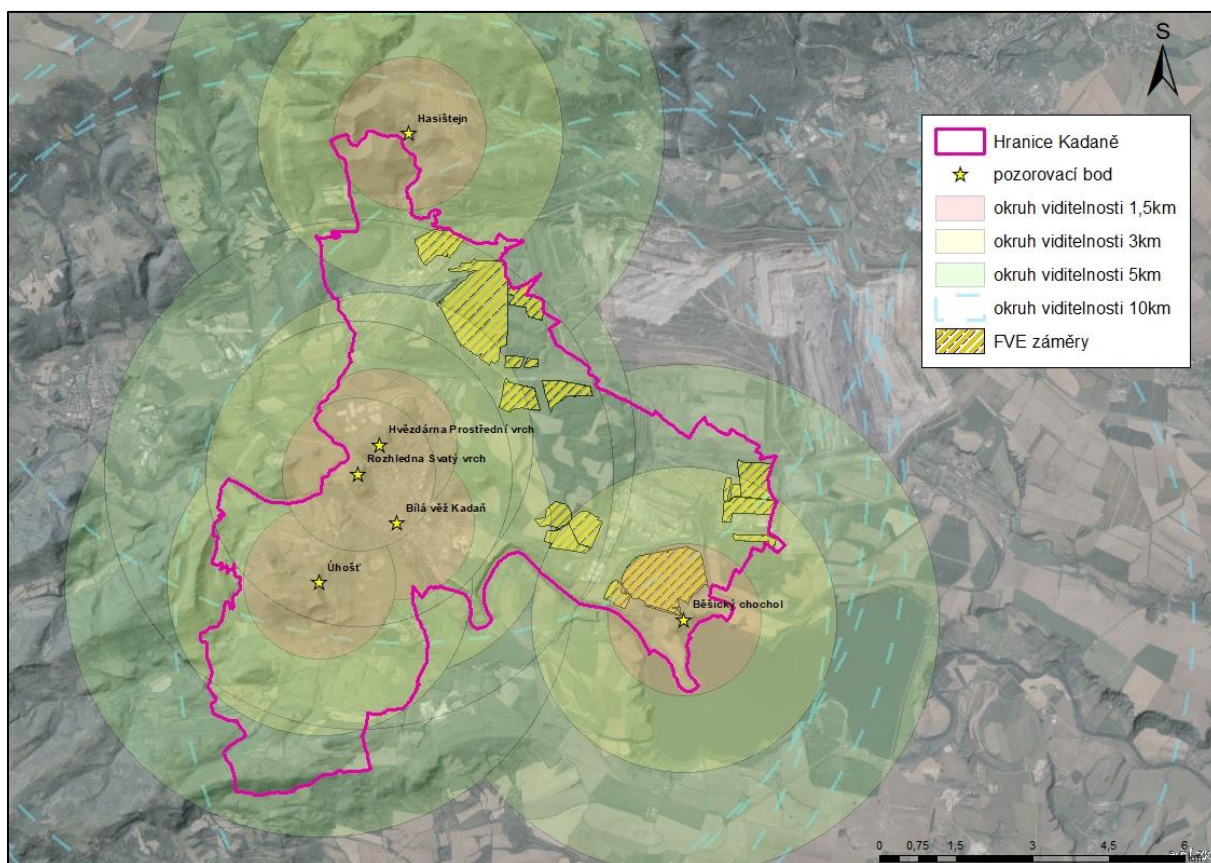
Okruh slabé viditelnosti se dle námi provedené analýzy jeví v řešeném území jako naddimenzovaný a viditelnost v okruhu 10 km jako velmi slabá, jelikož se nepočítá s umístěním FVE na výrazně exponovaných plochách jako jsou např. svahy Krušných hor. Tento okruh viditelnosti je tedy v řešeném území spíše doporučující pro případné kauzální zhodnocení „kumulovaných záměrů nad 100 ha“.

Analýza viditelnosti v řešeném území Kadaně byla pro účely této studie rámcově hodnocena z šesti území:

- Radniční „bílá“ věž, hodnocena viditelnost z ochozu ve výšce cca 40 m nad terénem
- Rozhledna na Svatém vrchu, hodnocena viditelnost z rozhledny ve výšce cca 11 m nad terénem
- Hvězdárna na Prostředním vrchu, hodnocena viditelnost ve výšce cca 6 m nad terénem
- Hrad Hasištejn, vyhlídková plošina, kóta cca 570 m n. m.
- Běšický chochol, pod vedením VVN, kóta cca 331 m n. m.
- Úhošť, vyhlídka z naučné stezky (SV náhorní plošiny, bezlesí), kóta cca 495 m n. m.

Poznámka: Pro analýzu viditelnosti je využíván digitální model povrch první generace (DMP 1G) a výška pozorovatele zaokrouhlená na 2 m nad terénem, případně je tato výška připočtena ke zjištěné výšce plošiny pozorovatelny (ochozy rozhleden atp.). Tato výška byla odhadnuta nebo převzata z veřejných zdrojů. Jedná se o orientační analýzu, která poskytuje základní rámec viditelnosti povrchu.

DMP (digitální model povrchu) představuje zobrazení přirozeného nebo lidskou činností upraveného zemského povrchu včetně staveb a rostlinného pokryvu.

Obr. 27- Schéma okruhu viditelnosti

Dle provedené analýzy je zřejmé, že z vyhlídkových bodů je zcela dostačující hodnocení okruhu dobré viditelnosti do 5 km. Podrobné analýzy viditelnosti jsou grafickou přílohou této studie.

Hodnocení okruhu viditelnosti a propisu FVE do krajiny utvářející základní charakter prostředí:

Zóna	Poloměr okruhu viditelnosti (km)	Hodnocení vizuálního vlivu FVE na charakter území
Silná viditelnost	0 – 1,5	FVE bude silně viditelná, může působit jako lokální civilizační (kulturní) dominanta. Je nutné se zaměřit na soulad velikosti (plochy) FVE a měřítko dotčené krajiny. Pravděpodobný silný vliv záměru na kulturně-historické a přírodně-estetické hodnoty krajinného rázu v místě pozorovatele.
Zřetelná viditelnost	1,5 – 3	FVE bude stále zřetelně viditelná, avšak mnohem více bude záležet na konfiguraci terénu a krajinných vizuálních bariérách (lesní porosty, stromořadí, budovy atp.). Pravděpodobný střední vliv záměru na kulturně-historické a přírodně-estetické hodnoty krajinného rázu v místě pozorovatele.
Dobrá viditelnost	3 – 5	FVE bude omezeně dobře viditelná z exponovaných pozorovatelů (vyhlídky, rozhledny atp.) v příznivých parametrech konfigurace terénu (viz zřetelná viditelnost). Pravděpodobný slabý vliv záměru na kulturně-historické a přírodně-estetické hodnoty krajinného rázu v místě pozorovatele.
Slabá viditelnost	5 – 10	FVE bude převážně slabě viditelná i z exponovaných pozorovatelů (vyhlídky, rozhledny atp.) v příznivých parametrech konfigurace terénu (viz zřetelná viditelnost). Pravděpodobný slabý až nulový vliv záměru na kulturně-historické a přírodně-estetické hodnoty krajinného rázu v místě pozorovatele.

3.2.4 Ochranné pásmo vizuálního vlivu záměru na ZCHÚ nebo památky

Tvoří ho plochy, na nichž bude předpokládána stavba FVE viditelná z území ZCHÚ, z území památkově chráněných a kulturních památek a může tak negativně ovlivnit krajinný ráz uvnitř těchto území. Tato území metodika vymezuje jako spíše nevhodná (žlutá území) pro umístění FVE. (Metodika MŽP 2018; upraveno)

Ochranné pásmo vizuálního vlivu bude vymezeno ve vzdálenosti od hranice chráněných území, uvedené v následující tabulce. Vzdálenost pro hodnocení vizuálního vlivu na uvedené území byla diferencovaná v závislosti na kategorii či zóně zvláště chráněného území. **Ochranné pásmo bude upřesněno na základě vyhodnocení nad digitálním modelem terénu a terénním šetřením.** (Metodika MŽP 2018; upraveno)

Upřesnění a rozbor vychází z předešlé kapitoly 3.2.3 a dále jsou agregovány do celkového charakteru území a cílové kvality krajinných okrsků (kap. 3.3.2).

Na další stránce je upravená tabulka (Metodika MŽP 2018) pro relevantní kategorie v řešené území správního obvodu města Kadaně:

Kategorie chráněných území	Vzdálenost pro hodnocení vizuálního vlivu FVE na ZCHÚ a kulturní památky (km)	Poznámka a upřesnění ochranného pásma (km)
Národní přírodní rezervace	0,5	NPR Úhošť; významná lokální přírodní dominanta, vzdálenost je výrazně větší a odpovídá 3-5 km (dobré viditelnosti; viz kap 3.2.3).
Přírodní rezervace	0,5	PR Běšický chochol; méně významná lokální přírodní dominanta, vzdálenost je větší a odpovídá 0,5 -1,5 km (silné viditelnosti; viz kap 3.2.3).
Přírodní památka	0,5	Souhlasíme s pásmem silné viditelnosti 0,5-1,5, při dolní hranici rozsahu.
Přírodní park	1	PřP Údolí Pruněrovského potoka, v řešeném území převážně lesní komplex a drobná převážně rekreační zástavba. Ochranné pásmo má smysl pouze omezeně do cca 0,5 km k silnici I/13.
Památkově chráněné území	1	Reprezentativně jen MPR Kadaň agregující bodové KP. Významná lokální kulturní hodnota (dominanta Bílé věže atp), vzdálenost je větší a odpovídá 0,5 - 1,5 km (silné viditelnosti při horní hranici rozsahu. viz kap 3.2.3).
Kulturní památka	0,5	Souhlasíme s pásmem silné viditelnosti 0,5 - 1,5, při dolní hranici rozsahu.

Podrobný popis vizuálního vlivu záměrů FVE na lokalitu ÚHOŠŤ

Úhošť je vrch v Doupovských horách chráněný jako národní přírodní rezervace. Nachází se v jižní části Ústeckého kraje tři kilometry jihozápadně od Kadaně. Hora vznikla třetihorní sopečnou činností a tvoří ji horniny čedičového typu s brekciovými kontakty. Předmětem ochrany přírody je vlastní těleso stolové hory se souborem přirozených skalních, křovinných, lesních, travinných a vodních ekosystémů.

Jedná se o přírodní dominantu silně viditelnou z hlavních pozorovacích bodů v území. Jedná se o významnou přírodně-estetickou hodnotu v území, která má zcela zásadní propis do charakteru území (krajinného rámce) sídelních útvarů Kadaňská Jeseň, Úhošťany, Brodce, Zásada u Kadaně a Pokutice.

Vrch Úhošť je centrálním jevem krajinného okrsku KO 8 Doupov-Úhošť a determinuje jeho primární „nezastavitelnost“ a to převážně s ohledem na dochované panoramatické plány a silné krajinářské hodnoty území podpořené limity ochrany přírody a krajin a památkové péče.

Při kauzálních hodnoceních potencionální výstavby FVE musí být vždy v zóně dobré viditelnosti (3-5 km) jednoznačně prokázáno, že nebudou ohroženy dálkové pohledy na tento útvar a že nedojde ani ke slabém potlačení jeho pozitivních krajinářských hodnot.

Obr. 28- Krajinná dominanta Úhošť (dron)

Z pozorovacího místa na Úhošti, které je orientováno směrem plánované výstavbě FVE v rámci výše citovaných krajinných okrsků lze konstatovat, že se jedná o umístění na hranici okruhu viditelnosti pro kategorii dobré viditelnosti (vzdálenost cca 5 km) pro FVE na území stávajících jablečných sadů a navazujících polí (označeno šipkou na následujícím obrázku). Díky formaci terénu a stávajícímu lesnímu krytu v lokalitě na soudném dopad předpokládáme pouze slabou viditelnost. Další prvky FVE dále v rámci energetické krajiny budou z tohoto místa také slabě viditelné (i když za dobrých atmosférických podmínek rozpoznatelné).

Obr. 29- Pohled na Kadaň z Úhoště

Podrobný popis vizuálního vlivu záměrů FVE na lokalitu KADAŇ

Historické jádro města Kadaně je památkově chráněno (MPR) díky vynikajícímu středověkému sídelnímu celku mimořádných hodnot urbanistických, architektonických a umělecko-historických. V bohaté prostorové a hmotové skladbě se uplatňují opevnění s hradem, budova radnice s charakteristickou věží, soubory církevních a městských staveb i obě, původně rovněž opevněná předměstí, která tvoří nezbytnou podnož vlastního jádra uvnitř hradeb.

Historické jádro Kadaně je lokální významnou kulturně-historickou hodnotou krajinného rázu a toto ústřední sídlo se svými dochovanými atributy středověké architektury je pozitivním protipólem novodobých technických staveb (elektráren a důlních zařízení) v rámci okolní disharmonické energetické krajiny.

Územní plán Kadaně navrhuje následující zásady pro prostorové uspořádání (krajinařsky relevantní výběr), které je nutné dodržet ve vztahu k umístování FVE:

- Ochranu horizontu města tvořeného přírodními útvary: Strážiště (Svatý kopeček), Prostřední vrch, Zadní vrch, Bystřický vrch, Zlatý vrch. Tyto přírodní útvary jsou chráněny před zastavěním

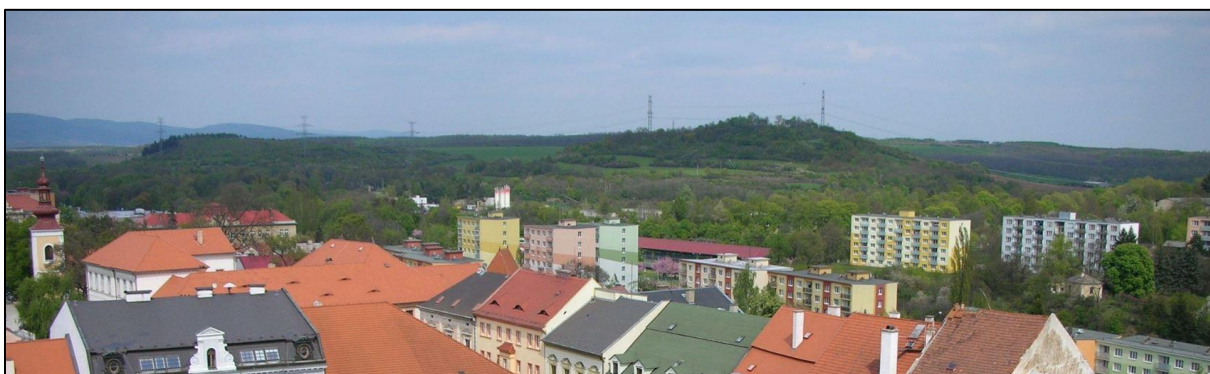
vyjma vybraných záměrů ve veřejném zájmu, které nemohou být v jiné krajinné pozici (rozhledny, hvězdárny).

- Sledovat princip jasného prostorového vymezení rozhodujícího zastavěného území města Kadaně krajinnými dominantami šesti vrchů a krajinnou osou řeky Ohře.

Při kauzálních hodnoceních potencionální výstavby FVE musí být vždy v zóně silné viditelnosti (0,5 – 1,5 km) jednoznačně prokázáno, že nebudou ohroženy dálkové pohledy na tento útvar, respektive že nedojde k významné estetické degradaci pohledů z hlavních pozorovacích bodů MPR (Radniční „bílá“ věž).

Obr. 30- Pohled na Kadaň od Prostředního vrchu (dron)

Obr. 31- Pohled z radniční věže na Zlatý a Bystřický kopec

3.2.5 Princip kumulace staveb

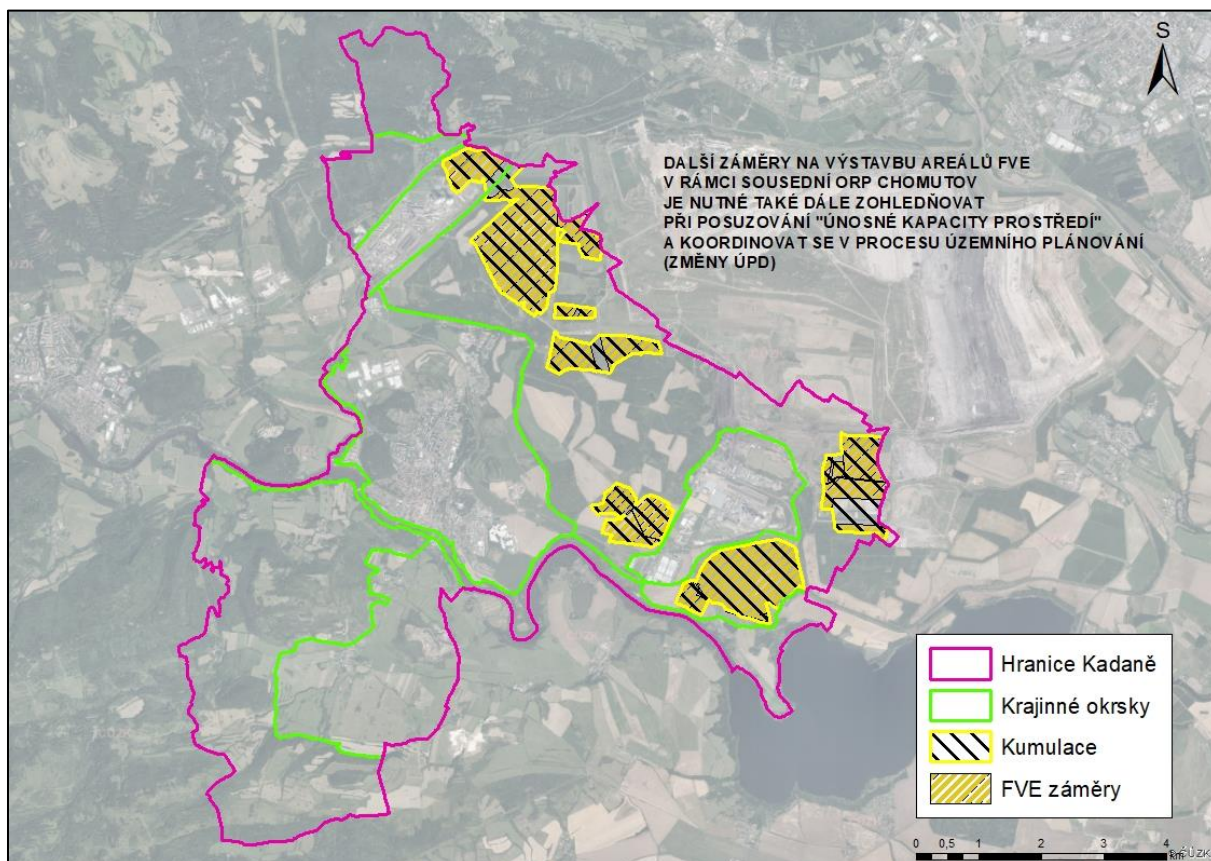
Principem vyhodnocení území dle metodiky MŽP 2018 je také preference kumulace dominant typu větrných a fotovoltaických elektráren v územích esteticky méně hodnotných (až degradovaných) s cílem takto přispívat k zachování stávajících hodnot v krajinařsky hodnotných územích.

V rámci studie navrhujeme chránit před další exploatací plošné zástavby krajiny s dochovanými znaky a vyššími hodnotami krajinného rázu, které určují charakter daného území. Záměry FVE navrhujeme v souladu s principem „kumulace“ realizovat primárně ve stávajících areálech hnědouhelných elektráren a dalších průmyslových ploch v rámci krajinných okrsků KO 3_Elektrárna Pruněšov a KO 6_Elektrárna tušimice. Dále v souladu, s již rozpracovanými záměry, považujeme za možné realizovat FVE v KO 4_ Povrchové doly a výsyvky za určitých podmínek tak, že nedojde k jednotnému pokrytí okrsku solárními panely a zůstane zachována stávající krajinná síť, respektive bude krajina okrsku dále budována a podpořena ve svých mimoprodukčních funkcích. Podrobněji viz následující kapitoly.

Jedná se o dodržení metodiky a kumulaci FVE na místech „transformovaných krajin“ bez dochovaných pozitivních hodnot krajinného rázu. Preferováno je tzv. **území s rysy degradace krajinné scény**, což je území s vizuálně vnímanými významnými negativními jevy a krajinnými dominantami s významným negativním vizuálním projevem.

Ve výše uvedených krajinných okrscích se jedná o další fázi využívání **energetické krajiny**, jakožto krajiny pro produkci energie udržující v chodu společenské systémy. Energetická krajina měla postupný vývoj od krajiny těžební přes krajinu rekultivační po krajinu nových plošných energetických zdrojů solárních elektráren. V území se jedná o postupný vývoj a přerod fyzických vlastností krajiny, její účel se však nemění. Jedná se o krajinu dlouhodobě spjatou s produkcí elektrické energie. Tato energetická krajina má tedy své silné i slabé stránky a její rozvoj musí být v maximálním souladu s principy udržitelného rozvoje.

Následující schéma popisuje kumulaci navržených a plánovaných areálů FVE v rámci rekultivované krajiny (umístění na stávající a navržené pozemky zemědělských rekultivací):

Obr. 32- Schéma kumulovaných záměrů FVE

Upozorňujeme, že při zpracování změn ÚPD či případného postupu dle „LEX OZE“ je nutná koordinace s orgány státní správy územního plánování na sousední ORP Chomutov. V případné další kumulaci v rámci dotčené „energetické krajiny“ nesmí kumulované záměry FVE překonat „únosnou kapacitu prostřední“, která je dána charakterem území a je tedy specifikována v příslušné ÚPD a ÚAP.

Záměry FVE nesmí dojít k porušení principů trvale udržitelného rozvoje, a to především jeho environmentálního pilíře, který je mimo jiné reprezentován veřejným zájmem na ochraně přírodních hodnot. V území musí zůstat prostorově významná síť přírodě blízkých ekosystému, zaručujících konektivitu systému a ekostabilizační funkce krajiny (nové propojení a vymezení větví ÚSES a zelené infrastruktury). Důležité je zachování mozaiky biotopů a zachování konektivity a prostupnosti území pro cílové druhy živočichů a rostlin.

Podrobnější zhodnocení kauzálních změn v území musí být podrobeno v případě změn ÚPD hodnocením SEA (dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí) a vlastních záměrů hodnocením ve smyslu § 67 zákona o ochraně přírody.

3.3 CÍLOVÉ CHARAKTERISTIKY A KVALITY KRAJINY

Cílem této kapitoly je v souladu se zadáním rozbor cílových charakteristik a kvalit krajiny a vyhodnocení míry jejich využitelnosti s ohledem na záměry umístění výroben elektřiny z obnovitelných zdrojů elektřiny (FVE).

3.3.1 Vlastní krajiny

Jak bylo poukázáno úvodem (část 1.2.5), nalézají se na řešeném území z celkem 17 unikátních krajinných celků 3 krajiny (dle aktuálně platných ZÚR Ústeckého kraje po aktualizaci 1., 2., 3. a 4). KC Severočeské nížiny a pánve (13) se uvádí, i když do řešeného území zasahuje pouze okrajově – jižně od Běšického Chocholu při vodní nádrži Nechanice.

Potenciální využití uvedených krajin pro FVE a potřeba příp. zpřesnění jejich hranic jsou následující:

1/ KC Krušné hory – svahy, vrcholy a hluboká údolí (7b)

Charakteristika stavu krajiny:

- *krajina výrazných zalesněných svahů, vrcholů a hlubokých údolí, zejména ve strmém souvislém jižně orientovaném svahu místy se zachovalým přirozeným lesem, ve vrcholových polohách rovněž se zemědělsky využívanými pozemky, s menšími sídly s řadou dochovaných prvků typické krušnohorské architektury.*

Cílové kvality krajiny:

- *krajina vysokých přírodních, krajinných, estetických a kulturních hodnot,*
- *krajina rekreačně využívána.*

Využitelnost pro FVE:

Vzhledem k charakteristikám a cílovým kvalitám krajiny (viz výše) jde o **území pro FVE nevyužitelné – nevhodné.**

Potřeba zpřesnění hranic krajiny:

Pouze **nevýznamná úprava jižní hranice** krajiny, mezi KC 7b a KC 14, severně od obce Prunéřov.

2/ KC Doupovské hory (8)

Charakteristika stavu krajiny:

- *krajina vulkanického původu – stratovulkán s výraznými vrcholy i hlubokými údolními na obvodu, s rozsáhlými plochami přirozeného lesa, odlesněnými plochami za účelem zemědělského využívání i plochami přirozeného bezlesí skal, s malými sídly s koncentrovanou zástavbou.*

Cílové kvality krajiny:

- *krajina venkovská vysokých přírodních, krajinných a estetických hodnot.*

Využitelnost pro FVE:

Vzhledem k charakteristikám a cílovým kvalitám krajiny (viz výše) jde o **území pro FVE nevyužitelné – nevhodné.**

Potřeba zpřesnění hranic krajiny:

Významnější úprava severozápadní hranice krajiny, mezi KC 8 a KC 14. Výměra se zmenšuje na úkor SZ části Kadaně a JV části Prunéřova. Hranici nově tvoří levobřežní porosty Ohře (od Sv. Kopečku na severozápadě až po Čachovický vrch na východě) a levobřežní porosty Prunéřovského potoka (od soutoku až po Královský vrch).

3/ KC Severočeská devastovaná a souvisle urbanizovaná území (14)

Charakteristika stavu krajiny:

- *krajina severočeských podkrušnohorských sníženin – pánví, lokálně s izolovanými vrcholy třetihorních vulkanitů, s navazující krajinou souvisle urbanizovaných ploch sídel a průmyslových areálů,*
- *krajina v závislosti na probíhajících rekultivačních a revitalizačních opatřeních postupně začleňovaná do krajinného celku Severočeských nížin a pánví, jejíž současný územní rozsah vyvolaný antropogenními zásahy je pokládán za maximální.*

Cílové kvality krajiny:

- *krajina směřující k obnově ekologické rovnováhy a vytvoření nové krajinné struktury po devastaci velkoplošnou povrchovou těžbou hnědého uhlí a překročení mezí únosnosti území energetickou a průmyslovou výrobou.*

Využitelnost pro FVE:

Vzhledem k charakteristikám a cílovým kvalitám krajiny (viz výše) jde o **území pro FVE a) nevyužitelné – nevhodné** (Kadaň); **b) podmíněčně využitelné – spíše nevhodné** (rekultivace a výsypky) a **3) využitelné – vhodné** (elektrárny Prunéřov a Tušimice).

Potřeba zpřesnění hranic krajiny:

Významnější úprava severozápadní hranice krajiny, mezi KC 8 a KC 14. Výměra se zmenšuje na úkor území Kadaně – od břehů vodní nádrže Nechanice po severní předpolí Běšického Chocholu až po Čachovický vrch. Hranici nově tvoří hranice Kadaně resp. pobřeží vodní nádrže Nechanice.

4/ KC Severočeské nížiny a pánve (13)

Charakteristika stavu krajiny:

- *krajina nížin, širokých niv velkých vodních toků (Labe, Ohře) a severočeských pánví, lokálně s kužely (kupami) třetihorních vulkanitů, převážně intenzivně zemědělsky využívaná, se strukturou menších a středních sídel, často vysokých urbanistických a architektonických hodnot.*

Cílové kvality krajiny:

- *krajina lokálně s vysokými přírodními, krajinnými a estetickými hodnotami (nivy řek, vulkanity),*
- *krajina venkovská i městská,*
- *krajina s optimálními půdními a klimatickými podmínkami pro zemědělství,*
- *krajina obnovených tradičních a dále rozvíjených krajinných hodnot.*

Využitelnost pro FVE:

Vzhledem k charakteristikám a cílovým kvalitám krajiny (viz výše) jde o **území pro FVE nevyužitelné – nevhodné**.

Potřeba zpřesnění hranic krajiny:

Nevýznamná úprava severní hranice krajiny, mezi KC 8 a KC 13. Výměra se zmenšuje na úkor SZ části Kadaně a JV části Prunéřova. Hranici nově tvoří levobřežní porosty Ohře (od Sv. Kopečku na severozápadě až po Běšický Chochol na východě) a levobřežní porosty Prunéřovského potoka (od soutoku až po Královský vrch).

3.3.2 Krajinné okrsky

Krajinný okrsek je základní skladebná relativně homogenní část krajiny, která se od sousedních krajiných okrsků odlišuje svými přírodními, popř. jinými charakteristikami a způsobem využití.

Jakožto skladebná část krajiny je krajinný okrsek nižší skladebnou jednotkou krajin ze ZÚR, čehož lze dosáhnout respektováním hranic krajin vymezených v ZÚR, návrhem na změnu hranic krajin v ZÚR podle přesněji vymezených krajiných okrsků v územních studiích krajiny, nebo kombinací obou uvedených metod.

V řešeném území ORP Kadaň nebyla zpracována územní studie krajiny (ÚSK) a tedy nebyly podrobněji vypracovány (delimitovány) krajinné okrsky. Ve vztahu k předmětu studie byly tyto okrsky rámcově navrženy pouze na území správního obvodu Kadaně a krajinné celky ze ZÚR byly lokálně navrženy ke zpřesnění (viz výše). Zpřesnění se jedná převážně z hlediska podrobnosti řešeného měřítko, kdy v ZÚR se krajiny vymezují v měřítku 1:100 000 a v této studii či ÚSK zpravidla v měřítku 1:10 000.

Navrhujeme u Běšického Chocholu (výspa sopečné krajiny) zmenšit KC Severočeské nížiny a pánve (13) tak, že do řešeného území v podstatě nezasahuje. Problematičtější je to s krajinou hranicí na pomezí KC Doupovské hory (8) a KC Severočeská devastovaná a souvisle urbanizovaná území (14) a to v souvislosti s vymezením krajinného okrsku KO 5 Kadaň, který významně reprezentují a krajinářsky určují sopečné vrchy (Sv. kopeček, Prostřední vrch, Zadní vrch, Zlatý vrch, Bystřický kopec a Jelení vrch) v jejich stínu leží, tedy by bylo neúčelné tento krajinný okrsek dělit z hlediska jeho vnitřní spojitosti mezi tyto dvě krajiny. Přiklonili jsme se tedy k přiřazení tohoto okrsku k urbanizovanému krajinnému celku, přičemž si uvědomujeme sopečný původ řešené krajiny vlastního sídla (města) Kadaně.

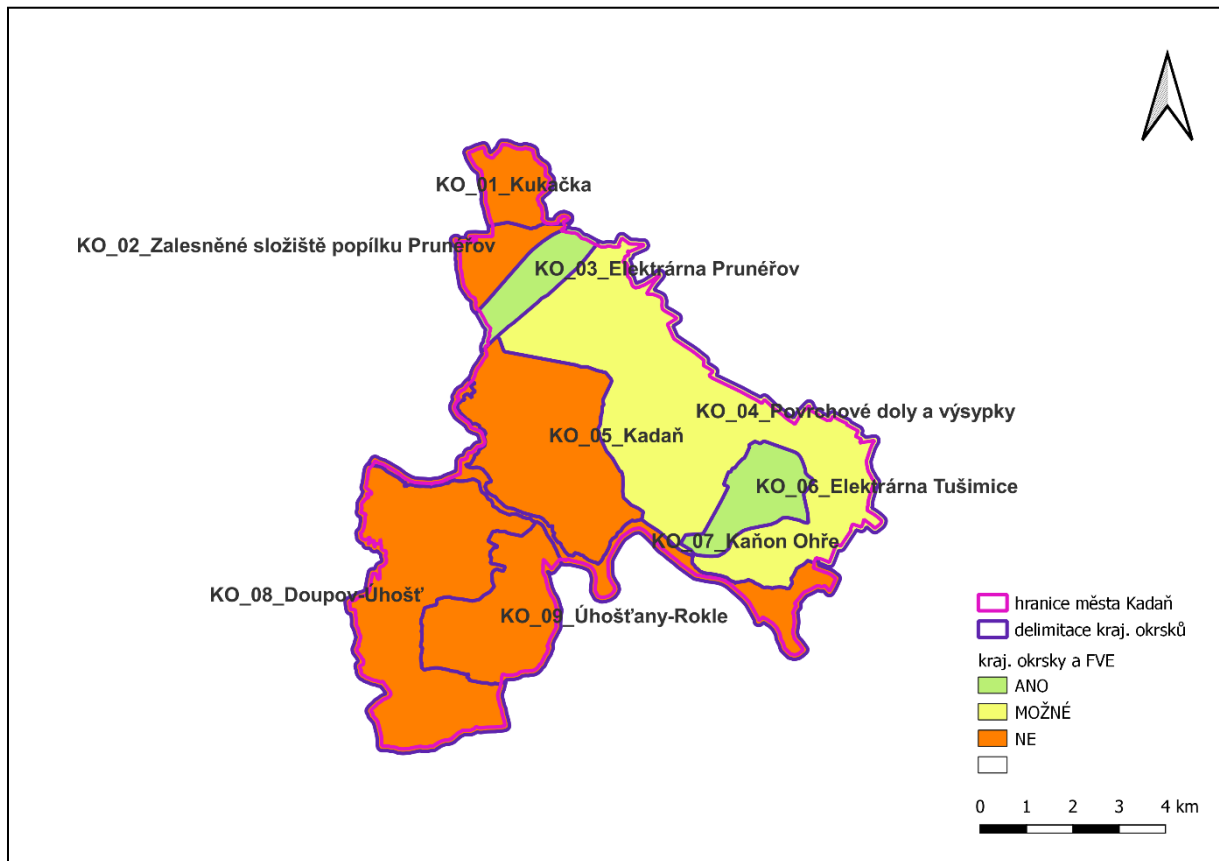
Níže předkládáme souhrnnou tabulku a schéma nově delimitovaných krajiných okrsků a jejich celkový charakter, který je či není v souladu s plánovaným či v budoucnu potenciálně požadovaným umístěním (tzv. potenciálem) velkoplošných FVE v rámci nezastavěného území.

Krajinné okrsky jsou podrobněji rozebrány v rámci **KATALOGU KRAJINNÝCH OKRSKŮ**, který je přílohou této zprávy.

Krajinný okrsek	Zpřesněná vlastní krajiny ZÚR (Kód)	Potenciál FVE	Zjednodušená charakteristika
KO 1 Kukačka	7b	NE	Zachovalý přírodní ráz krajiny zalesněných svahů Krušných hor. Dochované přírodně-estetické hodnoty krajinného rázu a zákonné limity: PUPFL, USES, EVL Kokrháč - Hasištejn, PP Kokrháč, PŘP Údolí Prunéřovského potoka.

KO 2 Zalesněné složiště popílků Pruněřov	14	NE	Přeměněná, ale rekultivovaná krajina zalesněného popílkoviště. Vizualní návaznost na Krušné hory a harmonický rámec zalesněných svahů. Zákonné limity: PUPFL.
KO 3 Elektrárna Pruněřov	14	ANO	Silně urbanizované území. Negativní kulturní dominanty el. Pruněřov včetně navazujících odkalovacích nádrží. Průmyslový charakter území.
KO 4 Povrchové doly a výsypky	14	MOŽNÉ	Transformační krajinný okrsek s nově vznikajícím krajinným rázem bez dochovaných atributů původní krajiny, zcela přetvořený těžbou uhlí. Rekultivovaná území: lesy a zem. půda, výsypky, popílkoviště, těžební infrastruktura. Zákonné limity: PUPFL, lokálně II. TO ZPF.
KO 5 Kadaň	8 / 14	NE	Město Kadaň včetně okolního krajinného rámce (zalesněné vrchy). Sídlní okrsek s vyváženou kulturně-historickou, civilizační a přírodně-estetickou charakteristikou krajinného rázu. Zákonné limity: památková ochrana, PP Svatý kopeček u Kadaně.
KO 6 Elektrárna Tušimice	14	ANO	Silně urbanizované území. Negativní kulturní dominanty el. Tušimice včetně navazujících skleníků U Třešňovky. Průmyslový charakter území.
KO 7 Kaňon Ohře	8	NE	Zachovalý přírodní ráz kaňonu Ohře včetně přítoku Pruněřovského potok a Běšického Chocholu nad Nechranickou nádrží. Dochované přírodně-estetické hodnoty krajinného rázu a zákonné limity: PUPFL, USES, EVL, PO, PP želinský meandr, PR Běšický chochol.
KO 8 Doupov-Úhošť	8	NE	Zachovalý přírodní ráz lesozemědělské krajiny navazující na krajinný celek Doupovských hor. Harmonická krajina s drobnými sídly a převahou přírodně-estetických funkcí krajiny. Zákonné limity: PUPFL, USES, EVL a PO Doupovské hory, NPR Úhošť, I. a II. TO ZPF, památková ochrana.
KO 9 Úhošťany-Rokle	8	NE	Zachovalý ráz lesozemědělské krajiny navazující na krajinný celek Doupovských hor. Harmonická krajina s kompaktními sídly a lokální těžbou surovin stále, avšak s převahou přírodně-estetických funkcí

			krajiny. Zákonné limity: EVL a PO Doupovské hory.
--	--	--	---

Obr. 33- Schéma KO a vhodnost FVE

3.4 ZJIŠTĚNÁ HLAVNÍ OHROŽENÍ, RIZIKA A PROBLÉMY V ÚZEMÍ

3.4.1 FVE problematické pro biotu, přírodní hodnoty, ZPF a PUPFL

BIOTA

Dle stanoviska Krajského úřadu Ústeckého kraje, Odboru životního prostředí a zemědělství k návrhu na pořízení změny územního plánu Kadaň je explicitně uvedeno, že se z hlediska fauna a flóry očekávají střety se zájmy zvláště chráněných druhů ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb. Konkrétně byl na lokalitě **Odkaliště T (plocha Z124)** doložen hojný **celoplošný výskyt kriticky ohroženého druhu Okáč metlicový**; na lokalitě **Severní lom (plocha Z114)**, kde není definitivně ukončena rekultivace spojená s vymezením náhradních lokalit za zasypané vodní plochy, se vyskytuje **silně ohrožený druh Ropucha zelená**. **Potenciální výskyt zvláště chráněných druhů byl lokalizován také na odkališti Ušák (plocha Z113), kde je ovšem dle úřadu nutné řešit rekultivaci odkaliště a následné využití.** (Cit. 8. změna územního plánu Kadaně; Vyhodnocení vlivů na životní prostředí (SEA), Šulcová 05/20236).

Pro lokality Změny č.8 ÚP byly dle zjištěných informací provedeny následující přírodovědná posouzení:

- Hodnocení podle § 67 zákona č. 114/1992 Sb. pro lokalitu FVE Severní lom – Jih (Ing. Pavel Jaroš, Ph.D., červen 2021) pro plochu Z114;
- Biologický průzkum území FVE Letiště Severočeské doly – závěrečná zpráva (Ing. Pavel Jaroš, Ph.D., červen 2020) pro plochy Z117 a Z118;
- Biologické průzkumy a biologické hodnocení dle zákona č. 114/1992 Sb. Odkaliště T elektrárny Tušimice (východní svahy odkaliště) (RNDr. Jiří Vávra, CSc., listopad 2018) pro plochu Z124.

I v relativně druhově chudých plochách „biologických rekultivací“ se mohou nacházet vhodné biotopy a na ně vázané druhy zvláště chráněných druhů živočichů či rostlin. Jelikož se jedná o velké zábory, je nutné vést výjimku ze zákona o ochraně přírody (zásah do biotopu předmětných druhů) a respektovat odborné kompenzační a mitigační doporučení (podrobněji viz kap. 3.5.2).

Pro záměr FVE (Studený Adam) v lokalitě ovocného sadu nemáme podrobnější informace. Je velmi žádoucí si vyžádat Hodnocení dle §67 zákona. V této lokalitě očekáváme zvýšený výskyt bioty (hnízdící ptactvo, drobní plazi, bezobratlí živočichové – brouci, motýli, blanokřídílí).

PŘÍRODNÍ HODNOTY

Propojení prvků ekologické stability na sousední území ORP Chomutov je nedostatečné. Doporučujeme při změnách ÚP vzít v potaz nově zpracováváný Plán ÚSES pro ORP Chomutov (finalizace k 11/2023) a maximálně podpořit konektivitu zelené infrastruktury v území rekultivací. Stávající stav vymezení se jeví jako mírně problematický z metodického (nedostatečné prostorové parametry a maximální délky biokoridorů) i prostorového (funkčního) hlediska. Plochy pro skladebné prvky ÚSES je potřebné navýšit a investovat do podílení jejich funkčnosti (vlastník pozemku, kompenzace za velkoplošné zábory FVE podporující principy biologické rozmanitosti).

PŮDNÍ FOND (ZPF/PUPFL)

Významné zábory FVE na plochách realizované zemědělské rekultivace (dle plánu rekultivací). Umísťování na stávající produkční půdní bloky. V území se jedná o návrat k cílové kvalitě „energetické krajiny“. Nejedná se o významný problém z hlediska toho, že se jedná o rekultivované antropozemě, které budou udržovány jako trvalé travní porosty, tedy by nemělo dojít k jejich degradaci, ba spíše naopak.

Lesní pozemky (případně pozemky zalesňované v rámci plánu rekultivací), nebudou záměry FVE významněji dotčeny. Jedná se o mladé výsadby, které trápí celá řada neduhů klasických pro lesnickou rekultivaci. Cílem by měla být jejich biologická pestrost a využití řízených (pomocných) principů ekologické obnovy (řízené sukcese). Funkce enkláv lesních pozemků nemá významnou hospodářskou funkci, ale jedná se naopak o typické lesy zvláštního určení.

3.4.2 FVE problematičké pro ochranu rázovitosti krajiny, panoramat a estetických (přírodních i kulturních) hodnot

Rázovitost krajinných okrsků, kde tato studie vyhodnotila kladný krajinný potenciál pro jejich umístění, je typická svým post-těžebním charakterem s absencí pozitivních hodnot krajiny. Jedná se o typickou krajinu zastupující všechny atributy krajinného celku SEVEROČESKÁ DEVASTOVANÁ A SOUVISLE URBANIZOVANÁ ÚZEMÍ (14) dle ZÚR.

Vliv navržených i potenciálních FVE v KO č. 3 a 6 (elektrárny Pruněrov a Tušimice) na krajinný ráz a estetické hodnoty krajiny hodnotíme jako zcela minoritní vzhledem ke stávající energetické infrastruktuře.

Vliv navržených i potenciálních FVE v KO č. 4 (Povrchové doly a výsypky) hodnotíme jako limitně přípustný. Vizuální propis do krajiny bude patrný jako určitá změna krajinné matrice (odrazivé plochy), avšak ve struktuře plošek odpovídající navrženému hrubozrnnému krajinnému členění rekultivací (lesní a zemědělské rekultivace, stávající členění půdních bloků atp.). Charakter krajiny bude nově tvořen systémem plošek vegetace lesního typu, nelesní zelení travobyllinného typu a na ní areály FVE a „zbytkových ploch“ zemědělské orné půdy.

Jako potenciálně problematičké považujeme neuhlídání intenzity instalace FVE do krajiny tak, že bude překonána mez únosnosti území. V rámci této etapy tvorby energetické krajiny je nutné investovat i do mitigačních opatření krajinné infrastruktury (viz kap. 3.5.2). Připomínáme cílovou kvalitu KC 14 ze ZÚR s vloženými pasážemi a poznámkami (tučně) odkazující na pravděpodobné akcelerační zóny FVE v rámci hnědouhelných výsypek.

- krajina směřující k obnově ekologické rovnováhy (**podpora prvků ekologické stability**) a vytvoření nové krajinné struktury (**včetně akceptace areálů FVE**) po devastaci velkoplošnou povrchovou těžbou hnědého uhlí a překročení mezí únosnosti území energetickou a průmyslovou výrobou (**nutné tuto mez najít i při instalaci FVE**).

3.4.3 FVE problematičké z hlediska potenciálních konfliktů s koridory DTI

V případě KO č. 3 a č. 6 (elektrárny Pruněrov a Tušimice) se „potenciální konflikty“ redukuje na zbytkové areálové rozvody technické infrastruktury, které nebudou využitelné pro budoucí umístění FVE. Z prvků dopravní infrastruktury jde především o obvodové trasy silnice I. třídy a železniční tratě, které omezují území KO č. 3 od SZ a od JV. V případě KO č. 6 jde v případě technické infrastruktury, kromě řečeného, pouze o 3 přípojně trasy (SZ, V a J), jimiž do resp. z areálu vstupují resp. vystupují trasy VN/VVN.

V případě KO č. 4 nejsou „potenciální konflikty“ neřešitelné zejm. proto, že u silničního koridoru, procházejícího napříč severovýchodní částí území, jde o silnici II. třídy a obdobně ani trasy technické infrastruktury v územích dosud nerektivovaných nepatří svými parametry k takovým, které by bylo možno označit za „nehnutelné“.

3.5 RÁMCOVÉ REGULATIVY A DOPORUČENÍ PRO ZMĚNU ÚPD A NAVAZUJÍCÍ ŘÍZENÍ

V době odevzdání studie 09/2023 nebyla problematika výroben energie z OZE podrobněji veřejně specifikována na národní úrovni ústředními orgány (MPO, MŽP, MMR) a nebyla jednoznačně promítnuta do legislativy a metodických postupů. Ze závazků ČR k energetické koncepci EU a požadovaných podílu výroby energie pomocí OZE je však zcela jasné, že v nejbližší době bude muset dojít k regulaci na státní úrovni. V nejbližší době tedy předpokládáme vymezení „akceleračních zón“ a úpravu režimu povolování OZE, kde lokalita hnědouhelných pánví bude nejpravděpodobnější zónou (viz výše zmiňovaná teorie „energetické krajiny“).

Předpokládáme tedy brzký, legislativně podmíněný, tlak na změnu zásad územního rozvoje a z ní vycházející změny územně plánovací dokumentace města a obcí s cílem umožnit racionální rozvoj FVE v regionu. Níže navrhujeme doporučení zmírňující potenciální negativní vlivy FVE na krajinu.

3.5.1 Doporučení pro změny ÚPD

V rámci změny ÚP č. 8 byly – kromě výčtu přípustného a podmíněčně přípustného využití území – definovány pouze obecné regulativy: **max. výška staveb 9m a min. výměra zeleně 15%.**

Pro další změny doporučujeme¹⁾:

1/ Podrobněji specifikovat potenciální konflikty – ohrožení, rizika a problémy v každém konkrétním území navrženém k rozvoji FVE (uvést jmenovitě jednotlivé druhy a parametry sítí, než jak uvedeno obecně v kap. 3.4).

2/ Obecné regulativy v položce „minimální výměra zeleně“ upravit – a to na podíl min. 20 % plochy řešeného území změny

3/ Obecné regulativy dále doplnit o položky:

3.1) „Maximální výměra plochy bloků (spojitých částí) FVE“ – a to ve výši 25 ha;

3.2) „Minimální šířka vzájemného oddělení bloků (spojitých částí) FVE“ – a to ve výši 25 m.

¹⁾ *Jedná se o doporučení, která se mohou v jednotlivých odůvodněných případech lišit. Toto bude prověřeno při zpracování změn ÚP Kadaně.*

3.5.2 Doporučení pro povolovací řízení

Pro veškeré záměry FVE od minimální výměry 10 ha²⁾ důrazně doporučujeme zpracovat Hodnocení vlivu záměru na zájmy chráněné zákonem č. 114/1992 Sb., v platném znění, ve smyslu § 67 tohoto zákona. Toto hodnocení bude zpracováno dle příslušných právních norem a metodik se zaměřením na výskyt zvláště chráněné či vzácné fauny a flory a na kauzální vyhodnocení vlivu záměru FVE na krajinný ráz (popsané pozitivní rysy a charakteristiky krajiny) včetně návrhu mitigačních a kompenzačních opatření pro konkrétní biotopy a začlenění záměru do krajiny.

²⁾ *Případově i od výměry menší dle kumulativního vlivu (viz kap. 3.2.5), či umístění na přírodě bližších biotopech než je orná půda.*

Cílem hodnocení **musí být zpracování těchto opatření do projektové dokumentace stavby a následného plánu managementových / údržbových prací.** Navrhujeme pro konkrétní lokalitu na základě bližšího posouzení realizace některého z dále uvedených příkladných opatření pro podporu biodiverzity:

LUČNÍ BIOTOPY

- Vhodná výsadba travobylinných směsí a jejich seč/spásání ve vhodné termíny s ohledem na kvetení bylin a výskyt potenciálních živočichů (bezobratlí, drobní obratlovci a ptáci zemědělské krajiny). Ponechávání nedopasků či mozaiková seč.

MIKROBIOTOPY

- Tvorba mikrobiotopů jako jsou kamenné zídky, kamenné snosy, líhniště, komposty, podpora hnízdění formou vhodně zvolených budek atp.

MOKŘADNÍ BIOTOPY

- Tvorba drobných vodních ploch: periodické i trvale zvodnělé tůně, mokřady, vlhké deprese atp. Jedná se o cílenou podporu obojživelníků a na ně navázaných plazů, entomofauny a mokřadních druhů ptáků. Základem úspěchu je vyloučení rybí obsádky (nemělo by se jednat o okrasné rybníčky se „zlatými rybkami, ani „rybí sádky“).

OBNAŽENÉ SUBSTRÁTY

- Ponechání části území bez ohumsování, původní substráty, převrstvená hlušina (viz výsypky), pískoviště či naopak plochy silně alkalické, živinově chudé atp. Jedná se o nášlapné plochy pro druhy na sukcesních plochách stávajících výsypek a udržení jejich kontinua v řešeném území s potenciální možností šíření na další vhodné biotopy v okolí.

DŘEVNÍ HMOTA

- Ponechání určité části torz kácených dřevin (např. ovocné sady, sukcesní dřeviny), odborná realizace broukovišť atp.

KRAJINNÁ ZELEŇ

- Racionální výsadby krajinné zeleně s čistě autochtonních druhů s ohledem na lokální podmínky a výhled suchých období a vlivu klimatické změny a srážkového stínu předmětných lokalit. Raději méně výsadeb ale kvalitně založených doplňující stávající kostru ekologické stability a výše popsaných biotopů bezlesí. Na většině míst se při započítání podmínek změny klimatu bude cílové společenstvo potenciálního lesního klimaxu blížit teplomilným doubravám (případně dubohabřinám, v okolí drobných umělých vodních ploch pak olšovým jasaninám či vrbinám). V současné době se jedná o typologické jednotky zmapované jako soubory lesních typů (2D0, 2B0, 2S0, 2H0 atp.; buková doubrava různě živná na antropogenních substrátech). Předpokládáme ústup buku a přesun území do prvního vegetačního stupně.
- Cílená eradikace invazivních a nepůvodních druhů rostlin z dřevin v místě problematický např. trnovník akát, javor jasanolistý, pajasan žláznatý atp., byliny: např. křídlatky, nepůvodní zlatobýly atp.).

4. ZÁVĚR

V územích nevhodných pro umístování FVE (červená zóna), plochy pro FVE v zásadě nikdy nevymezovat a areály FVE neumísťovat. Agregačním jevem pro toto vymezení je krajinný okrsek č. 1, 2, 5, 7, 8, 9.

V územích spíše nevhodných pro výstavbu FVE (žlutá zóna), plochy pro FVE primárně nevymezovat a areály FVE neumísťovat. Jejich umístění je teoreticky možné při podrobné analýze konkrétního záměru a jeho dopadů na charakter území dle této studie.

Plochy pro FVE primárně vymezovat a umístovat v rámci krajinných okrsků č. 3 a 6.

V rámci krajinného okrsku č. 4 plochy pro FVE vymezovat a umístovat mimo vymezené červené a žluté zóny, přičemž nesmí dojít k porušení principů trvale udržitelného rozvoje, a to především jeho environmentálního pilíře, který je mimo jiné reprezentován veřejným zájmem na ochraně přírodních hodnot. V území musí zůstat prostorově významná síť přírodě blízkých ekosystému, zaručujících konektivitu systému a ekostabilizační funkce krajiny (nové propojení a vymezení větví ÚSES a zelené infrastruktury). Důležité je zachování mozaiky biotopů a zachování konektivity a prostupnosti území pro cílové druhy živočichů a rostlin.

5. POUŽITÉ ZDROJE

Odborná literatura

CULEK M. [ed.] (1996): Biogeografické členění ČR. MŽP ČR a Enigma, Praha.

CULEK M., BUČEK A., GRULICH V., HARTL P., HRABICA A., KOCIÁN J., KYJOVSKÝ Š., LACINA J. (2005): Biogeografické členění ČR II. díl (Biochory). Ekocentrum Brno a AOPK. Brno.

CHYTRÝ, M., KUČERA, T., KOČÍ M., GRULICH V., LUSTYK P. [eds.] (2010): Katalog biotopů České republiky. 2. Vydání. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

LÖW & spol., s.r.o. (2014): Územně analytické podklady ORP Kadaň jevy 17 a 18: Oblast a Místo krajinného rázu. Brno.

MIKLÓS L., IZAKOVIČOVÁ Z. (1997): Krajina ako geosystém. VEDA 153 str. Bratislava.

VONDRÁČKOVÁ, Simona, VOREL, Ivan, KUPKA, Jiří. Vymezení hranic vlastních krajín na území kraje jako podklad pro aktualizaci zásad územního rozvoje. TZB-Info [online]. publikováno 2018-08-06 [cit. 2023-09-01]. Dostupné z: <https://stavba.tzb-info.cz/hruba-stavba/17722-vymezeni-hranic-vlastnich-krajini-na-uzemi-kraje-jako-podklad-pro-aktualizaci-zasad-uzemniho-rozvoje>

Vorel, I., Bukáček, R., Matějka, P., Culek, M., Sklenička P. (2004): Metodický postup posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz. ČVUT, Praha.

Legislativa a metodické materiály ministerstev

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. Vyhodnocení možností umístění větrných a fotovoltaických elektráren z hlediska ochrany přírody a krajiny, Metodický návod k preventivnímu hodnocení území kraje nebo obcí, aktualizace 09/2018.

METODICKÉ SDĚLENÍ MINISTERSTVA PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, odboru územního plánování, k části zákona č. 19/2023 Sb., tzv. Lex OZE I, týkající se územního plánování, a k čl. 3 nařízení Rady (EU) 2022/2057; Č.J.: MMR-17209/2023-81.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ a STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD. Zadání územní studie krajiny pro správní obvod obce s rozšířenou působností. 2. upravené a doplněné vydání. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a Státním pozemkovým úřadem, 2023. ISBN 978-80-7538-491-1.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ a STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD. Příručka k procesu zadání, zpracování a implementace územní studie krajiny pro správní obvod obce s rozšířenou působností. 1. vydání. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a Státním pozemkovým úřadem, 2023. ISBN 978-80-7538-492-8.

Datové zdroje

AOPK	Mapový portál AOPK ČR	http://mapy.nature.cz
CENIA	Národní geoportál INSPIRE	http://geoportal.gov.cz
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální	http://www.cuzk.cz
LPIS	GIS pro evidenci využití zemědělské půdy v ČR	
ÚHUL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů	http://www.uhul.cz
VÚMOP	Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy	http://www.vumop.cz
VÚV TGM	Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka	http://heis.vuv.cz

6. PŘÍLOHY

6.1 VÝKRESY A SCHÉMATA

- Hlavní výkres v měřítku 1 : 10 000 a 1 : 15 000
- Analýza viditelnosti

6.1 DATA

- Krajinné okrsky (*.shp)
- Kategorizaci území z hlediska vhodnosti umístění FVE (*.shp)
- Analýza viditelnosti (*.shp)
- Pomocná data dle potřeby (*.shp)
- Projekt hlavního výkresu a schémat (*.mxd)

6.1 FOTODOKUMENTACE

- Foto dron
- Foto pozemní